fmaik-gpmgyp/000732-1/2026

Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum,

Szakképző Iskola és Kollégium

SZAKMAI PROGRAM

Készítette: **Antal Gábor mb. igazgató**

Hatályos: **2026. március 2 - től**

Jóváhagyta:

Lévai Imre
főigazgató

PH.

Visloczki Zoltán
kancellár

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ....6
1.1 Az iskola adatai, rövid bemutatása....6
1.2 Az iskola küldetésnyilatkozata....7
2. NEVELÉSI PROGRAM....8
2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai....8
2.1.1 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei....8
2.1.2 Nevelő-oktató munkánk céljai és feladatai....9
2.1.3 Nevelő-oktató munkánk eszközei....10
2.1.4 A nevelő-oktató munka eljárásai....10
2.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok....11
2.2.1 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok....11
2.2.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok....12
2.2.3 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok....14
2.3 Az oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai....15
2.3.1 Az oktatók helyi intézményi feladatai....15
2.3.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai....15
2.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 16
2.4.1 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek....16
2.4.2 A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése és oktatása....17
2.4.3 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek....17
2.4.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program....18
2.4.5 A tanulási kudarc megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység....18
2.4.6 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának formái....19
2.4.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység....19
2.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje....19
2.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái....20
2.6.1 Szülő - oktató együttműködése....20
2.6.2 Tanuló –oktató együttműködése....21
2.6.3 Az iskolai oktatók és a támogató oktatók együttműködése....21
2.6.4 A szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái....21
2.7 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli vizsga követelményei....22
2.8 A felvétel és átvétel helyi szabályai, valamint a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései....26
2.8.1 Technikum és szakképző iskola, ágazatok és szakmák közötti átjárhatóság....26
2.8.2 Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei....27
2.8.3 Átvétel más oktatási intézményből....27
2.8.4 A felvételi eljárás különös szabályai....27
2.9 Boldogságóra program....27
3. KÖZIMERETI OKTATÁSRA ÉS ÁGAZATI ALAPOKTATÁSRA VONATKOZÓ OKTATÁSI PROGRAM....29
3.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények....29
3.2 A Közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai....29

3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai 29
3.4 Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző iskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát; a középszintű érettségi vizsga témakörei 30
3.4.1 Sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén az eljárás szabályai 30
3.5 Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények 30
3.6 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 31
3.6.1 A tanulmányi eredmény értékelése 31
3.6.2 Az értékelés rendszeressége 32
3.7 Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje 32
3.7.1 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái 32
3.7.2 Az írásbeli beszámoltatás rendje 32
3.7.3 Az írásbeli beszámoltatás korlátai 32
3.7.4 Az írásbeli beszámoltatás értékelésben betöltött szerepe 32
3.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai 32
3.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 33
3.10 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 33
3.11 Egészségnevelési elvek 33
3.12 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv 34
3.13 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 34
3.14 Környezeti nevelési elvek 35
3.15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 37
3.16 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek 38
4. SZAKIRÁNYÚ OKTATÁSRA VONATKOZÓ KÉPZÉSI PROGRAM 39
4.1 Tananyagegységek, azok célja, tartalma, terjedelme, a tananyagegységekhez rendelt időkeret 39
4.2 Az oktatók képesítési követelményei, tárgyi feltételek 39
4.3 Előzetes tudás beszámításának módja, eljárásrendje 39
4.4 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja 40
4.5 A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje 40
4.6 Egészségfejlesztési program 40
4.6.1 Tárgyi felszereltség 41
4.6.2 Személyi feltételek 41
4.6.3 A program célcsoportja 41
4.6.4 A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés négy alapfeladata 42
4.6.5 Az egészségfejlesztés iskolai színterei 42
4.6.6 Kiemelt egészségügyi területek 43
4.6.7 Az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló testi és lelki egészségfejlesztési foglalkozások évfolyamokra lebontva 44
4.6.8 Az iskolaorvos és a védőnő feladatai az egészségfejlesztési program megvalósítása kapcsán 45
4.6.9 Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek az egészségfejlesztési program eredményes megvalósítására 46
4.6.10 Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás 47
4.7 Pályaorientációs szolgáltatások 47

4.7.1 Pályaorientációs szolgáltatások köziskolai pályaválasztás előtt állók számára.....47
4.7.2 Pályaorientációs szolgáltatások felsőoktatási pályaválasztás előtt állók számára...48
4.8 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 48
4.9 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló és a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy tekintetében a szakmai program A fogyatékosság típusához és fokához illeszkedő fejlesztő program.....48
4.9.1 Szabályozás a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára.....48
4.9.2 Szabályozás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára 49
4.10 Pedagógiai módszerek, projektoktatás 49
5. A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA.....50
5.1 A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései.....50
5.1.1 A kollégiumi nevelés alapelvei.....50
5.1.2 A kollégiumi nevelés értékei 50
5.1.3 A kollégiumi nevelés célkitűzései 51
5.2 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei.....52
5.2.1 Kollégiumi élet megszervezése 52
5.2.2 A tanulók életrendje 52
5.2.3 Tanulás 53
5.2.4 A tanulók szabadidejének szervezése.....53
5.3 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, képességkibontakoztatását, pályaválasztását, önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei 53
5.3.1 A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett képességkibontakoztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve 54
5.3.2 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei 54
5.4 Kollégiumi hagyományok 54
5.5 Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái 54
5.5.1 Iskola és kollégium.....54
5.5.2 Kollégium és szülő 55
5.5.3 A nevelőtestület által szükségesnek tartott elvek 55
5.6 Csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszáma.....55
5.6.1 Témakörök.....55
5.6.2 A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszáma.....55
5.6.3 A kollégium foglalkozásai szorgalmi évben.....64
5.7 Hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett képességkibontakoztató, vagy beilleszkedést segítő, és tehetséggondozó tevékenység. Vadas Jenő Tehetséggondozó Szakkollégium programja64
5.7.1 Szakkollégiumi foglalkozások.....64
5.7.2 Egyéb rendezvények, programok 70
5.7.3 Fenntarthatóság.....70
6. AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZABÁLYAI.....71
7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....72
7.1 A Szakmai Program érvényességi ideje 72
7.2 A Szakmai Program értékelése, felülvizsgálata 72
7.3 A Szakmai Program módosítása.....72
7.4 A Szakmai Program nyilvánosságra hozatala 72
1. A tanulói teljesítmény értékelésének elvei és területei.....73
1.1 Az értékelésre vonatkozó alapelvek 73
1.2 Az érdemjegyek kialakítása.....73
1.3 Az osztályzatok kialakítása 74
1.4 A szakmai vizsgára bocsátás feltételei 74
1.5 A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó külön szabályok 75
1.6 A szakmai gyakorlat értékelésének további speciális szabályai.....75
2. Általános irányelvek a kötelező gyűjtemények leadásához és értékeléséhez.....76

2.1 Útmutató a téli hajtásgyűjtemény elkészítéséhez 78
2.2 Útmutató a leveles hajtás gyűjtemény elkészítéséhez 78
2.3 Útmutató a termés- és meggyűjtemény elkészítéséhez 78
2.4 Útmutató a lágyszárú gyűjtemény elkészítéséhez 81
2.5 Útmutató az erdei melléktermék-gyűjtemény elkészítéséhez 84
2.6 Útmutató a vadnyomgyűjtemény elkészítéséhez 85
2.7 Útmutató a hullatékgyűjtemény elkészítéséhez 86
3. A gyakorlati házi vizsgák rendje 87
4. A gyakorlati napló alaki és tartalmi követelményei 88

1. BEVEZETŐ

1.1 Az iskola adatai, rövid bemutatása

A költségvetési szerv elnevezése:
Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A költségvetési szerv székhelye: 3232 Mátrafüred, Erdész utca 11.

A költségvetési szerv fenntartója:
Agrárminisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 11.

Iskolánk a Mátra hegység déli oldalán, gyönyörű természeti környezetben található, így méltó helyet biztosít az erdészeti-vadgazdálkodási és mezőgazdász szakmai képzésnek.
Az intézmény csodálatos parkja a vadasparkkal, az ökomenikus istentiszteleti hellyel, a nagy szakértelemmel ültetett fákkal, bokrokkal, virágokkal és a gondozott füves sportpályával vonzó látványt nyújt minden idelátogató leendő diák, szülő, turista számára.
A folyamatosan megújuló iskolaépület négyszáz diák számára biztosítja a továbbtanulási lehetőséget nappali és esti képzésben egyaránt.

Iskolánk egy tiszta profilú agráriskola, ezt az oktatott szakmák (erdésztechnikus, vadgazdálkodási technikus, mezőgazdasági technikus és erdőművelő-fakitermelő) is tanúsítják. Az itt folyó minőségi munka bizonyítéka, hogy beiskolázási körzetünk igen nagy, hiszen évente több, mint tíz megyéből vannak diákjaink, sokan több száz kilométerről érkeznek hozzánk. Fontos szerepe van a kollégiumi elhelyezés lehetőségének, hiszen a tanulók közel hetven százaléka a teljes hetet iskolánkban tölti. Annak érdekében, hogy a diákotthoni élet tartalmas, és a délelőtti ismeretszerzést megfelelően alátámasztó legyen, kollégiumunk 2019-ben elnyerte a megtisztelő Tehetséggondozó Szakkollégium címet.
Ugyancsak nagy jelentőséget tulajdonítunk a szakmai gyakorlati képzésnek, az elsődleges cél olyan szakemberek képzése, akik széleskörű általános műveltséggel, alapos és folyamatosan megújított szakmai tudással rendelkeznek, akiket a munkaszeretet, az igényesség és a szakszerűség jellemez.

Az általános és szakmai műveltség területén olyan szilárd alapokat kívánunk diákjainknál elérni, amelyekre biztonságosan épülhetnek további ismeretek, a tanulók képessé válnak a folyamatos önképzésre.
Az erdei gyakorlatokat az Egererdő Zrt. területén szervezzük meg, de az iskola rendelkezik két tanerdővel is.

A nagy létszámú oktatói testületet az intézmény iránt elhivatott, magasan képzett, tapasztalt oktatók alkotják, akik szívesen vállalnak szabad idejük terhére is olyan feladatokat, amelyek erősítik az intézmény kapcsolatrendszerét, fokozzák az intézmény jó hírnevét és hatékonyabbá teszik a beiskolázásunkat is.

Minden tanévben foglalkoztatunk óraadóként erdészeteknél dolgozó erdőmérnököket, akik gyakorlatias tudást közvetítenek, ami megkönnyíti a végzős diákok termelési környezetbe való beilleszkedését.
Esti oktatásban (kéthetente 3 tanítási nap) erdésztechnikus 2 éves képzés folyik.

A nevelés és oktatás területén nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományos értékek megőrzésére. Büszkék vagyunk arra, hogy tanulóink igen jól szocializáltak, mindig köszönnek, udvariasak, segítőkészek, tisztelettudók. Persze ők is kamaszok ennek a világnak minden bajával, de hamar visszaterelhetők a helyes útra.
Nagyon sok munkát és törődést igényel ennyi gyerek, oktatói testületünk minden tagja azon van, hogy a szakma elsajátíttatása mellett tartalmas időtöltést is biztosítson a diákoknak.

Iskolánk széles kapcsolatrendszerének köszönhetően igen sok segítséget kap a régió erdészeteitől, vadásztársaságaitól, agrárszektorban működő vállalkozásaitól.
Rendszeresen tartjuk a kapcsolatot a megyei agrárgazdaság szereplőivel, áttekintjük az együttműködési lehetőségeket, segítjük egymás munkáját.

1.2 Az iskola küldetésnyilatkozata

Hisszük és valljuk, hogy intézményünk olyan oktató, pedagógiai, emberi és szellemi környezet, amely alkalmas a folyamatos megújulásra; amelyben valamilyen fokon mindenki nevel mindenkit. Ahol szakmai programunk alkalmas arra, hogy az egyén és a közösség fejlesztése révén kitűzött céljainkat megvalósítsuk, megfogalmazott követelményeinket elérjük.
Célunk az erkölcsi értékeket tisztelő és elfogadó, tájékozott, széles általános és szakmai ismeretekkel rendelkező, egyénileg sikeres, közösségi szempontból értékes, társadalmi szerepeit ismerő és vállaló állampolgárok nevelése.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

Emberképünk

Széleskörű általános műveltséggel, alapos és folyamatosan megújított szakmai tudással rendelkező, hazájának hasznos állampolgára, közösségben élni tudó, nemzeti értékeinkre büszke, ugyanakkor más kultúrákat sem kirekesztő szemléletű. Családközpontú, fejlett erkölcsi érzékkel és munkakultúrával rendelkezik, képes felismerni a valóban maradandó értékeket a fogyasztói társadalmakban.

Iskoláink nevelő-oktató munkáját az alábbi értékek határozzák meg

Nevelőmunkánkat a demokrácia értékei, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át. Kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra, az esélyegyenlőség biztosítására.
A hatékonyságot és eredményességet meghatározó értéknek tekintjük.
Alapértéknek tekintjük a toleranciát, az önismereten alapuló öntudatot, mely egyben a másik ember tiszteletét is jelenti. Továbbá a munka szeretetét, az igényességet, a szakszerűséget.

Iskolánkban a nélkülözhetetlen általános és szakmai műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttatjuk el, amelyekre biztonságosan épülhetnek további ismeretek, és amelyek alapján nem jelent problémát a későbbi, esetleges pályamódosítás.

Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének, beleértve az ország nemzetiségeihez, etnikumaihoz tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Európai, humanista értékrendre építettük nevelési-oktatási programunkat, mert azokra a tartalmakra összpontosítunk, amelyek az Európához való tartozásunkat erősítik.
Nagy figyelmet fordítunk az idegen nyelvi és a digitális kompetenciák fejlesztésére.
Törekszünk arra, hogy a tanulókat érő komplex hatásrendszer lehetőleg ellentmondásmentes legyen, hogy ezáltal is segítsük a személyiség fejlődését, formálódását.

Nagy figyelmet fordítottunk a program összeállítása során az emberiség előtt álló közös problémákra. Az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:

- az egyén és az állam felelősségét;
- a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában;
- a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentését.

Kiemelt jelentőséggel bír programunkban a más népek, kultúrák iránti nyitottság, megértés. Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére neveljük tanítványainkat.

Tudásban, magatartásban, hagyományokhoz való ragaszkodásban, gondolkodásban a tevékeny, művelt ember a mintaképünk.

2.1.2 Nevelő-oktató munkánk céljai és feladatai

Tanulóink tanulmányaik végére:

- legyenek jól képzettek, széles profilú szakmai alapképzéssel, konvertálható szaktudással rendelkezők, legyenek képesek a megfelelő kompetenciák elsajátítására; vállalkozó szelleműek; kockázatvállalásra, önmenedzselésre, pályamódosításra képesek, sikerességre orientáltak;
- munkájukban, tanulmányaikban legyenek igényesek, szorgalmasak, kreatívak;
- legyenek intelligensek, idegen nyelvet is beszélő, tudással, műveltséggel felvértezettek;
- legyenek motiváltak az önképzésre, szerezzenek jártasságot az ismeretszerzés módszereiben;
- legyenek képesek a permanens tanulásra, a konvertálható ismeretek megszerzésére;
- legyenek önmagukat ismerők, elfogadók, értékelők, a testkultúra iránt fogékonyak, önbizalommal rendelkezők, magabiztosak, egyéni sikerességre törekvők, a változó feltételekhez alkalmazkodni tudók, belső autonómiát, egyéniséget tükröző személyiségek;
- legyenek konfliktustűrők, illetve konfliktusok megoldására képesek;
- legyenek céltudatosak, következetesek, kitartóak, erős akaratúak, sikerorientáltak, de ne legyenek a sikert minden áron hajhászók;
- legyenek kudarctűrők és a szorongások, feszültségek oldására képesek;
- tudjanak és akarjanak igazodni az elfogadott társadalmi normákhoz, de ne legyenek elvtelenek, megalkuvók;
- legyenek jól neveltek, az értékeket tisztelők, viselkedni tudók, erkölcsösek, becsületesek, jellemesek, önmagukkal és másokkal szemben igényesek;
- legyenek képesek eligazodni a kultúra, a művészet, a tudomány különböző területein, tudják befogadni és élvezni a művészi alkotásokat;
- legyenek önmagukat, családjukat, környezetüket gyarapítók, a fogyasztásban mértékletesek, takarékosak;
- tudjanak törődni szűkebb és tágabb lakóhelyük környezetének védelmével;
- legyenek nyitottak a világ, Európa, Magyarország, a környezet aktuális kérdései iránt;
- legyenek képesek a demokrácia megteremtésére és működtetésére;
- legyenek jó magyar emberek, szeressék hazájukat, ápolják kultúráját, legyenek európaiak.

A technikumi képzés céljai:

- általános műveltség megalapozása, ágazati alapképzés a 9-12. évfolyamon;
- felkészítés az érettségi, illetve szakmai vizsgára a 13. illetve a 13-14. évfolyamokon szakirányú szakmai képzéssel;
- felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére;
- a munkába álláshoz, az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása;
- a problémamegoldó gondolkodás, anyanyelvi kommunikáció, digitális írástudás fejlesztése;
- logikus, rendszerben való gondolkodás fejlesztése;
- tanulóink a különböző élethelyzetekben törekedjenek a tudásra alapuló önálló vélemény kialakítására, a felelős döntés meghozatalára.

A szakképző iskolai képzés céljai:

- általános műveltséget megalapozó oktatás és ezzel egyidejűleg ágazati oktatás keretében felkészítés a szakmai vizsgára;
- munkába álláshoz, önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása;
- a szakmatanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése;
- motivációjuk kialakítása;
- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

Kollégiumi elhelyezés és nevelés céljai:

- megteremteni a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azok részére, akik távol laknak az iskola székhelyétől, illetve akik részére a szülők nem tudják biztosítani a tanulási feltételeket;

- felzárkóztató foglalkozásokkal elősegíteni a különböző előképzettségű tanulók szintre hozását;
- csoportos és kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozásokkal elérni, hogy a tanulók neveltsége az elvárt szintre emelkedjen;
- a Tehetséggondozó Szakkollégiumi foglalkozásokkal segíteni diákjainkat választott szakmájuk minél jobb elsajátításában;
- a szabadidős tevékenységek megfelelő szervezése, azok tartalmas eltöltésének biztosítása.

2.1.3 Nevelő-oktató munkánk eszközei

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, vita.
A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás.
A magatartásra ható ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret.
Gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, átterelés, elmarasztalás.
Ezek a módszerek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedések kialakulását próbálják megakadályozni.
Nevelő-oktató munkánk legfőbb eszközei a kötelező tanórák. Ezek maximális kihasználásával juthatunk céljaink eléréséhez, feladataink teljesítéséhez.
Iskolánk tanulói összetételének differenciáltsága, sokszínűsége arra késztet bennünket, hogy a nem kötelező tantárgyak körét, a csoportbontások helyét, a szabadidős tevékenységek rendszerét a legnagyobb gondossággal tervezzük, szervezzük. Az eszközeink megválasztása elveinkből, alapvető célkitűzéseinkből következik: iskolánkban minden tanulónak fejlődnie kell, önmaga szintjéhez képest a lehető legnagyobbat. Ennek rendeljük alá a tehetséggondozást, illetve a felzárkóztatást elősegítő foglalkozásainkat, az egyéni fejlesztési lehetőségeket. Ezen célok elérésének érdekében a következő nevelési eszközöket kívánjuk alkalmazni, melyekben a nevelők szakmai autonómiája érvényesül:

- az ismeretanyag elsajátításában a rendszerességre, alaposságra szoktatás a követelés, a folyamatos ellenőrzés és értékelés révén;
- a nevelési-oktatási folyamatban a beszélgetés, meggyőzés, a példaadás módszerének alkalmazása;
- fontosnak tartjuk a dicséretet, mint az elismerés módszerét, s nevelési céllal, alapos megfontolás után a büntetést, mint a helyes értékrend kialakításának eszközét,
- a nevelési célból felhasznált technikai eszközök megválasztásának is a tanulók sokoldalú fejlesztését kell szolgálniuk;
- általában nem egy, hanem több módszert, eszközt alkalmazunk egy időben, párhuzamosan, meghatározott összefüggésben – mindig szem előtt tartva a gyermekek egyéni képességeit, egyéni személyiségjegyeit;
- színvonalas iskolai ünnepélyek, régi hagyományok ápolása, új hagyományok teremtése, a természet és társadalomtudományok megszerettetése, szakmai versenyekre való felkészítés;
- keressük, szervezzük azokat a lehetőségeket, amelyek erősítik a tanulókban az iskolához, osztályhoz tartozás érzését, a kiemelkedően teljesítő diákokat elismerjük;
- az osztályfőnökök és a csoportvezető támogató oktatók gondosan ellenőrizik a tanulókat, következetesen segítik őket a problémájuk tisztázásában, megoldásában;
- arra törekszünk, hogy a külső megjelenés és a kulturált magatartás legfontosabb szabályainak betartása legyen természetes követelmény a tanulók számára;
- a tanórán kívüli nevelés lehetőségeinek felhasználásával is segítjük a tanulók szocializációját;
- a fejlesztő pedagógus segíti az BTMN-es tanulók felzárkózását egyénre szabott fejlesztési eljárásokkal;
- az osztályfőnökök a támogató oktatókkal és az iskolaegészségügyben dolgozókkal együttműködve segítenek az egészséges életmódra nevelésben.

2.1.4 A nevelő-oktató munka eljárásai

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását. Az egyénre szabott fejlesztési eljárások a tanuló szükségleteinek, képességeinek, teljesítményének megfelelően – mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás keretében – eredményezhetik más tanulási utak kijelölését is (pl. felnőttoktatás keretében).
Iskolánk oktatói az oktató-nevelő munka során a következő eljárásokat alkalmazzák:

- közvetlen (direkt) módszerek, melyek által az oktató közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra: követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés, magyarázat, beszélgetés, a tanulók önálló és csoportos elemző-értékelő munkája, kompetenciák fejlesztése;
- közvetett (indirekt) módszerek, melyek során a nevelő hatás áttételesen, az oktatói-tanulói közösségen keresztül érvényesül – ez összhangban áll az előző fejezetben említett tanórán kívüli tevékenységgel.

Az eljárások alkalmazása során a szokások kialakítása, magatartási modellek bemutatása - közvetítése, tudatosítása (meggyőzés kialakítása) történik meg: a tanulói közösség megszervezése, közös célok kitűzése, hagyományok ápolása, ellenőrzés, ösztönzés, oktatói részvétel a tanulói közösség tevékenységében.
A tehetséggondozás módszeres eljárásai: megfigyelés, egyéni segítség személyre szabott feladatokkal; házi, megyei, országos versenyeken való szerepeltetés, ünnepélyeken való szereplés; diákönkormányzati munka, egyéni fejlesztés, szakkör, sportkör, kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel.

2.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.2.1 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatainkat két fő területen határoztuk meg.
E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.
A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez hozzájárulni.
Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét,
- világszemléletük, világképük formálódását,
- társas kapcsolatát,
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban,
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Az oktatási programot is magába foglaló programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Szakmai programunk alapját egy olyan közös gondolkodás képezi, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.
Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

1. Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:

- a megismerés iránti igény fejlesztése;

- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása;
- tevékenységorientált tanulás;
- rugalmasság, az új iránti nyitottság kialakítása;
- az információk közötti eligazodás, szelektálás képességének fejlesztése.

2. A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
- a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése;
- az oktatók rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival;
- a közösségi szellem (osztály, iskola, kollégium stb.) kialakítása, fejlesztése.

3. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
- a mintaszerű egészség és életmód ismérveink megismertetése a tanulókkal;
- a tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelő munka során;
- káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése.

4. A szakmai képzés területén elvégzendő feladatok:
- a szabályhasználat képességének fejlesztése;
- az iskolán kívüli fórumok egyre hatékonyabb kihasználása;
- sokoldalú, mindig megújulni képes, önképző szakemberek képzése.

2.2.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés fő céljának tekinthetjük az egyén és társas környezete kapcsolatának fejlesztését, a szociális képességek és készségek kialakítását és tovább fejlesztését egyaránt.

Ezen elvekre alapozva iskoláinkban a közösségfejlesztés fő területeit három részre osztottuk a megvalósulás helyszíne alapján. Az egyik fő helyszín az iskolai tanórákat, a másik kettő pedig az azon kívüli foglalkozásokat foglalja magába.
- Tanórák alatt közismereti és szakmai elméleti, gyakorlati szaktárgyi órákat, valamint osztályfőnöki órákat egyaránt értünk.
- A tanórán kívüli foglalkozások a szabadidős tevékenységeket, a szakkörök, sportkörök, önképzőkörök csoportját, a tanfolyami csoportokban folyó munkát, a szilenciumot és a kollégiumi csoportfoglalkozásokat tartalmazzák.
- Külön csoportot képez a diákönkormányzati munka.

Az egyes területekben közös, hogy céljaik megegyeznek. Ezen célok a következőképpen foglalhatók össze:
- a tanuló közösségi magatartásának kialakítása;
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlesztése;
- a közösségi szokások, normák, hagyományok elfogadásának elősegítése (etikai értékrend interpretálása);
- együttérző magatartás, empátia kialakítása;
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése.

Nagyon fontos megemlíteni, hogy a fejlesztés nem kizárólag a oktatói munkakörben dolgozók tevékenységén keresztül történik, hisz az oktatási intézmények minden dolgozója hozzájárul az értékrend kialakításához és elfogadtatásához; elsősorban megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival. Az intézmény minden dolgozója példaként áll a diákok előtt, ennek tudatában kell a fenti tényezőket is alakítani.
- Az iskola tanulói tevékenységükkel erősítsék a közösséget és biztosítsák annak fejlődését.
- Váljanak érzékennyé mind szűkebb, mind tágabb környezetük állapota iránt és felelősen cselekedjenek annak megóvása érdekében.
- Tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témában szabatosan beszélgetni, a beszélgetés során önállóan véleményt alkotni, a másik fél véleményét elfogadni, tiszteletben tartani, a kulturált érvelés szabályait elfogadni és alkalmazni.

- Sajátítsák el azokat az ismereteket és gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Váljanak nyitottá és toleránssá a különböző szokások, életmódok, kultúrák és vallások iránt, de alakítsák ki az általuk elfogadott értékrendet és világnézetet, és ez határozza meg cselekedeteiket is.
- A tanulók ismerjék meg a társas együttélés, együttlét alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Váljanak érzékennyé szűkebb és tágabb környezetük állapota iránt és felelősen cselekedjenek annak megóvása érdekében.
- Váljanak képessé felelős döntések meghozatalára, amelyek segítségével később, felnőtt emberként képesek a helyes életvitel kialakítására.
- Tanuljanak meg tanulni, legyenek képesek az esetlegesen bekövetkező pályamódosításra.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink területei

1. A tanórák keretein belül megvalósítandó feladatok
   - A tanórán résztvevő tanulók minden esetben egy osztályközösség tagjai, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és tudat tart össze és formál közösséggé.
   - Legfontosabb célunk ennek megfelelően maga az osztályközösség kialakítása, ezáltal tehát a közösség építése.

   A fenti cél elérése érdekében feladataink az alábbiak:
   - a tanulás támogatása (kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, a tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével);
   - olyan nevelőkollektíva kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival képes az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni;
   - a tanulók kezdeményezéseinek segítése;
   - a közösségi tevékenységek kialakításának segítése, fejlesztése;
   - a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének fejlesztése;
   - a közvetlen tapasztalatszerzés segítése.

2. A tanórán kívül megvalósítandó feladatok
   - Sokoldalú és változatos foglalkozások, játékok szervezése a közösségi magatartás erősítéséhez.
   - A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére nevelés.
   - A társas együttélés azon szabályainak megismertetése a tanulókkal, melyek elengedhetetlenek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához.
   - Átgondolt foglalkoztatási tervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával a közösség fejlesztése, a közösséghez való tartozás érzésének lehetőség szerint minél nagyobb mértékű erősítése.
   - Séták, kirándulások, beszélgetések szervezése a természet iránti tiszteletet és a környezet iránti felelősség érzésének elmélyítéséhez.

3. A diákönkormányzati munka során megvalósítandó feladatok
   - A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége, amelynek keretében a tanulók az oktató irányítása mellett saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik a rájuk tartozó ügyeket.

   Feladatok:
   - a kialakított, meglévő hagyományokon alapuló közösségi munkálatok megszervezése, közösségépítő tevékenységek fejlesztése;
   - új hagyományok megteremtése;
   - a közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése;

- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységek szervezése;
- olyan közösségi érdekeken alapuló célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket.

4. Az oktatók feladatai a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

- a fenti feladatok megvalósítását tevékenységükkel legjobb képességük szerint segítsék elő;
- ismerjék az iskola hagyományait és ápolják azokat;
- önfejlesztéssel sajátítsák el az új pedagógiai módszereket és alkalmazzák azokat oktató-nevelő munkájuk során, ezzel szolgálva a közösségépítést;
- a diákság számára mintául teremtsék meg és fejlesszék saját közösségeiket, bevonva az intézmény valamennyi dolgozóját.

2.2.3 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Kiemelt feladatok

- Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- Az oktatók készítsék fel a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.
- Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertessék meg a környezet elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola készítsen fel a szabályos gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.
- Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
- Nyújtson támogatást diákjainak a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer–fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, internet, stb.) helytelen táplálkozás, öltözködési szokások kialakulásának megelőzésében.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a oktatók életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Személyi erőforrások:

- iskolaorvos, védőnő
- diákönkormányzat munkáját segítő oktató

Külső kapcsolatok (támogató szervezetek):

- egészségügyi (a kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szerve, Vöröskereszt)
- rendvédelmi (városi rendőrkapitányság)
- Gyermekjóléti Szolgálatok és Családsegítő Központok
- pedagógiai szakszolgálatok (városi és megyei)

Feladatok a rövid és hosszú távú célok elérése érdekében:

- a diákok ismeretszintje, attitűdjei

- a kollégák körében a problémaérzékenység „szondázása”, a kooperáció mérése
- a szülőkkel való kommunikáció fejlesztése, igényfelmérés
- a tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele
- a diákok dohányzásának visszaszorítása, az alkohol- és drogfogyasztás megelőzése
- a daganatos betegségeket megelőző önvizsgálat módszereinek megtanítása
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a lelki egészség megőrzése, stresszoldó módszerek megismertetése

a mindennapi testmozgás elterjesztése

2.3 Az oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.3.1 Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanítási órák pontos és szakszerű megtartása,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- fogadóórák megtartása,
- részvétel az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségek munkájában,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

2.3.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola nevelési programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.

- A jogszabályban előírtak szerint értesíti az iskola vezetését és ifjúságvédelmi felelősét az igazolatlan órák számáról az egyes tanulók esetében.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Kapcsolatot tart diákja kollégiumi nevelőjével.
- Iskolai fegyelmi felelősségre vonás esetén, az illetékes osztályfőnök részt vesz a fegyelmi tárgyaláson.

2.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.4.1 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- Az iskolába felvételt nyert tanuló szülője beiratkozáskor az intézmény rendelkezésére bocsátja a beilleszkedés és magatartás súlyos rendellenességét igazoló szakértői véleményt.
- Az intézmény a szakértői véleményben foglaltaknak megfelelően szervezi meg a tanuló iskolán belüli pedagógiai ellátását, illetve szükség esetén a külső segítő pedagógiai szakszolgálat igénybe vételét.
- A középiskolába lépéskor vagy azt követően kialakult beilleszkedési nehézségek, viselkedési eltérések (serdülőkori problémák) pedagógiai eszközökkel általában megfelelően kezelhetők. Fontos a kortárs kapcsolatok 14-18 éves korra jellemző meghatározó szerepének érvényesítése a nevelőmunkában.
- A 9. évfolyamon, tanévkezdéskor kívánatos a szociális kompetenciák feltérképezése.
- Az osztályfőnök sok egyéni beszélgetéssel, szükség esetén családlátogatással, a szülők megismerésével térképezze fel a körülményeket, hogy a szülő mennyire vonható be a gyermekkel kapcsolatos problémák megoldásába. A szülők és az osztályfőnök között legyen meg a folyamatos kapcsolattartás, hogy a felmerülő problémákat azonnal kezelni tudják. Szülősegítő programok keretében szükséges tájékoztatást adni a nevelési problémákról, a devianciák veszélyeiről.
- Beszélgetünk az osztályfőnöki órán és külön-külön is a problémás tanulókkal. Nagyon fontos, hogy a beilleszkedési és magatartási problémával küzdő tanulókat próbáljuk meg minél jobban bevonni az osztály életébe, a közös programokba.
- Ha szükséges, az osztályfőnök vegye fel a kapcsolatot az oktatási-nevelési igazgatóhelyettessel, aki a hivatalos szervekhez (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő szolgálat, gyámügyi hatóság) fordulhat a gyermek problémáinak megoldása érdekében.
- Ha a beilleszkedési nehézség az egyes tantárgyakból való lemaradásból ered, akkor felzárkóztató foglalkozások szervezésével, egyénre szabott fejlesztéssel segítsen az oktató.
- A diákönkormányzat, a felsőbb évesek megfelelő programokkal segítsék az újonnan érkezők, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő diákok beilleszkedését.
- A pályatévesztett és a tanulmányi nehézség miatt a szakmai képzésben sikertelenül résztvevő tanulókat segítjük a szakmaváltásban, esetleges iskolaváltásban, az Északi Agrárszakképzési Centrum intézményei közötti átjárhatóságot is figyelembe véve.

Alapvető cél, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket az iskola a nevelés folyamatában kezelje. Megelőzze és megakadályozza a veszélynek kitett tanulók spontán kirekesztődését, negatív hangadását, illetve súlyos devianciák, önpusztító szokások kialakulását.

2.4.2 A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése és oktatása

Eljárási feladataink

- Az iskolába felvételt nyert tanuló szülője beiratkozáskor magával hozza a szakértői véleményt, melyet az intézmény vezetése által megbízott személy átvesz.
- A vélemények alapján összeállítja az SNI-s besorolású tanulók névjegyzékét. A névjegyzékhez csatolni kell az érintettekről készült szakértői véleményt.
- A nyilvántartás egy példányát az intézmény titkárságán is el kell helyezni.
- A szakértői vélemények alapján az igazgató határozatban rögzíti a szükséges mentesítéseket.
- Az osztályfőnök a tanügyi nyilvántartásokban és a bizonyítványban a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos bejegyzéseket rögzíti.
- A törvényi elvárásoknak megfelelően az érintett tanulók fejlesztéséről az iskola megfelelő szakemberrel gondoskodik, a sajátos nevelési igényű tanulók létszámától függő foglalkoztatási formában.
- Az SNI-s tanulókkal foglalkozó szakember figyelemmel kíséri a szakértői vélemények hatályát és gondoskodik a kötelező felülvizsgálatok figyelemmel kíséréséről.
- A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó szakember folyamatosan együttműködik az érintett tanulók osztályfőnökeivel, az oktatókkal, a tanulók összehangolt pedagógiai megsegítése érdekében.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelésére, minősítésére vonatkozó előírások alkalmazása

- Ha a tanulót diagnózisa alapján valamely tantárgyból (pl. matematika, idegen nyelv stb.) teljes egészében mentesítették az értékelés és minősítés alól, a tanulónak a mentesített tantárgyak óráin is részt kell vennie, szintjének, képességeinek megfelelően differenciált foglalkozásban kell részesülnie.
- Ha a tanulót diagnózisa alapján csak valamely tantárgyrészből, vagy részekből mentesítették az értékelés és minősítés alól, (pl. a magyar nyelvtan írásbeli, helyesírási részéből, az idegen nyelv írásbeli része alól), akkor a tantárgy többi (szóbeli stb.) részéből osztályozható, értékelhető. Ilyen esetben a bizonyítványban az adott tantárgynál érdemjegy szerepel, a megjegyzés rovatban pedig szerepeltetni kell a tantárgyrészi mentesítést.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs célú egyéni foglalkoztatásának dokumentációja

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs célú egyéni foglalkoztatása egyéni fejlesztési terv alapján történik. Az egyéni fejlesztési tervet a sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó az a speciális kompetenciájú szakember készíti el, aki az egyéni foglalkoztatást végzi.
Az egyéni fejlesztési tervet a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében szereplő fejlesztési javaslatok, valamint a tanuló aktuális állapota, teljesítménye alapján kell összeállítani.
Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell a fejlesztés területeit, módszereit és eszközeit, valamint a fejlesztési szakaszok lezárásaként azok eredményét.

2.4.3 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Az iskolai nevelés kiemelt feladatai köré tartozik a tehetséges gyerekek képességeinek kibontakoztatása. Minden nevelőnek (oktatónak, szakoktatónak, kollégiumi nevelőnek) alapfeladata a tehetséges fiatalok megtalálása, és tehetsége szerinti segítése.
Fontosnak tartjuk, hogy tehetséges tanulóink rendelkezzenek korszerű műveltségtartalommal, legyenek képesek egyre gazdagodó ismereteik önálló feldolgozására. Ezáltal gazdagodjon, fejlődjön egész személyiségük.
Számunkra lényeges, hogy a tehetséggondozást célzó tevékenységek úgy alakuljanak, hogy azok optimálisan biztosítsák az átlagtól eltérő, valamilyen területen tehetséges tanulók célirányos fejlesztését.

Ezek a tevékenységek a kötelező tananyag elsajátítása mellett tágabb értelemben iskolánk profilját is meghatározzák. Ugyanakkor biztosítják egy-egy területen az elmélyülés lehetőségét, az alkotás sikerélményét, ami jelentősen hozzájárul a tanulók személyiségének pozitív irányú fejlődéséhez.

A tehetség kibontakoztatását célzó tevékenységek:

- iskolai szakkörök,
- felkészítés tanulmányi versenyre (külön felkészítési program szerint),
- felkészítés egyéb, tanulóknak hirdetett versenyekre,
- egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat (a könyvtári nyitvatartási idő szerint),
- egyéni, öntevékeny számítógép-használat (az oktatóval történt egyeztetés alapján),
- egyéni, öntevékeny tornaterem, edzőterem használat (az oktatóval történt egyeztetés alapján),
- felkészítés a nyelvvizsgákra,
- speciális tanfolyamok (oktatók által meghirdetett formában).

A szakkörök foglalkozásaikat munkaterv alapján végzik.
Tanulói kezdeményezésre az SZMSZ-ben meghatározott feltételek teljesülése mellett egyéb diákkörök és szakkörök is indulhatnak.

2.4.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulási kudarcnak tekintjük, ha a tanuló tanév végén vagy félévkor valamely tantárgyból megbukik, félévi, illetve tanév végi osztályzata az előző tanév végi osztályzatához képest jelentősen – legalább két jeggyel – romlik. Nem tekintjük tanulási kudarcnak, ha egy tanuló folyamatosan az átlag alatt teljesít, mert képességei alapján nem tud többet produkálni.
A program célja, hogy a tanulási kudarcot a minimumra csökkentsük, illetve megelőzzük.

A program lépései:

- a tanulási kudarc és veszélyének felismerése;
- a kudarc okainak feltárása,
- a kudarc megelőzésére, megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység.

A tanulási kudarc felismerése

A tanulási kudarc időbeni felismerése feltételezi az oktató és az osztályfőnök aktív együttműködését. A probléma tudatosítása után egyénre szabott programmal segítik a tanulót a felzárkózásban. A tanulási kudarc megelőzése érdekében az intézmény bemeneti és aktuális tudásszint felmérésével kezdi minden tanév elején a tantárgyak oktatását.

A tanulási kudarc okainak feltárása

A tanulási kudarc leggyakoribb okai:

- magatartási zavar,
- sajátos nevelési igényből eredő hátrány,
- a motiváltság hiánya,
- a nem megfelelő önértékelésből származó megalapozatlan pályaválasztás,
- hiányos előtanulmányok.

A probléma okainak feltárásában fontos szerep jut az oktatónak és a szülő együttműködésének, valamint az oktatói munkacsoportok és az osztályfőnökök közös elemző munkájának.

2.4.5 A tanulási kudarc megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység

A magatartási zavarból adódó tanulási kudarc esetén

A magatartási zavarból adódó tanulási kudarc megszüntetésében leginkább az osztályfőnök és a szülő szoros kapcsolattartása (esetleg pedagógiai szakszolgálat bevonása) vezethet eredményre. A gyermek- és

ifjúságvédelmi felelős az egyedi program által nyújt segítséget. Oktató, nevelő filmek bemutatása osztályfőnöki órákon. Iskolapszichológus vagy mentálhigiénés szakember segítségének igénybevétele.

A sajátos nevelési igényből eredő hátrány esetén

Ha a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság megállapítja a sajátos nevelési igényt (esetünkben leggyakrabban: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia), rehabilitációs célú foglalkoztatást szervezünk a tanuló számára, egyéni fejlesztési terv alapján. A tanuló tanórákon való részvétele kötelező, viszont a szakértői bizottság javaslatára az igazgató mentesíti az értékelés, minősítés alól és számára a jogszabályban rögzített segítségnyújtási módokat és könnyítési lehetőségeket biztosít.

2.4.6 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának formái

- Felmérések végzése a 9. és 10. osztályokban a tanulási kudarc okainak feltárására (képességmérő, pszichológiai, motiváció és tanulási stratégia – teszt).
- A vizsgálatok során a képességek és a motiváltság szintjének közelítő megállapítása.
- Minden oktató számára elsődleges feladat az alapképességek, ezen belül főleg a kommunikációs képességek fejlesztése (olvasás, írás, beszéd).
- A tanulás tanítása, eredményes tanulási stratégiák kialakítása.
- A motiválatlanság okainak feltárása.
- Változatos módszerek alkalmazásával a tanulási kedv serkentése.
- A tanulók önbizalmának erősítése.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Korrepetálások szervezése a hiányok pótlására, valamint a matematikai és nyelvi képességek fejlesztése céljából.
- A tanórai munkafegyelem természetes, kényszer nélküli magatartási formává fejlesztése.

2.4.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- Az iskola könyvtárában levő tankönyveket elsősorban ezek a tanulók kölcsönözhetik ki a tanévre.
- Támogatjuk a tanulók segélyhez jutását a tanuló lakhelye szerint illetékes önkormányzatnál.
- Az iskola a térítési díjért tartott foglalkozások térítési díját vagy annak egy részét magára vállalhatja.
- Kollégiumi elhelyezést biztosítunk, akár helyben lakó tanulónak is.
- Oktatóink kiemelten alkalmazzák az egyéni bánásmód elvét ezen tanulók esetében.
- Szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáskor megpróbálunk a szülőre hatni a gyermek neveltetése érdekében.

Intézményünk kiemelt feladata a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszámának csökkentése.

Ennek érdekében olyan programok, továbbképzések megvalósítását vállalja az intézmény, amellyel megerősítjük a kulcskompetenciákat, fejlesztjük az eszközrendszerüket, módszertani kultúrájukat, eredményesebbé téve a szakképzést.

2.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat az intézmény diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik. Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.

A diákönkormányzat tevékenységét a diákmozgalmat segítő oktató támogatja és fogja össze, akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg határozott, legfeljebb ötéves időtartamra. A diákönkormányzat minden tanévben – az intézményi munkarendben meghatározott időben –

diákközgyűlést tart, melynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni

- az intézményi SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény igazgatója felelős. A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

A Diákönkormányzatot patronáló oktató és a DÖK-vezető folyamatos kapcsolatot tart az igazgatóval. A patronáló oktató képviseli a tanulók közösségét az intézmény vezetőségi, oktatói testületi értekezletek vonatkozó napirendi pontjainál.
Az osztályok diákbizottságának képviselője járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában.

2.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

2.6.1 Szülő - oktató együttműködése

A szülők és az oktatók együttműködését az alábbi fórumok szolgálják

Szülői értekezlet

Célja a szülők és az oktatók közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása, a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése, továbbítása az iskolavezetés felé.

Fogadó óra

Célja a szülők és az oktatók személyes találkozása, a tanuló egyéni fejlesztésének segítése érdekében.

Digitális napló

Célja a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.
A szülő rendszeresen tájékozódhat a tanulók tanulmányi eredményéről, az igazolt és igazolatlan mulasztásairól.

Nyílt tanítási napok

- 8. osztályosok és a szülők részére,
- érettségizettek részére.

Célja, hogy leendő tanulóink és szüleik betekintést nyerjenek az intézményi oktató-nevelő munka mindennapjaiba, ismerkedjenek meg néhány tanítási óra lefolyásával, az intézmény létesítményeivel, eszközeivel, az intézmény légkörével.

A szülői értekezletek, a fogadóórák, a nyílt napok pontos időpontját az intézményi munkaterv tanévenként önállóan határozza meg.

Iskolai és osztályszintű rendezvények

A szülő betekintést nyerhet az iskola- és az osztályközösség életébe.

Honlapunk segítségével a szülők nyomon követhetik iskolánk életét és azokat a szakmai lehetőségeket, amelyeket kínálunk tanulóink számára.
A szorosabb együttműködés érdekében, és a szülői elégedettség mérésére kérdőíveket kaphatnak a szülők, amelyben megfogalmazhatják elvárásaikat, majd pedig értékelhetik az egész éves munkát.

2.6.2 Tanuló –oktató együttműködése

A tanórai foglalkozások lehetőséget adnak a kölcsönös javaslattételre és értékelésre, vagyis a valódi párbeszéd létrejöttére.

A tanórán kívüli foglalkozások az osztály és az iskolai rendezvények, közös szabadidős tevékenységek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, érettségire felkészítés ad lehetőséget az oktatók és a tanulók együttműködésére.

A **Diákönkormányzat**, mint választott testület végzi a tanulók jogainak és kötelezettségeinek érvényesítését a tanulók által választott diákönkormányzati képviselőkön keresztül, az erre megválasztott oktató segítségével. Éves programját önállóan állítja össze, tisztségviselőit maga választja.
A diákközgyűlés a tanulók közvetlen tájékoztató és tájékozódó fóruma, melyet évente legalább egy alkalommal kell tartani. Időpontját az intézmény éves munkaterve határozza meg.

Az együttműködések további fejlesztésének lehetőségei:

- az iskola közösségi életének megerősítése (érdekes programok szervezése tanulóknak és szülőknek, a hagyományápolásba való bekapcsolódás);
- hatékony és felelősségteljes ifjúságvédelmi és prevenciós munka az iskolában az őszinte és nyílt légkör megteremtésével.

2.6.3 Az iskolai oktatók és a támogató oktatók együttműködése

Az iskolai oktatók és a kollégiumi támogató oktatók együttműködésük során összehangoltan végzik munkájukat, úgy hogy mindegyikük autonómiája érvényesülni tudjon.
A kollégium iskoláink szerves része; a nevelők az oktatói testület tagjai, a kollégium vezetője az iskolavezetőség tagja.
A kollégium munkaterve az iskola munkatervére épül, az iskola munkaterve a kollégiumra is vonatkozik.
Az osztályfőnökök és az oktatók kapcsolatot tartanak a támogató oktatókkal.
Probléma esetén (tanulmányi, fegyelmi) az érintett oktatók megbeszélik a teendőket.
Az osztályfőnök látogatást tesz a kollégiumban, személyesen meggyőződik diákjai életkörülményeiről, napi életviteléről. A támogató oktató óralátogatásokat végezhet, hogy a rábízott diákok tanórai munkáját is megismerje. Az együttműködés során egyeztetik a felzárkóztató, tehetséggondozó programok időpontját, tematikáját.
Tájékoztatják egymást az elért eredményekről, sikerekről, illetve az esetleges eredménytelenségről egyaránt. Iskolai fegyelmi felelősségre vonás esetén, az illetékes osztályfőnök és támogató oktató részt vesz a fegyelmi tárgyaláson.

2.6.4 A szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

A külső kapcsolatok rendjét az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának 12. pontja (18-20. oldal) részletesen szabályozza.

2.7 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli vizsga követelményei

Szóbeli felvételi vizsgát nem szervezünk.

A tanulmányok alatti vizsgák megszervezése és elbonyolítása során alaprendelkezésként 12/2020. Kormányrendelet 182—190 §-ai az irányadók.

A tanulmányok alatti vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek

Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie annak a tanulónak

- akinek a tanítási év során hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja, emiatt nem osztályozható, és az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (A tanuló csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon.) Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségeinek,
- akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból,
- akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- akinek engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- aki tanulmányait egyéni munkarend szerint végzi,
- aki átvétellel tanulói jogviszonyt létesít és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott,
- aki előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni idegen nyelv tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be.

Az előrehozott érettségi vizsga és az osztályozóvizsga kapcsolata

A tanuló a május-júniusi vizsgaidőszakra február 15-ig (valamennyi középiskolában és az országos vizsgaközpontban), az október-novemberi vizsgaidőszakra szeptember 5-ig (a kijelölt középiskolákban) jelentkezhet érettségi vizsgára.
Előrehozott érettségi vizsga megkezdésének feltétele, hogy a tanulónak teljesítenie kell az iskola képzési programjában az adott vizsgatárgyra megfogalmazott követelményeket, és meg kell szereznie az abban előírt osztályzatokat. Az osztályzatok megszerzése a **teljes** tanulmányi időre vonatkozik, és **osztályozó vizsgával** történik. Az **aktuális évben** még ténylegesen tanult tárgy tantárgyi követelményeinek teljesítéséhez az írásbeli érettségi vizsgaidőszak megkezdéséig jegyet kell szerezni; ehhez a tanulónak az utolsó hónap anyagából be kell számolnia az adott tantárgyat oktatónál, melynek eredményét a naplóba be kell bejegyezni.
Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti (osztályozó vizsgát tett), osztályzatait **minden érintett évre** meg kell állapítani és a bizonyítványába is be kell jegyezni.
A tanuló akkor is jelentkezhet érettségi vizsgára egy vizsgatárgyból, ha azt iskolájában nem tanulta, akkor keresnie kell egy másik iskolát, ahol azt tanítják, s velük vendégtanulói jogviszonyt kell létesítenie. (Vendégtanulói jogviszony létesítéséről az adott intézmény igazgatója dönt.) A vendégtanulói jogviszony keretében abban az intézményben tehet **osztályozóvizsgát**, majd ott jelentkezhet az adott vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki a tanév végén –legfeljebb három tantárgyból- elégtelen osztályzatot kapott,
- aki az osztályozó, különbözeti vizsgáról számára felróható okból igazolatlanul távol maradt, elkésett, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozott,
- szakmai gyakorlatból akkor tehet osztályozó vizsgát, ha azt a gyakorlati képzés szervezője engedélyezte.

A javítóvizsgán számonkért ismeretek az adott évfolyamra a Képzési programban előírt követelményeket jelentik. A tantárgyi követelményt az oktató jelöli ki. Ha az **osztályozó** vagy **különbözeti** vizsgára a tanév közben került sor, s a **tanuló elégtelen** minősítést szerez, a vizsgát követő **egy hónapon belül** kell a javítóvizsga időszakot kijelölni. A javítóvizsgát nem lehet megismételni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki

- tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét,
- olyan tantárgyból vagy tantárgyrészből, amelyet az iskola a megkezdeni kívánt évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek,
- eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik.

Beszámoltató-vizsga

A szakképző iskolák szakképzési évfolyamain szervezhető beszámoltató-vizsga is. A vizsga követelményeinek, részeinek, az egyes vizsgarészek idejének meghatározásakor az osztályozóvizsgára vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló **önhibáján kívül** nem tudta teljesíteni az osztályozó vizsga vagy a vele azonos módon lebonyolított különbözeti-, valamint a javítóvizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből pótló vizsgát tehet.

Jelentkezés a vizsgára

Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az osztályfőnökkel és az oktatóval való egyeztetés után az oktatási- nevelési igazgatóhelyettesnél lehet.
A különbözeti- és javítóvizsgák esetében a vizsgákra külön jelentkezni nem kell.
A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről (felülbírálati kérelem, törvényességi kérelem, független vizsgabizottság előtti vizsga).

Jelentkezés független vizsgabizottság előtti vizsgára

A tanuló – kiskorú tanuló szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig ill., ha engedélyt kapott osztályozó vizsgára, akkor az engedély megadását követő 5 napon belül jelentkezhet független vizsgabizottság előtti vizsgára az iskola igazgatójánál. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést 8 napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév vagy a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A vizsgák időpontja

A vizsgák bármely tanítási napon megszervezhetőek. A vizsga napját az igazgató jelöli ki. A vizsgák szervezésének szokásos időszaka:

- osztályozó vizsgák esetén: az első illetve második félév végét megelőző hét,
- javítóvizsgák, pótló vizsgák esetén: augusztus 15 – augusztus 31-ig terjedő időszakban,
- különbözeti vizsgák esetén tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot ki kell jelölni,
- osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni,
- a vizsgák időpontjáról a tanulót jelentkezéskor tájékoztatni kell,
- az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

A vizsga anyaga

A vizsgák témakörei azonosak az intézmény Képzési programjában meghatározott témakörökkel.
Az igazgató által kijelölt **vizsgáztató (oktató) közli** a tanulóval a vizsga formáját (írásbeli/szóbeli) és a vizsga tananyagát:

- osztályozó vizsgák esetén az első félév anyagából december 15-ig, a 2. félév anyagából május 15-ig, előrehozott érettségi vizsga miatti osztályozó vizsga esetén március 15-ig;
- javítóvizsga esetén júniusban, az osztályozó értekezletet követően.

A vizsgázó tájékoztatása

A vizsga helyéről, időpontjáról a tanuló folyamatos tájékoztatást kaphat az osztályfőnökétől, az iskola titkárságán és az oktatási-nevelési igazgatóhelyettestől.
Az aktuális vizsgák időpontját az iskola honlapján közzé kell tenni.

A vizsgák helye és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgatóhelyettes által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak. A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni az alkalomhoz illő öltözékben. Javító vizsga esetén a középiskolai bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.
A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.
Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

A vizsgáztató oktatók megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató oktatókat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató írásban jelöli ki a feladatuk ellátására.
A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.
A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni.
A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthet.
Az írásbeli dolgozatot az oktató piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.
A dolgozatok egy év múlva selejtezhetők.

A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek. A szóbeli vizsgán a tanulók csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak. A tanuló a kérdező oktató által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább húsz perc felkészülési időt kell biztosítani.
Ezt követően válaszát max. 10 percben önállóan fejti ki. A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató oktatótól kaphat segítséget.
Amennyiben a vizsgázónak csak szóbeli vizsgája van, és a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére.
Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt legalább 30 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
Egy vizsgázónak egy napon **legfeljebb három** vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.
Különbözeti vizsga egy vizsganapon **legfeljebb három tantárgyból** tehető.

Az írásbeli vizsgák rendje

A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő oktató jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató oktató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltűnteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését.
A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközről a tanulók maguk gondoskodnak.
Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc, magyar nyelv és irodalomból 60 perc. Egy vizsganapon **legfeljebb három írásbeli** vizsga szervezhető egy vizsgázó esetében. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről.
A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról, amit a vizsgázók aláírásukkal vesznek tudomásul.
A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
A gyakorlati vizsgarészt egy érdemjeggyel kell értékelni.

Szabálytalanságok kezelése, jogorvoslat

Ha a vizsgáztató az **írásbeli vizsgán** szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja, és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. Az igazgató kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató oktató nyilatkozatát.

Ha a **szóbeli vizsgán** a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért

eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tűntetni. Az írásbeli vizsgán tapasztalt szabálytalanságok ügyében az igazgatóból és vizsgabizottság munkájában részt nem vevő oktatókból álló háromtagú bizottság jár el, a szóbeli vizsgán a vizsgabizottság elnöke jár el.

Távolmaradás a vizsgáról

A javítóvizsgáról való, tanulónak felróható távolmaradás esetén a tanuló nem osztályozható, tehát a tanév követelményeit nem teljesítette.
Ha a tanuló, neki fel nem róható okból maradt távol, az igazgató kijelölhet számára másik vizsgaidőpontot.
A tanuló 3 munkanapon belül igazolhatja, hogy neki fel nem róható okból nem tudott részt venni a vizsgán.
Az igazolás benyújtására rendelkezésre álló határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

Mentességek, kedvezmények érvényesítése

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - a gyakorlati képzés kivételével - az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tanuló részére az osztályozó-, a különbözeti-, a javítóvizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számítógép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását.

A vizsga iratai

A vizsga jegyzőkönyvét

- a jegyző folyamatosan vezeti,
- a vizsgabizottság tagjai aláírják,
- az iratkezelési szabályzatban foglaltak szerint irattárban kell elhelyezni.

Az írásbeli vizsgadolgozatot a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

2.8 A felvétel és átvétel helyi szabályai, valamint a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

A tanuló felvételének/átvételének alapvető követelménye a szükséges előképzettség megléte, valamint az adott szakma alkalmassági feltételeinek való megfelelés.
A felvételnél, átvételnél és a továbbhaladásnál a foglalkozás egészségügyi alkalmassági szakvéleményt figyelembe kell venni. Az egészségügyi vizsgálatot az iskolaegészségügyben dolgozó szakemberek, az iskolaorvos és a védőnő koordinálják.
A tanuló felvételére/átvételére az intézmény vezetője jogosult. A felvétel/átvétel tényéről határozatot kell hozni.

2.8.1 Technikum és szakképző iskola, ágazatok és szakmák közötti átjárhatóság

9. évfolyamon azonos ágazat esetén technikumból a szakképző iskolába, illetve a szakképző iskolából a technikumba az átmenet a tanév I. félévének végéig biztosított.
A szakképző iskolából a technikumba való átmenet feltétele a közismereti érettségi tantárgyakból a különbözeti vizsga letétele.
Technikumból szakképző iskolába való átmenet esetén a tanuló vállalja, hogy az alapvizsga megkezdéséig a kötelező portfóliót elkészíti, és az alapvizsga kötelező tananyagtartalmát felzárkóztatás keretében elsajátítja.
Nem kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak a 9. évfolyamon szakképző iskolából technikumba, illetve technikumból szakképző iskolába történő átvétel esetén, ha azt a tanuló legkésőbb az adott tanév október 31-ig kéri.

2.8.2 Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei

Másik, ugyanazon szintű ágazati osztályba:

- szülői kérelem;
- fegyelmi határozat alapján lehet kerülni.

2.8.3 Átvétel más oktatási intézményből

Más oktatási intézményből hozzánk jelentkező tanuló esetén az átvételről, azonos iskolatípus azonos évfolyamára, azonos ágazatba és szakmára az iskola igazgatója dönt, figyelembe véve a tanuló tanulmányi eredményét, magatartását és az iskola osztálylétszámait.
A *Képzési Program* eltérése esetén a tanulónak különbözeti vagy osztályozó vizsgát kell tennie a következő tanévkezdés napjáig, a határozatban megjelölt tárgyakból. Az összehasonlítás alapja az adott tantárgy évfolyamonkénti óraszáma, a tananyag tartalma. Indokolt esetben évközi vizsgát tehet két hónapon belül.

2.8.4 A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi eljárás szabályait a tanévenként aktualizált **Felvétel eljárás szabályzata** tartalmazza.

2.9 Boldogságóra program

Iskolánk a oktatói testületének döntése alapján 2020/21. tanévtől részt vesz a Boldog iskola programban. A program célkitűzéseit magunkénak érezzük, célunk, hogy kiegyensúlyozott, testileg és lelkileg is egészséges tanulókat neveljünk.

Évente a tanulói igényeknek megfelelő számú munkacsoportban valósítjuk meg a program elemeit. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

A boldogságórák által a gyermekeknek lehetőségük nyílik a figyelemre, az odafigyelésre, a megértésre, az érzelmeknek a kifejtésére, megbeszélésére a boldogság összetevőinek a megtapasztalására.
Célunk olyan optimista, magabiztos és kitartó felnőttek nevelése, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokat, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkezővé válnak.

Az oktatók a Boldogságóra Program által biztosított szakmai segédleteket felhasználva valósítják meg az egyes foglalkozásokat.
A munkacsoportokat vezető oktatók továbbképzésen vesznek részt annak érdekében, hogy eredményes munkát tudjanak végezni. A továbbképzés célját a program az alábbiak szerint határozza meg:
„pedagógusok érzelmi intelligenciájának és pozitív gondolkodásának fejlesztése, a pozitív pszichológia eredményeit a tanításban felhasználó „boldogságórák" módszertanának elsajátíttatása. Cél a pedagógusok megismertetése a Boldogságórák témaköreivel, azok elméleti hátterével és az órák gyakorlati

megvalósításával. Ismerjék meg az órákon használható tanulásszervezési módszereket, a kézikönyveket, a programhoz készített segédanyagok lehetőségeit, használatát. A továbbképzés további célja, hogy a holisztikus pedagógiai módszerek, és a boldogságórák gyakorlatainak segítségével megerősödjön, a résztvevők személyes és szakmai tudatossága fejlődjön, az érzelmi intelligenciájuk, önismeretük, növekedjen stressz tűrő képességük."

Évente két alkalommal a programot megvalósító oktatók beszámolnak tapasztalataikról, az elért eredményekről.

3. KÖZIMERETI OKTATÁSRA ÉS ÁGAZATI ALAPOKTATÁSRA VONATKOZÓ OKTATÁSI PROGRAM

3.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Az intézményben tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat, valamint azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a ***Mellékletek*** tartalmazzák.
A rendelkezésre álló szabad órakeret felhasználásánál az alábbi szempontok dominálnak:

- a heti óraszám nem haladja meg a 32 órát, a tanulók túlterheltségének elkerülése érdekében, illetve azért, hogy a diákoknak biztosítani tudjuk a felzárkóztatás, korrepetálás, és a tehetséggondozás lehetőségét;
- a 9-12. évfolyamon előtérbe kerül a közismereti érettségi vizsgára való felkészülés;
- a 13. évfolyamon 8 óra szabadon tervezhető órakeret a szakmai vizsgára való felkészülést támogatja.

3.2 A Közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az intézményben folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolában megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Ennek érdekében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait; a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés fejlesztése.

3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

A választható tárgyak, foglalkozások listáját a *Képzési Program* tartalmazza.
A tanuló a fakultatív foglalkozásokról illetve a kötelezőn kívüli tevékenységekről a folyosókon és az aulában elhelyezett faliújságon keresztül, oktatójától és osztályfőnökétől a megfelelő időben értesül. A tanuló a megadott határidőket betartva a foglalkozást vezető oktatón keresztül jelentkezhet választható foglalkozásokra, amelyeken jelentkezése után a részvétele kötelező.
Ha az intézmény személyi feltételrendszere lehetővé teszi, hogy a szorgalmi időszak kezdetén egyes tantárgyakból a tanuló oktatót, illetve tanulócsoportot válasszon, erre az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem útján nyílhat lehetőség, mely a következőket tartalmazza:

- az elbocsátó csoportvezető oktató egyetértése,
- a fogadó csoport oktatójának egyetértése.

3.4 Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző iskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát; a középszintű érettségi vizsga témakörei

A 100/1997. sz. Kormányrendelet alapján az érettségi vizsga kötelező és választható vizsgatárgyakból áll. A vizsgázó - függetlenül attól, hogy intézményünkben milyen szintű vizsgára készült fel - dönthet abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból. Az érettségi vizsga megszervezésénél és lebonyolításánál a mindenkor érvényes vizsgaszabályzat szerint járunk el.

Választható érettségi vizsgatárgyak a technikumban, melyre intézményünk vállalja a felkészítést:

- Középszinten: biológia, testnevelés
- Emelt szinten: biológia

Az érettségi bizonyítvány megszerzése, továbbá a tanulói jogviszony megszűnése utáni érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga.
Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a ***Mellékletek*** tartalmazzák. Az érettségi vizsga témaköreit a az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet határozza meg.

3.4.1 Sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén az eljárás szabályai

Az Szkr. 258. § (1) bek értelmében előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –
a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,
b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában
tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.
(2) Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.
(3) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette.
Az a tanuló, aki valamely tantárgyból eredményes előrehozott érettségi vizsgát tett, további tanulmányi ideje alatt (magasabb évfolyamon és évismétlés esetén is) mentesül az adott tantárgyból az óralátogatás, és a minősítés-értékelés alól.
Sikertelen előrehozott érettségi vizsga esetén a tanuló sikeres érettségi vizsgáig a tanulói jogviszony alatt az adott tantárgy órarend szerinti óráin részt venni köteles.

3.5 Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az érintett tanulóknak joguk van meghirdetett, bármely tantárgy emelt szintű képzésére jelentkezni, és azon részt venni. Ennek a lehetőségnek csak a tantárgyfelosztásban engedélyezett órakeretek szabnak határt. Az iskola –a Szakmai programjával összhangban –az igényeket és a jelentkezési létszámokat is figyelembe véve az alábbi tantárgyból hirdeti meg az emelt szintű érettségire való felkészítést: biológia.

Az emelt szintű érettségire felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a 40/2002. (V.20.) OM rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

Az emelt szintű érettségire való felkészítés során a középiskolai tananyag rendszerező ismétlésével párhuzamosan a diákok megismerhetik az érettségin előforduló feladattípusokat, és gyakorolhatják ezek megoldását. Az írásbeli mellett nagy szerepet kap a szóbeli vizsgára való felkészítés, a tudományos stílus és kifejezőkészség elsajátítása is.

A foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
A 11. évfolyamos tanulónak írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a 11. évfolyamra választott tanítási órán, továbbá, ha jelentkezni kíván másik szabadon választható tanítási órára.
Ha a tanuló úgy választja valamelyik szabadon választható tanórát a 12. évfolyamra, hogy a 11. évfolyamon nem látogatta ezeket az órákat, akkor a 11. évfolyam tananyagának pótlására kötelezhető. Ebben az esetben a tárgyat tanító a – tananyagtartalom ismeretében – dönt a különbözeti vizsga szükségességéről. A különbözeti vizsga letételére a tanuló legfeljebb két hónapot kaphat. Ha a különbözeti vizsgája sikertelen, akkor a tárgyat nem tanulhatja.

A választható tárgyak listájában megadjuk annak az oktatónak a nevét, aki nagy valószínűséggel tanítani fogja a tárgyat.

3.6 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

3.6.1 A tanulmányi eredmény értékelése

Minden tantárgyból a tantervi követelményeket és az értékelés módját a tanulókkal a tanév elején ismertetni kell. Tanév közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal kell értékelni.
Elméleti órákon és a gyakorlati foglalkozásokon érdemjeggyel kell értékelni a tanulók tudását, ismereteinek gyakorlati alkalmazását, gyakorlati készségük fejlődését, és lehet értékelni az elméleti és a gyakorlati foglalkozásokon való aktív részvételüket. Érdemjeggyel értékelhető a tantárgyhoz kapcsolódó szakköri munka, versenyen való részvétel, egyéb gyűjtőmunka.

A tanuló munkanaplójára, vagy dolgozataira törtjegy nem adható.

Az érdemjegy meghatározásánál a tanuló tárgyi tudását, az ismeretek önálló alkalmazásának fokát, a tanuló fejlődését is figyelembe kell venni.

A tanulói teljesítmény értékelését az érdemjegy adásával egy időben indokolni kell a tanulónak. Az írásbeli számonkérés javítása, értékelése 2 héten belül meg kell történjen.

A tantárgyi érdemjegy minősítése nem lehet a fegyelmezés eszköze.
Egységes követelmények szerint kell elbírálni a tanulók tudását, munkáját. Az elbírálás - a tantervi követelmények és a tanuló szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati teljesítményének egybevetésével ötfokozatú skálán történik.

Az oktatók minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és a mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket Az oktatók a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-5), félév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).

3.6.2 Az értékelés rendszeressége

A pedagógiai folyamat gyakorlatában az osztálynaplóban tanulónként minimálisan félévenként a következő osztályzatszám rögzítése szükséges:

- heti 1 óra esetén min. 3 jegy
- heti 2 óra esetén min. 4 jegy
- heti 3 óra esetén min. 6 jegy

Az osztályzatnak elsősorban azt kell tükröznie, hogy a tanév végén a tanuló milyen mértékben felel meg a helyi tantervben rögzített követelményeknek.
Minden esetben az adott érdemjegyeket és osztályzatokat a tanuló – kérés esetén a szülő – számára szóban indokolni kell. Az érdemjegyekről minden esetben tájékoztatni kell a tanulót.
Az iskola oktatói személyes felelőséggel döntenek az osztályozás-értékelés kérdésében. Döntésüket azonban indokolni kötelesek, ha erre az oktatói testület igényt tart.
A tanuló érdemjegyeiről és magaviseletéről az iskola félévkor az e-ellenőrző, tanév végén bizonyítvány útján tájékoztatja a szülőket.
Az értékelés részletes szabályait „A tanulók értékelésének és tovább haladásának részletes szabályai” (1.sz. Melléklet) tartalmazza.

3.7 Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

3.7.1 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái

A tananyag elsajátításának számonkérése történhet szóbeli, illetve írásbeli feleltetéssel. Nagyobb témakör lezárása témazáró, illetve úgynevezett "nagydolgozattal" zárul, melynek időtartama egy, maximum két tanóra lehet. A rövidebb időtartamú, részismeretet számonkérő „kisdolgozat” vagy röpdolgozat időtartama max. 15 perc.

3.7.2 Az írásbeli beszámoltatás rendje

Röpdolgozat az adott órára feladott tananyagból íratható, nem kell előre bejelenteni.
A témazáró dolgozat várható időpontját a téma megkezdésekor meg kell határozni, a pontos időpontot pedig 1 héttel előbb be kell jelenteni.

3.7.3 Az írásbeli beszámoltatás korlátai

Egy napon csak maximum két tantárgyból íratható témazáró dolgozat. Amennyiben a tanuló hosszabb ideig hiányzott, előre egyeztetett időpontban pótolnia kell a témazáró dolgozatot.

3.7.4 Az írásbeli beszámoltatás értékelésben betöltött szerepe

A röpdolgozat jegye egyenértékű egy szóbeli felelettel. A témazáró dolgozat jegye a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál duplasúllyal szerepel a többi jegyhez képest.

3.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

A tanulók a szóbeli feladatokon kívül rendszeres írásbeli házi feladatot kaphatnak az alapkészségek fejlesztése, az elméleti ismeretek alkalmazása, és a matematikai műveletek begyakorlása céljából.
A feladatok kiadásánál a következő szempontokat célszerű szem előtt tartani:

- a házi feladat témájában kapcsolódjon a tanórai anyaghoz és a tanórán kapott útmutatás alapján tegye lehetővé az önálló ismeretszerzést;
- az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli vagy szóbeli feladat másik változatában ismétlő, gyakorló jellegű legyen;
- figyelembe véve, hogy a tanulók egy része kollégista, illetve bejáró, csak olyan feladat adható, amelyeket a tanulók otthoni körülmények között is meg tudnak oldani;
- humán jellegű tantárgyaknál a házi feladatok elkészítése szolgálja a kifejezőkészség javítását;

- szakmai tantárgyaknál házi feladat lehet a gyakorlatok során megszerzett ismeretek rögzítése, gyakorlása.

3.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, szakmai gyakorlatokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.
Magas osztálylétszám (30 fő feletti) esetén a 9-10. évfolyamon az általános iskolai hiányosságok pótlásának biztosítása érdekében magyar nyelv és irodalomból illetve matematikából csoportbontást alkalmazunk.
A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére.
A szabadon választható foglalkozások szervezésének rendjét az intézmény *SZMSZ*-e tartalmazza.

3.10 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Nem releváns, Mátrafüred településen nem él nemzetiségi népcsoport.

3.11 Egészségnevelési elvek

Az iskolai egészségfejlesztésnek kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.
Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskolapedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete;
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;
- az értékek ismerete;
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat;
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben;
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete;
- a tanulás és a tanulás technikái;
- az idővel való gazdálkodás szerepe;
- a rizikóvállalás és határai;
- a szenvedélybetegségek elkerülése;
- a tanulási környezet alakítása;
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témák:

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése;
- az egészséges táplálkozás témái;
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás;
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció;
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat);
- a testi higiénia;
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés);
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás);
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás;
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos részletes szabályozást az *Egészségfejlesztési program* tartalmazza.

3.12 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az oktatás formái:

- tanfolyami keretben, melyet az iskola alkalmazásában álló ápoló vagy a védőnő tart;
- tanfolyami keretben, melyet a Vöröskereszt alkalmazásában álló szakember tart (a tanfolyam költségeit ez esetben a tanulók fedezik);
- tanórai keretben, a biológia tantárgyba beépítve; a beépített tananyagot a biológia ill. természetismeret tantárgy helyi tanterve tartalmazza.

Az alábbi kompetenciák fejlesztését tartjuk fontosnak:

- probléma-felismerés;
- gyors és szakszerű cselekvés
- embertársaink iránti érzékenység;
- bajba jutottakkal szembeni együttérzés.

Elsősegély-nyújtási tematika:

- égés ellátása, megelőzése,
- háztartási balesetek megismerése,
- sebellátás,
- vegyszerek, gyógyszerek tárolása,
- mentőhívás,
- elsősegélynyújtás alapjai
- utcai balesetek
- helyszínbiztosítás
- mozgatásszituációk
- sebellátás (fedő- és nyomókötés)
- törés, ficam kezelése
- alkoholmérgezés
- ájulás
- artériás vérzések ellátása
- fül, orrvérzések
- eszméletlen vizsgálata
- stabil oldalfektetés, légútbiztosítás
- sportbalesetek
- mentőhívás
- koponya- és gerincsérülés
- asztmás roham
- cukorbetegek rosszullétei
- ájulás
- szívroham
- újraélesztés
- vérzéstípusok és ellátásuk
- mérgezések, vegyszerek okozta sérülések
- égések ellátása
- utcai balesetek, szituációs játékok

3.13 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést, testmozgást a Szakképzési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- tanórai keretben,
- délutáni sportkörök formájában;

- délutáni egyéb mozgásos tevékenységet igénylő diákkörök (pl. tánckör) formájában;
- a tanuló kérheti intézményen kívüli rendszeres, igazolt sporttevékenységének vagy egyéb mozgásos tevékenységének beszámítását.

3.14 Környezeti nevelési elvek

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek, ezért nagyon fontos, hogy az intézményben minden dolgozó a diákokkal együtt részt vegyen, illetve feladatot vállaljon a *Szakmai Program* megvalósításában. Az oktatók, az adminisztratív és technikai dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.
Intézményünk elnyerte az ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA címet. Tehetséggondozó szakkollégiumunk környezeti nevelésre építi tehetséggondozását.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskoláink széleskörű képzési formája 9. évfolyamtól a 14. évfolyamig terjed. Szerteágazó szakmai képzéseinkben a környezeti nevelésnek kiemelt szerepet biztosítunk, hogy a jövő szakemberei képesek legyenek az egész világot érintő környezeti ártalmak, problémák csökkentésére, az eredeti állapot helyreállítására.
Az iskola, mint helyszín, mint "zöld milliő" jelenik meg és járul hozzá a gyerekek személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékosságára, életvitelére. Az oktatók, a dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra-nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.

Célok:

- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig) az ökológiai szemléletmód segítségével;
- rendszerszemléletre való nevelés;
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári és egyéb közösségi felelősség felébresztése;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata;
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése;
- globális összefüggések megértetése;
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

Hitvallás

A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakmai képzés minden területe feladatának tekinti. Az intézmény helyi adottságait kihasználva, beépíti a *Képzési Programba* a természeti értékeknek a minél jobb megismerését.
Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.

Konkrét célok

- A képzés területén a tantárgyi rendszerbe (hagyományos ill. nem hagyományos keretek között) minél szélesebb körben beépítjük a környezeti nevelés alapelveit.
- A tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából a család, az iskola, a település és a nemzet színterén.
- A környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása.

Konkrét feladatok

- Az oktatott ágazatnak megfelelően a korábban tanult általános ismeretekre építve megismertetni a szakma speciális környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésköreit.
- A szakmai képzésben megismertetni a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát.
- Kialakítani a környezetvédelmet, az ergonómiát, a munkavédelmet, a biztonságtechnikát és a munkaszervezést összekapcsoló szemléletmódot. Képesek legyenek szakmájuk káros környezeti hatásainak csökkentésére, elkerülésére.
- Tanulóink számára természetes legyen a takarékos anyag-, víz- és energiafelhasználás.
- A település, illetve annak környezetének megismerése, a környezetvédelemmel foglalkozó cégeinek bemutatása.
- Az iskola környezetének felfedezése, védelme, gondozása.
- A szelektív hulladékgyűjtés működtetése.
- Ismerjék meg a szakmájuk veszélyes hulladékait és kezelésükre vonatkozó szabályokat.
- Törekedjenek a munkájuk során keletkező maradékok, hulladékok felhasználására, újrahasznosítására.
- Természettudományi vetélkedő - környezetvédelem témakörrel.

Az iskolai környezet

Az iskola épülete és működtetése

A helyzetelemzésből világosan kiderül, hogy iskolánk egészséges, szép környezettel rendelkezik. A tiszta, ízléses környezet kialakításához további munka szükséges. Az egészségesebb, környezetbarát légkör kialakítását csak környezettudatos magatartással, a termek, folyosók és a közösségi terek díszítésével, „zöldítésével" biztosíthatjuk.

Iskolai életvitel

- Az iskola udvarának és parkjának ápolásában, a szerves hulladékok felhasználásában, újrahasznosításában az iskola minden tanulója vegyen részt!
- Ismerjék meg a szakmájuk múltját!
- Az iskolai jeles napok, ünnepek megtartásával a hagyományőrzést erősítjük.
- Az egészséges táplálkozás, környezetszennyezés elkerülése érdekében az iskolai büfékben szemléletváltásra is szükség van. Megpróbáljuk a colás, chipses arculatot egy kicsit "biová" varázsolni. Az egészséges életmód kialakításához szorgalmazzuk a sportlétesítmények jobb kihasználását (egy-egy játékos sportvetélkedő, vagy az iskola mindennapi életéhez hozzátartozó edzések).
- A diákönkormányzat "zöld szemmel" tevékenykedik; mellyel szem előtt tartja a diákok és az iskola érdekeit (pl. iskolai étkezés minősége, iskolakörnyéki közlekedés, higiénés viszonyok, könyvtári állomány összetétele stb.).

Minőségfejlesztés

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyeduralma, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkozunk, a tanuló teljes személyiségét fejlesztjük.

Az oktatók környezeti nevelési gyakorlatának színvonala a következő szempontok alapján minősíthető:

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Hassa át felkészülésüket az együttműködésre törekvés.
- Biztosítsák tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjanak alkalmat az önálló elemzés, értékelés tanulói megfogalmazására.

- Biztosítsanak lehetőséget arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének.
A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

Az értékelés célja:

- a tanulók észlelési tudatossága, ismereti, környezet-erkölcsi, állampolgári cselekvési készségei fejlődjenek általa;
- a program hatékonyságának meghatározása;
- annak meghatározása, hogy a tanulók hogyan fogták fel a tapasztalatokat, hogyan válaszoltak azokra és azok miképp hatottak rájuk;
- az oktatók és diákok hogyan fogadták az új tanítási stratégiákat, illetve tanulási tevékenységeket;
- a program költséghatékonyságának meghatározása;
- az oktatókat, az iskola vezetését, az iskola épületét vagy az egész környezetet érintő szolgáltatások meghatározása, megtervezése, javítása;
- szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok együttműködéssel történő kezelésében és megoldásában.

Az oktatók a környezeti nevelés színvonalának megőrzése, a hiányterületek pótlása miatt a fenntartható fejlődés egyik alapgondolatát az élethosszig tartó tanulást tartsák szem előtt, vegyenek részt oktatói továbbképzéseken.

3.15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézmény alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményben az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézményi szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl az iskola célul tűzi ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását az intézményben tanuló hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. Az iskola biztosítani kívánja az egyenlő bánásmód érvényesülését, esélyt kíván teremteni a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi integrációjához.
Olyan támogató lépéseket, szolgáltatásokat programoz, melyek előmozdítják az SNI-s, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok esélyegyenlőségét, csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket, ezzel hozzájárulnak a sikeresebb szocializációhoz, az eredményesebb társadalmi integrációhoz.
Az intézmény oktatói testülete az alábbi általános célokat, értékeket tartja szem előtt:

- az oktatás-nevelés során megelőzni és megakadályozni a tanulók hátrányos megkülönböztetését, amely kiterjed a felvételre, és az iskolai osztálybeosztásokra, a humán erőforrásokhoz és eszközökhöz történő hozzáférésre, a rehabilitációban, a szabadidős tevékenységben és tehetséggondozási tevékenységben történő részvételre, a tanulók bárminemű diszkriminációjára.
- Az oktatás-nevelés során tiszteletben kell tartani a tanulók emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét.

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség,
- szegregációmentesség,
- integráció biztosítása,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása
Iskolánk az oktatás-nevelés során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét.

Partneri kapcsolat, együttműködés fejlesztése
Iskolánk a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy világos, és átlátható követelményeket alakít ki a kölcsönös előnyök biztosítása mellett. Kapcsolatot alakítunk ki a módszertani központokkal, szakmai szolgáltató intézetekkel.

3.16 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

1. Azt a tanulót, aki példamutató magatartást tanúsít, vagy képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben és jutalomban részesítheti.

2. Tanév közben elismerésként a következő elismerések adhatók:
   - oktatói dicséret,
   - osztályfőnöki dicséret,
   - igazgatói dicséret
   - oktatói testületi dicséret,
   - tárgyjutalom, pénzjutalom.

3. Az egész tanévben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
   - tantárgyi teljesítményért,
   - példamutató magatartásért,
   - kiemelkedő szorgalomért,
   - az iskola érdekében végzett közösségi munkáért

   dicséretben részesíthetők.

4. A tanév végén kiemelkedő tanulmányi eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vesznek át.

5. Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon eredményesen szerepelt tanulók igazgatói dicséretben részesülhetnek.

6. Az iskolainál magasabb szintű versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon eredményesen szerepelt tanulók oktatói testületi dicséretben részesülhetnek.

7. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

8. A felsorolt dicséretekre, jutalmakra az iskola bármely oktatója, és bármely tanulója javaslatot tehet. A jutalmak odaítéléséről az erre jogosult (oktató, osztályfőnök, igazgató, oktatói testület) dönt.

9. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni, illetve az e-naplóba be kell jegyezni.

4. SZAKIRÁNYÚ OKTATÁSRA VONATKOZÓ KÉPZÉSI PROGRAM

Szakképzési tevékenységünk a szakképzésben kötelezően alkalmazandó Képzési és Kimeneti Követelmények alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik.

4.1 Tananyagegységek, azok célja, tartalma, terjedelme, a tananyagegységekhez rendelt időkeret

A Képzési és Kimeneti Követelmények alapján kidolgozott Képzési Program tartalmazza a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemeket, azok célját, tartalmát, terjedelmét a tananyagegységekhez rendelt időkeretet, az egyes tananyagegységek évfolyamonkénti tagolását, megoszlását.

4.2 Az oktatók képesítési követelményei, tárgyi feltételek

Az oktatók képesítési követelményeit tekintve a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről előírásait alkalmazzuk.
A Képzési és Kimeneti Követelményekben maghatározott tárgyi feltételek az oktatáshoz, szakmai képzéshez biztosítottak.

4.3 Előzetes tudás beszámításának módja, eljárásrendje

Az előzetesen megszerzett tudás felmérése a képzéseink iránt érdeklődő, képzéseinkre jelentkező potenciális résztvevők számára biztosított díjmentes tevékenység.
A tevékenység célja annak felmérése, hogy a képzési kínálatunkban szereplő képzési program iránt érdeklődő a program megvalósítása során elsajátítható kompetenciák közül melyekkel rendelkezik előzetes tanulmányai, munkavégzése során megszerzett tapasztalatai alapján.

A tevékenység megvalósításának folyamata:

Képzési programjaink esetében a képzési programban megfogalmazott követelményekből kiindulva végezzük el az előzetesen megszerzett tudás felmérését. Az egyes képzési programok esetében az elsajátított kompetenciák értékelésére alkalmas mérőeszközöket, módszereket használunk. A tevékenység elvégzése során vizsgáljuk, hogy milyen hasonló képzésekben vett részt a jelentkező, milyen vizsgákat tett, amelyek a vizsgált képzési program szempontjából relevánsak lehetnek, illetve milyen munkakörökben szerezhetett szakmai előélete során olyan ismereteket, munkatapasztalatokat, illetve más (releváns) referenciákat, amelyek a képzési program során elsajátítható ismeretek körébe tartoznak.
A jelentkező közli, hogy milyen előzetes tudás beszámítását kér, (államilag) elismert bizonyítvánnyal igazolja tudását, vagy az intézmény méri fel, hogy rendelkezik-e a jelzett tudással.
A felnőttképzési referens minden meghirdetett tanfolyam esetében a jelentkezési határidő lejártát követő 3 napon belül kimutatást készít az előzetes tudásszint mérésre jelentkezőkről, és a tanfolyamkezdést megelőzően, de legkésőbb a felnőttképzési szerződés megkötése előtt megszervezi az előzetes tudásszint mérést. Erről írásban értesít minden jelentkezőt, a pontos helyszín és időpont megjelölésével.
A tudásszint mérést a szakmai igazgatóhelyettes bonyolítja le, aki a helyszínen ismerteti az eljárás menetét a jelentkezőkkel, és kitölteti a felmérő lapokat.

Az előzetes tudást fel lehet mérni:

- szóban,
- írásban,
- gyakorlatban,
- az előző három kombinációjával.

Minden esetben a szaktanár állítja össze a feladatokat. Szóbeli és gyakorlati felmérésen a szaktanár mellett a szakmai igazgatóhelyettes is jelen van. Írásbeli felmérésen a szakmai igazgatóhelyettes biztosítja a felügyeletet.

A beszámításról szóló döntést a szakmai igazgatóhelyettes javaslatára az intézmény vezetője hozza meg.

A döntés – amit írásban indokolni kell – a következő lehet:
- az előzetes tudást intézményünk nem tudja beszámítani;
- az előzetesen megszerzett tudást intézményünk beszámítja, a jelentkezőt meghatározott órák látogatása alól mentesíti (az órák számát és megnevezését pontosan közölni kell).

A kitöltött anyagokat a szakmai igazgatóhelyettes a szaktanárok bevonásával kiértékeli. Az értékelés eredményét a hallgatóval közölni kell.
A szakmai vezető írásban közli a felmérés eredményét a jelentkezőkkel, de elutasítani nem utasítunk el senkit, a felmérés alapján a jelentkező önállóan dönt, hogy beiratkozik-e a tanfolyamra.

A további képzéseknél, amennyiben a jelentkező államilag elismert bizonyítvánnyal igazolja a megszerzett tudást, a szakmai igazgatóhelyettes megvizsgálja a dokumentumot és az alábbi döntésekre tesz az igazgatónak javaslatot:
- a bizonyítvány mellé még egyéb dokumentumokat kér;
- a bemutatott dokumentumok alapján javasolja mentesíteni a jelentkezőt óralátogatás alól;
- a bemutatott dokumentumok alapján az óra látogatás alóli felmentésre nem tesz javaslatot.

A mentesítési határozatot az igazgató hozza meg.

Abban az esetben, ha a jelentkező az előzetesen megszerzett tudásról nem rendelkezik megfelelő bizonyítvánnyal, a szakmai igazgatóhelyettes javaslatot tesz az előzetes tudás felmérésének beszámíthatóságára.
Az előzetes tudásszint felmérést minden képzésre jelentkező számára biztosítjuk, amennyiben azt igényli. A szolgáltatásokra felhívjuk a jelentkezők figyelmét. A jelentkezési lapon minden jelentkező nyilatkozhat arról, hogy ezt a szolgáltatást igénybe kívánja- e, venni.

4.4 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja

A tanuló, illetve képzésben részt vevő személy teljesítmények ellenőrzésére, értékelésére, minősítésére vonatkozó részletes szabályozást „A tanulók értékelésének és tovább haladásának részletes szabályai” (1.sz. Melléklet) tartalmazza.

4.5 A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést kell szervezni. A tanuló ezirányú kérelmét legalább 30 nappal az utolsó tanítási nap előtt az igazgatónak nyújtja be.
A felkészítés alatti foglalkozások tematikáját – a duális képzőhely bevonásával – vizsgacsoportonként, az utolsó tanítási napot megelőzően 15 munkanappal kell kidolgozni és a tanulóval ismertetni, figyelemmel a vizsgán szükséges, de még hiányzó ismeretekre.
A felkészítést – lehetőség szerint – május második hetében, a központ interaktív vizsgát megelőzően kell megszervezni. Ezen idő alatt a duális képzőhely a szakmát tanulót munkavégzésre nem kötelezheti, a szakmát tanuló mentesül a munkavégzés alól.

4.6 Egészségfejlesztési program

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű, tehát nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja, az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van, ha az iskola minden tanulója és a teljes oktatói testület részt vesz

benne, valamint, ha sikerül bevonni a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civilszervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét is.
Az iskola egészségnevelési- és egészségfejlesztési programjában kiemelt szerepet szánunk a TIE (teljeskörű iskolai egészségfejlesztés) koncepcióban megfogalmazott négy fő alaptevékenységnek:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testnevelés és egyéb testmozgás,
- lelki egészséget segítő nevelés,
- egészségismeretek, -készségek átadása.

4.6.1 Tárgyi felszereltség

A tantermek felszereltsége megfelel a törvényi előírásoknak. Az egészségfejleszti tevékenységek megvalósításához szükséges eszközök többsége (pl. tantermi számítógépek, projektorok, sporteszközök, mérőeszközök stb.) rendelkezésünkre áll.

4.6.2 Személyi feltételek

Az iskolavezetés elkötelezett a teljeskörű egészségnevelés megvalósításában, az oktatói testület minden tagja ismeri a tantárgyához kapcsolódó egészségnevelési- és fejlesztési területek követelményrendszerét. Kiemelten nagy szerep hárul az osztályfőnökökre, a biológiát oktatókra, a testnevelőkre, a kollégiumi nevelőkre, a diákönkormányzat munkáját segítőre.
Az iskolában az iskolaorvosi és védőnői ellátás rendszeresen igénybe vehető. Feladataik elsősorban a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, az érzelmi és intellektuális fejlődés követését, és a kóros elváltozások korai felismerését, de emellett bevonhatók az egészségfejlesztési program bármely elemébe.
A szülők a diákok egészséges életvitelének cselekvő alakítói. A szülők véleményét a szülői értekezleteken, fogadóórák alkalmával ismerhetjük meg, ekkor gyűjthetjük össze a szülők által megfogalmazott problémákat, majd ezeket a felmerülő problémákat közösen – szülők, oktatók, diákok és más szakemberek együttműködésével - oldhatjuk meg.

4.6.3 A program célcsoportja

A program elsődlegesen az intézményünkbe járó diákokat célozza meg, igy a program tervezésekor figyelembe kell venni tanulóink korcsoporti jellemzőit, egészségügyi, társadalmi és szociokulturális hátterét is. Az iskola profiljából adódóan diákjaink jellemzően pozitívan gondolkodnak a környezetvédelem, az egészségvédelem és a fenntarthatóság témakörét illetően.
Alacsony számban vannak ugyan, de kiemelt figyelemmel kell kezelni a nehéz anyagi helyzetben, rendezetlen családi viszonyok között élő diákjainkat és külön figyelmet kell szentelni az esetleges BTMN-es diákokra is.
Egészségfejlesztési szempontból célcsoportnak kell tekinteni az intézmény minden dolgozóját, illetve programunkkal el kell érnünk a szülőket is.
A gyerekek számára az iskola nem csak a tudás megszerzésének helyszíne, hanem személyiségfejlődésük, szociális fejlődésük helyszíne is egyben. Az itt kialakuló személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi életteli szintérré. Ezért is fontos az egészséges iskola megteremtése, mely nem csak külső körülményeiben, hanem szocializációs szerepében is olyan hely, ahol a diák otthon és biztonságban érezheti magát, ahol gondjait, örömeit megoszthatja, problémái megoldásához tanácsot és segítséget kérhet. Mivel a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában, ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, viselkedési formákat, attitűdöket.

4.6.4 A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés négy alapfeladata

Az egészséges táplálkozás megvalósítása

- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a táplálkozás és egyes betegségek kapcsolata
- diéták, táplálékérzékenységek, táplálékallergiák
- lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, felismerése
- fogyasztóvédelem, a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- divatok, reklámok, média hatása táplálkozásunkra

A mindennapi testnevelés megvalósítása

- a mozgás fontosságának tudatosítása
- egészséges testtarás fontossága
- egészséges testkép kialakítása
- sport egészségügyi kockázatok, függőségek ismerete
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- a szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet

A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése

- a lelki egyensúly megteremtése
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete
- függőségek elkerülése
- személyes biztonság (közlekedés, önvédelmi technikák)

A tanulási környezet alakítása

- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- az aktív szabadidő eltöltésének módjai
- a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása
- a családi életre való nevelés
- egészségismeretek hatékony, azaz készséggé válást eredményező oktatása
- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás
- elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- a testi higiénia
- nem szerhez köthető függőségek elkerülése
- a családtervezési módszerek ismertetése
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye
- a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használatának megelőzése)

4.6.5 Az egészségfejlesztés iskolai színterei

Az iskolai élet minden pontján meg kell jelennie az egészségfejlesztési elveknek, de kiemelten fontosak a következő színterek:

- osztályfőnöki órák

- szaktantárgyi órák
- testnevelési órák
- szabadidős sporttevékenységek, sportkörök
- osztálykirándulások
- iskolai sportrendezvények
- iskolai egyéb rendezvények

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást fontosnak tartjuk és elsősorban az osztályfőnöki és biológia órák keretében valósítjuk meg, de teret kap alkalomszerű rendezvényeink során is. A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást azért alkalmazzuk, mert a tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni. A hagyományos egészségfejlesztés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma, a diákság aktív és személyes bevonása nélkül történik, a hatékonyság növelése érdekében az információátadás során törekszünk az interaktivitásra és kerüljük a kimutathatóan alacsony hatékonyságú elrettentő képek, információk bemutatását.

Rizikócsoportok felismerése

Az iskolaorvosi vizsgálatok kapcsán sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küszködő diákok számára gyógytestnevelést biztosítunk.
A testnevelők szintén végeznek felméréseket, fittségi vizsgálatokat. A korai felismerés a pszichológiai problémákkal küzdő diákok, csoportok esetén is rendkívül fontos, ebben nagy szerepük van az oktatóknak, osztályfőnököknek, akik tovább irányíthatják az érintetteket a szakintézmények felé.

4.6.6 Kiemelt egészségügyi területek

A bevezetett törvényi szigorítások ellenére diákjaink körében továbbra is problémás terület a dohányzás és az ellene folytatott közdelem.
A rendszeres, napi fogyasztók száma a felsőbb évfolyamokon emelkedik. Iskolánk tanulóinak körében a dohányzók aránya nagyjából az országos átlagot tükrözi. Egészségfejlesztésii célunk ennek az aránynak, illetve a rászokás kockázatának csökkentése. A hagyományos egészségfejlesztési módszerek mellett kiemelt fontossága van a pozitív kortárshatás erősítésének. Az ismeretátadás során az elrettentés helyett a pozitív elkerülő attitűd megerősítésre kell a hangsúlyt helyezni. A dohányzás témakörét osztályfőnöki órák, egyéb rendezvények során járjuk körbe.

Tanulóink körében széleskörű egészségfejlesztési intézkedéseket teszünk annak érdekében, hogy az alkoholfogyasztás és az abból származó egészségügyi következmények, ártalmak mértéke csökkenjen a fiatalok körében. Célunk, hogy diákjaink sokrétű információhoz jussanak ahhoz, hogy elsajátíthassák a kulturált és mértékletes alkoholfogyasztás szabályait, felismerjék magukon és embertársukon az esetleges alkoholmérgezés tüneteit, tudják, hogyan juthatnak, illetve segíthetnek másoknak megfelelő segítséghez jutni akut, vagy idült alkoholprobléma esetén.

Legális és illegális kábító- és tudatmódosító szerek – drogstratégia címen megfogalmazott - az iskolai egészségfejlesztés keretein belül feladatot adó – prioritások, melyek a kábítószer-megelőzéssel kapcsolatban a következők:

- szermentes életformát népszerűsítő programok számának növelése;
- a lelki egészség fejlesztését, az alkoholprobléma és más viselkedési függőségek kezelését célzó stratégiákat és programokat összehangoljuk a drogellenes stratégiával.

Ennek megfelelően az iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak és rendezvényinek keretén belül – amellett, hogy szermentes, biztonságos környezetet biztosítunk – törekszünk jó és a diákok számára is vonzó alternatívákat nyújtani.

Szemléletes és testközeli élményekkel (előadások, beszélgetések, filmek, színházi előadások, személyes példamutatás stb.) szeretnénk elérni, hogy a szer kipróbálók száma csökkenjen, az első kipróbálás időpontja kitolódjon, vagy be se következzen.

Szemléletformáló módszerekkel szeretnénk elérni, hogy a szerhasználat a már fogyasztók körében ritkuljon. A drogokkal kapcsolatos egészségfejlesztési tevékenységek más területekkel összehangoltan, és az iskola összes diákjának elérésével zajlanak.

Az osztályfőnökökön túl jelentős szerep hárul az oktatókra, a védőnőre, iskolaorvosra. Ahhoz, hogy a rendszer további tagjaihoz eljussanak az érintettek, fontos a diákokkal olyan bizalmi viszonyt kiépíteni, ahol a problémák hamar felszínre kerülhetnek, ez csak nyílt és elfogadó légkörben valósulhat meg, ahol a drog nem tabu téma.

A hatékonyság fokozásának érdekében tájékoztatás és ismeretterjesztés útján elő kell segíteni a szülőkkel való szorosabb együttműködést. Ennek elsődleges színterei a szülői értekezletek fogadóórák. A szülői kör bevonása alapozhatja meg, hogy az iskolai keretekben megvalósuló törekvések az iskola falain túl, a tanulókat körülvevő családi körben is érvényesülhessenek.

Az oktatói testület szakirányú továbbképzése és érzékenyítése alapfeltétele a program megvalósulásának. Ennek érdekében az egészségfejlesztési program felelősei folyamatosan tájékoztatják kollégáikat a lehetőségekről, a szakmai szervezetek tevékenységeiről, felhívásairól. A tájékoztatás mindenki számára hozzáférhető helyen (köremail, könyvtár, értekezletek stb.) és formában kell, hogy megvalósuljon.

A bántalmazás és az iskolai agresszió megelőzése: minden tanév elején beilleszkedési tréninget tartunk az osztályfőnökök vezetésével az induló osztályokban, a csoportvezető tanárok koordinálásával a kollégiumi csoportokban, a gólyatáborban.

Személyes higiéné: iskola-egészségügyi szolgálat munkaterv szerint ütemezett ismeretterjesztő foglalkozásai, szűrővizsgálatai; tematikus projektnapok szervezése révén, valamint kollégiumi csoportfoglalkozások keretében érintjük a témát.

4.6.7 Az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló testi és lelki egészségfejlesztési foglalkozások évfolyamokra lebontva

9-10. évfolyam: lelki egészség 2 óra

A serdülőkor mint a személyiség kialakulásának döntő szakasza, az életkorból fakadó problémák, feszültségek (önállóvá válás, a döntés felelőssége, konfliktus szülőkkel és az oktatókkal, kortárscsoportok az iskolában és azon kívül stb.)
Önismeret, önkontroll, önértékelés, önbizalom. Képességeink és korlátaink tudata, önnevelési készség és képesség kezelésükre. Képességeinknek, ambícióinknak és kondíciónknak megfelelő optimális testi-lelki terhelésre törekvés, az alulterhelés és a túlterhelés veszélyei. A szorongás, a stressz, a feszültség, a fáradtság oldásának „technikái". A megfelelő konfliktuskezelés mint a lelki egészség feltétele, és a megfelelő mentálhigiénés állapot, mint az eredményes konfliktuskezelés feltétele.
A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége.

9-10. évfolyam: testi egészség 3 óra

Az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének kiépítése. A testi és lelki egészség összefüggései (pl.: Az önfegyelem, az akaraterő, az én azonosság szerepe az egészség iránti igény kialakulásában, a pszichés zavarok testi jelei.
A lelki egészség megerősítése esélyt ad az egészségkárosító szenvedélyek megelőzésére). Saját testünk, szervezetünk működésének ismerete, mint az önismeret szerves része (egyéni hajlamok, jellegzetes

betegségtünetek felismerése, a hipochondria tudatosítása).
A serdülés testi sajátosságai, a serdülőkori biológiai, pszichológiai érés folyamatának ismerete, megértése.
Genetikai ismeretek, az öröklődés jelentőségének felismerése.
Az egészséget fenyegető tényezők ismerete, törekvés ellensúlyozásukra (a környezet károsító hatása, helytelen életvitel, egészségtelen táplálkozási szokások, stressz stb.)
Fertőzések, járványok. A betegségek megelőzésének módjai (környezeti ártalmak minimalizálása, személyes higiéné, az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása, törekvés a lelki egészség megteremtésére stb.).
Balesetek megelőzése (a balesetveszély felismerése, balesetvédelmi szabályok ismerete, betartásuk: segítségnyújtás baleseteknél).
Az egészséges táplálkozás, a háztartás szervezése.

11-12. évfolyamon: lelki egészség 2 óra

Emberismeret, empátiakészség, figyelmesség, tapintat, irányuló erő, belső stabilitás. Az önálló döntés képessége, a lehetőségek mérlegelése, személyes felelősségvállalás.
A művészi önkifejezés, a humor, a játék, a műélvezet, mint a lelki egészség helyreállításának, a feszültségek oldásának hatékony eszköze.
Élményképesség, érzelmi jelenlét mind abban, ami történik velünk, a pozitív és negatív élmények feldolgozásának képessége.
Saját magunk tisztelete, méltósága, egyéniségünk színeinek vállalása. Érzelmeink vállalása, s a velünk kapcsolatban lévő emberek ösztönzése ezek vállalására.
Az emberi kapcsolatok értékként való kezelése.

11-12. évfolyamon: testi egészség 3 óra

- Szexuális kultúra, saját test igenlésének képessége, biológiai és erkölcsi szempontok, felelősségvállalás egymás iránt – a fogamzásgátlás módjai és kockázatuk, a gyakran váltogatott partnerkapcsolatok konfliktusai, veszélyei (fertőzésveszély), az abortusz körüli viták (mikor kezdődik az élet?), „az optimális családtervezés” lehetősége, szexuális rendellenességek, devianciák, homoszexualitás.
- A nemi betegségek és a nemi magatartás összefüggése az AIDS, egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, illetve gyógyításuk.
- A mértéktelen alkohol- és kávéfogyasztás, gyógyszerek, kábítószerek, az alkoholizmus és drogfüggőség kezelése (szociális és egészségügyi intézkedések).
- A betegekkel, fogyatékosokkal szembeni magatartás, beteg, gondozásra szoruló családtagok.

A tudnivalók nagy része elhangzik az érintett szakórán, de az egyéni problémák megbeszélésére ott nem mindig van idő és nem megfelelő a környezet sem. Az ezt igénylő diákok kapjanak lehetőséget a négyszemközti beszélgetésre.

4.6.8 Az iskolaorvos és a védőnő feladatai az egészségfejlesztési program megvalósítása kapcsán

Az iskolaorvos feladatai

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció).
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.
- A képzéshez kapcsolódó szakmai alkalmassági vizsgálatok elvégzése.

- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

A védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségfejlesztésben való részvétel.

- Az iskola-egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:
- az életmód és betegségek összefüggései;
- az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis" kiegészítése, megoldási javaslatokkal ellátva;
- a serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában;
- környezet-egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás-egészségügyi kérdésekben;
- az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

4.6.9 Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek az egészségfejlesztési program eredményes megvalósítására

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadók segítségével.
- Az iskolai környezet szebbé tétele (házi versenyek rendezése; közös plakátkészítés a tanulókkal a témával kapcsolatosan; az osztálytermek minősítése; a faliújságok aktualizálása a témával kapcsolatos cikkekkel, írásokkal stb.).
- Kirándulások szervezése, a rendszeres testmozgás lehetővé tétele.
- A szaktantárgyak átnézése, javaslatok, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.
- Szakirányú továbbképzésben való részvétel.
- Az ellenőrzés és értékelés módszereinek meghatározása (Ki, mit, mikor, milyen módszerrel ellenőrzi a célok megvalósulását?).

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. A modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is.
Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségfejlesztés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.
Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok teljesülnek:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna;
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire;
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömöt és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

4.6.10 Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az elsősegélynyújtásról szóló ismereteket az osztályfőnöki, biológia, komplex természettudomány és testnevelési órákon sajátítják el tanulóink.
Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

4.7 Pályaorientációs szolgáltatások

Pályaorientációs szolgáltatásainkkal célunk, hogy a pályaválasztás előtt álló **diákokat**, szüleiket segítsük, hogy az iskolát, szakmát választó fiatalok, képesek legyenek megfelelő döntést hozni, annak érdekében, hogy később jó eséllyel indulhassanak a munkaerőpiacon.

4.7.1 Pályaorientációs szolgáltatások köziskolai pályaválasztás előtt állók számára

Intézményünk minden tanévben nagy hangsúlyt fektet a beiskolázási tevékenységre, hiszen fontos, hogy kellő számú tanulóval, megfelelő osztálylétszámmal költséghatékony oktatást tudjunk folytatni.
A beiskolázási tevékenység nemcsak a hirdetésekre, a konkrét beiskolázási „kampányra”, hanem minden olyan tevékenységre koncentrál, amikor nagyobb tömeget „be tudunk csalogatni” az intézménybe, és minél többen megismerhetik környezetünket és tevékenységünket.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákok minél több információt kapjanak intézményünkről. Szóróanyagainkkal, rendezvényeinkkel igyekszünk hatékonyan tájékoztatni, ösztönözni őket, hogy ismerjék meg jobban önmagukat, képességeiket és a lehetőségeiket, mielőtt döntenek arról, milyen irányba szeretnének továbbtanulni.

A gyerekek mellett a szülők tájékoztatását is kiemelten fontosnak tartjuk, hiszen a szülőkkel együtt hozza meg a gyermek a végső döntést. Legtöbb esetben szülői értekezleteken kapunk lehetőséget a tájékoztatásukra, de egyéni konzultációt is vállalunk.

A cél elérése érdekében főbb tevékenységeink:

- nyílt hét szervezése;
- pályaorientációs napok, szakmakóstoló hét a NAK támogatásával;
- megyei, országos rendezvények szervezése, „befogadása” (erdészeti nyílnap, Muzsikál az erdő program, megyei vadásznap, stb.);
- pályaválasztási kiállításokon való megjelenés;

- általános iskolai osztályfőnöki órákon való intézménybemutatás;
- hirdetés a honlapon és a Facebookon, a honlap, a Facebook és az Instagram folyamatos aktualizálása;
- médiában való gyakori megjelenés;
- eredményeink folyamatos publikálása.

4.7.2 Pályaorientációs szolgáltatások felsőoktatási pályaválasztás előtt állók számára

Az intézményi nevelő munka kiemelt feladata a pályaismeretek és a pályaválasztáshoz szükséges önismeret bővítése, valamint az önálló pályafutás tervezésének előkészítése.
Az osztályfőnöki órák feladata tisztázni az önismerettel, pályaismerettel vagy munkaerő-piaci ismeretekkel kapcsolatos kérdéseket.

Ennek keretében

- önismereti és pályaorientációs kérdőívek kitöltése;
- foglalkozásleírások és foglalkozás bemutató filmek megtekintése;
- üzemlátogatások szervezése;
- a felsőfokú felvételi eljárás bemutatása;
- kapcsolódó internetes felületek megismertetése a tanulókkal (FELVI)
- pályaválasztási kiállításokon való részvétel biztosítása;
- képzett szakemberek meghívása, beszélgetés;
- bemutatkozási lehetőség biztosítása a felsőoktatási intézmények számára;
- szakmai együttműködés a Soproni Egyetemmel, a MATE gyöngyösi campusával;
- felvételi eljárásban való részvétel közvetlen szakmai támogatása.

Célunk az, hogy a fiatalok szakmaismeretét és önismeretét komoly, játékos formában bővítsük. Folyamatosan változó világunkban igyekszünk felkészíteni a fiatalokat arra is, hogy rugalmasan tudjanak alkalmazkodni a szüntelenül változó körülményekhez, és adott esetben úgy tudjanak váltani, hogy azzal a külső és a belső világuk összhangba kerüljön.

4.8 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételeit „A tanulók értékelésének és tovább haladásának részletes szabályai” (1.sz. Melléklet) tartalmazza.

4.9 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló és a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy tekintetében a szakmai program A fogyatékosság típusához és fokához illeszkedő fejlesztő program

Az Szkt. a szakképzés kiemelt feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyek, valamint a beilleszkedési, tanulási, magtartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételét és egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítését a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

4.9.1 Szabályozás a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára

Intézményünk a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára

• biztosítja tanulói jogviszonyban a megszerezhető szakmák, illetve szakképesítések számának korlátozása nélkül a szakképzésben való ingyenes részvételt,
• lehetővé teszi kizárólag részszakmára (Erdőművelő) történő beiskolázást,
• a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének követelményét az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel írja elő.
• lehetővé teszi egyéni tanulmányi rend alkalmazását,
• lehetővé teszi az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett – jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgy választását,

• lehetővé teszi a szakmai oktatás során és a szakmai vizsgán a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékosság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást,

A szakirányú oktatásban az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli felmentés nem adható.
A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnek a végéig, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az igazgató dönt.

4.9.2 Szabályozás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára

Intézményünk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő személy számára

• biztosítja a differenciált fejlesztés és fejlesztő pedagógiai ellátások megszervezését,
• a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének követelményét az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel írja elő,
• lehetővé teszi a szakmai oktatáshoz és a szakmai vizsgához kapcsolódóan a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személlyel azonos kezelést.

Intézményünk a tanulói, képzésben részt vevői egyéni adottságok figyelembevételével, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő sikeres teljesítését és előre haladását szem előtt tartva dönt a fenti szabályozás egyes pontjainak alkalmazásáról, az alkalmazás módjáról.

4.10 Pedagógiai módszerek, projektoktatás

A szakmai képzés során az ismeretanyag minél sokoldalúbb elsajátítására törekszünk. Ennek érdekében az alábbi pedagógiai módszereket alkalmazzuk:

- előadás,
- magyarázat,
- elbeszélés,
- strukturálás,
- tanulók kiselőadásai,
- megbeszélés,
- vita,
- szemléltetés, szimuláció,
- kooperatív oktatási módszer,
- IKT alapú digitális módszerek,
- üzemlátogatás,
- tanulmányi kirándulás,
- projektmódszer.

A projektoktatás keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg:

- tematikus projektek kidolgozása egyéni és csoportmunkában;
- félévente egy-egy hét projekthét, melynek tematikáját minden tanévben a szakmai munkaközösség által meghatározott témában a tanmenetek és a szakmai munkaközösség munkaterve tartalmazza.

Az egyes oktatott szakmák képzési programját a *Mellékletek t*artalmazzák.

5. A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

5.1 A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

5.1.1 A kollégiumi nevelés alapelvei

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja meghatározza és kijelöli a kollégiumi szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait. Az alapprogram az iskolai nevelés-oktatás közös értékeire építve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat.

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozzák a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést.
Különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, a tudás-és kultúraközvetítésre, a tehetséges tanulók kiválasztására és gondozására, a hátrányos helyzetű gyermekek képességének kibontakoztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.
A kollégium alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.
A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyt teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, és ez által segítse az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást.
Fontos szerepe van az egész életen áttartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a képességkibontakoztatásban.
A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és az iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.
Intézményünk kollégiumának lakói intézményünk tanulói, ezáltal hatékonyabb nevelő-oktató munkát tudunk végezni a délelőtti és délutáni foglalkozásokon egyaránt.

5.1.2 A kollégiumi nevelés értékei

A kollégiumi nevelés célja az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a tanulók testi, lelki, szociális fejlődésének segítése, az életkori sajátosságok és az egyéni adottságok figyelembevételével.
A kollégiumi nevelésnek törekedni kell a családból hozott értékek megőrzésére és fejlesztésére, biztosítani kell az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetséggondozást, a képességkibontakoztatást. Segíteni kell a tanulók szakmatanulását, jövőjük megalapozását.
A kollégium- céljai elérése érdekében - gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet az alábbiak figyelembevételével:

- az Alaptörvényben biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése,
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása,
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben,

- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében lévő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés,
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- az egyéni és életkori sajátosságok, az egyéni bánásmód alkalmazása,
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti és etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

5.1.3 A kollégiumi nevelés célkitűzései

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy az oktatók tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést.
Fejleszti a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között. A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelést elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti, tapasztalati alapjai. A kollégium kiteljesíti nemzetünk kultúrájának értékeit, nemzeti, történelmi és vallási hagyományaink megismerését, erősíti a tanulók hazaszeretetét.

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket.
A kollégium által meghatározott célok, közöttük a tanulók személyiségfejlődésének megvalósítása érdekében a nevelési folyamatba olyan motivációs tényezőket kell beépíteni, amelyek a tanulók számára is lényegi tevékenységgé teszik a tanulást.
Hosszú távon az önmagáért való tanulás megszerettetése a cél, a megszerzett ismeret, tudás önjutalmazó értéke. Azonban, hogy ezt kollégistáinkban kialakíthassuk, sikerfeladatokra, jutalmazásra, személyiségfejlesztő programokra, új tanulási technikák, módszerek elsajátítására van szükség. A délutáni kötelező szilencium alkalmazásával szeretnénk elérni, hogy ebben az életkorban a legfontosabb feladatuk a tanulás legyen.
Az eredményes tanulás érdekében fontos a szigorú fegyelem betartása. Szigorúság abban az értelemben, hogy a kötelező tanulási idő alatt a diákok nem foglalkozhatnak más tevékenységgel (tv-nézés, zenehallgatás), tisztelniük kell társaik tanuláshoz való jogát.

Képességkibontakoztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban elmaradt (rendszeres korrepetálás) és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy az iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat (napi kapcsolat az osztályfőnökökkel és az oktatókkal).
A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre.

Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészet iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.
A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.
A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulókban az európai uniós polgár identitásának kialakítását, bemutatja az Európai Uniós tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat, a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeretet belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.
A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.
A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá, hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.
A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.
A diák-önkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

5.2 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

5.2.1 Kollégiumi élet megszervezése

A csoportok kollégiumi életét és foglalkozásait nevelők irányítják és vezetik. Munkájukat a kollégiumvezető koordinálja.
A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki vallási fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.
A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium házirendje.
A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be az intézmény diákönkormányzata.
Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.
A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

5.2.2 A tanulók életrendje

A tanulók életrendje a kollégium napirendi pontjainak megfelelően alakul, amely magába foglalja az önkiszolgáló tevékenységeket, valamint a kötött és kötetlen foglalkozásokat, a diákok szabadidőben végezhető tevékenységeit.
Kollégiumunk igyekszik megteremteni és biztosítani a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a diákok, szülők, és az iskola által támasztott elvárásokat, igényeket, valamint az intézményünkben kialakult és jól bevált szokásokat is.
A tanulók napi életrendjének kialakítása belső szabályozás alapján működik, amelynél szem előtt tartjuk azt a fontos elvet, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a köznevelési törvény jogszabályainak keretei között – a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Kollégiumunk a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik megőrizni és ápolni az eddigi hagyományokat, és újabbak kialakítására is törekszik.

5.2.3 Tanulás

Ahhoz, hogy tanulóink felkészülése hatékony legyen, nagyon fontos, hogy a tanuláshoz kipihent állapotban fogjanak hozzá.
Szilencium előtt biztosítjuk kollégistáink részére a kikapcsolódást, a testedzést, és a pihenést.
Megteremtettük a tanulást segítő külső körülményeket, objektív feltételeket (állandó, megszokott helyiség, tömegkommunikációs eszközök, számítógéppark használatának lehetőségét). Nevelőink folyamatosan figyelemmel kísérik a diákjaink tanulmányi teljesítményét. A szellemi munkához, az összpontosításhoz szükséges csöndes, nyugodt légkört minden nap megteremtjük. Szünet beiktatásával, lehetővé tesszük a szilenciumok közötti mozgást, pihenést, feltöltődést. Célunk, hogy diákjaink megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Biztosítjuk diákjainknak az egyéni és a közös tanulás lehetőségét.

5.2.4 A tanulók szabadidejének szervezése

A szabadidős foglalkozásokon meghatározott szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra való nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport és a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett rendezvények elmélyítik a tanulók történelmi, kulturális és természeti ismereteit. A szabadidős tevékenység megszervezésében fontos szerepet kap a diák-önkormányzati rendszerbe illeszkedő diákkörök működése.
Fontos, hogy a szabadidős programok a kollégisták sajátosságaihoz mérten legyenek biztosítva, mindenki megtalálja a maga számára kedvező kikapcsolódást, élményt nyújtó tevékenységet. Azt szeretnénk, hogy a szabadidős tevékenységek (sportolás, színház, természeti környezet ápolása, irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek) alternatívaként jelenjenek meg és ne kötelező választásként.
A foglalkozások során hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának elősegítése.
Azt kell elérnünk, hogy a gyerekek élvezzék az aktív pihenést, a nekik nyújtott szabadidős tevékenységet, és ily módon felnőttkorukra is szokásukká váljon a szabadidő igényes és tartalmas eltöltése.

5.3 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, képességkibontakoztatását, pályaválasztását, önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A felzárkóztatás három formáját alkalmazzuk:

- Alapok pótlása – 9. évfolyamos tanulók esetében jelentős, mivel pótolni szükséges az általános iskolai hiányosságokat.
- Hagyományos korrepetálás – a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása. Főleg lemaradás esetén, ill. olyan tanulóknál jelentkezik, akik képességeik alapján nem tudják az iskolai tanítás-tanulás során elsajátítani az ismereteket, ettől több, vagy részletesebb magyarázatot, gyakorlást igényelnek.
- Alkalmi korrepetálás – olyan tanulók esetében, akik elégtelen teljesítményt nyújtottak egy-egy tantárgyból, ezért javítani szeretnének, témazáró dolgozat írása előtt vagy egy adott témakör megértési problémája esetén. Rájuk jellemző, hogy a probléma megszűnését követően nem igénylik a felzárkóztatást.

A kollégium nevelőtestülete tudatosan törekszik arra, hogy a felzárkóztatás folyamatos és rendszeres legyen. A diákok felzárkóztatása a stúdiumi idő, ill. a szabadidős foglalkozások keretein belül történik egyéni, vagy kiscsoportos formában.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok lehetőséget kapjanak tehetségük kibontakoztatásához, tudásuk bővítéséhez. Biztosítjuk számukra az esetleges iskolai szakkörökben, sportkörökben való aktív részvételt.
A kiváló, tehetséges tanulók képességeinek továbbfejlesztésére, tudásuk további bővítésére az emelt szintű órák, a szakkörök keretein belül nyílik lehetőség.

A kollégium az iskolai tanulmányi előmenetel előmozdítását tartja domináns feladatának.

5.3.1 A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett képességkibontakoztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A kollégium nevelőtestülete minden csoportban kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi munkájára. Számukra egyéni és csoportos felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásokat szervez. Az intézmény könyvtára megfelelő tárgyi feltételeket biztosít a felzárkóztatáshoz. Az oktatói testület szakmai végzettsége egyéni foglalkozások keretében is hatékonyan segíti a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását.

5.3.2 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kisközösségek (szobaközösségek) részben spontán szerveződnek, részben a nevelők segítségével. A kollégiumvezető tanév elején igyekszik lehetőség szerint egy szobában elhelyezni az újonnan és egy településről érkezett 9. évfolyamos tanulókat és ezzel is megkönnyíti számukra a beilleszkedést.
A szabadidőben igyekszünk minél több sportolási lehetőséget tervezni és lebonyolítani, amelyek diákjaink jó egészségi állapotának megőrzésében játszanak fontos szerepet.
A csoport- és a kollégiumi szintű túrák és kirándulások szervezése lehetőséget biztosít a természeti környezet megismertetésére és megszerettetésére.
Hangsúlyozni kell a természetvédelem jelentőségét és kapcsolatát az egészséges életmóddal.
Beszélnünk kell a dohányzás, az alkohol, drog ártalmairól.

5.4 Kollégiumi hagyományok

- Kiállítás a kollégium diákjainak munkáiból alkalmanként.
- Gólyatábor a 9. évfolyamot kezdő diákok számára.
- Előadói estek
- Színházi előadások látogatása (legalább évi három alkalommal úgy, hogy az intézmény biztosítja az autóbuszt az utazáshoz.).
- Vadas Jenő Kupa
- Kollégiumi DIÁKAVATÓ
- Kollégiumi KI-MIT-TUD
- Természetvédő napok (legalább évi két alkalommal)
- Diáknap
- Vadas Jenő emléktáblájának koszorúzása
- Ismeretterjesztő előadások
- Házibajnokságok

5.5 Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

5.5.1 Iskola és kollégium

Az iskola és a kollégium, az iskolavezetés, az oktatói testület és a kollégiumi nevelők közötti információáramlás rendszeres és folyamatos. Elsőbbséget élvez a közvetlen szóbeli tájékoztatás, (vezetőségi értekezlet), az iskola falain belül élő informális és formális kapcsolattartás. A feladatok összetettsége és az intézkedés gyorsasága számos esetben személyes szóbeli egyeztetést igényel az iskola és a kollégium vezetése és az oktatói testület között. A kollégiumi nevelők részt vesznek az oktatói testületi értekezleteken és az osztályozó értekezleteken, rendszeresen figyelemmel kísérik a kollégista tanuló tanulmányi előmenetelét, szükség esetén egyeztetnek, véleményt kérnek a oktatóktól és az osztályfőnököktől. Tekintettel arra, hogy a kollégiumban csak az intézmény diákjai kerülnek elhelyezésre, ezért a tanulók kollégiumi magatartása az iskolai elbírálásba is beszámít.

5.5.2 Kollégium és szülő

Minden eszközzel törekszünk a szülőkkel való korrekt és eredményes együttműködésre. Feladatunknak tekintjük a szülők minél szélesebb tájékoztatását a gyermekük kollégiumi életéről, munkájáról, tanulmányi előmeneteléről.
Ismert és bevált kapcsolattartási forma a szülői értekezlet, amelyre egy tanévben kettő alkalommal kerül sor az intézményben. Ezen túlmenően a beköltözéskor is találkozhatnak a szülők gyermekük nevelőjével. A szülők személyes tájékoztatást kaphatnak a csoport nevelőjétől, a kollégiumvezetőtől, valamint az iskola igazgatójától.

5.5.3 A nevelőtestület által szükségesnek tartott elvek

A kollégiumi tanulóknak, illetve a szülőknek számos lehetőséget biztosítunk a problémák jelzésére (telefonon és szóban folyamatosan, szülői értekezleteken, fogadóórákon).
A visszajelzéseket a kollégiumvezető irányításával a nevelők megbeszélik és meghatározzák az intézkedési feladatokat. A visszajelzésekről és az intézkedésekről az iskola igazgatóját tájékoztatja a kollégiumvezető.
A kollégium – a szülővel, az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be a tanulmányait.

5.6 Csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszáma

5.6.1 Témakörök

- A tanulás tanítása
- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés

5.6.2 A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszáma

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumban évi 36 nevelési héttel (a 12–13-14. évfolyamon 31 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 9. évfolyam	A foglalkozás anyaga
	K.		Szept.	Tanulás tanítása	Tanulási módszerek. Közösségben tanulás módszerei.
1	K		Szept.	Tanulás tanítása	Különböző tantárgyak tanulási technikája. Internethasználat.
2		**V**	Szept.		
3	K		Szept.	Testi és lelki egészség	Egészséges életritmus, életvitel.
4		**V**	Okt.		
5	K		Okt.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	A magyarság szimbólumai
6	K		Okt.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Állampolgárság, állampolgári jogok.
7		**V**	Okt.		
8	K		Nov.	Önismeret és társas kultúra fejl.	Önismeret, énkép, szuverenitás, mások tisztelete, megbecsülés
9		**V**	Nov.		
10	K		Nov.	Felelősségváll. másokért, önkéntesség	Összetartozás, együttérzés, szolidaritás
11	K		Nov.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Az ember és a természet egészséges együttélése
12		**V**	Dec.		
13	K		Dec.	Családi életre nevelés	A család, mint a társadalom alapvető közössége
14		**V**	Dec.		
15		**V**	Jan.		
16	K		Jan.	Gazdasági-pénzügyi nevelés	Családi gazdálkodás
17		**V**	Jan.		
18		**V**	Jan		
19	K		Febr.	Médiatudatosságra nevelés	Hagyományos és elektronikus média
20	K		Febr.	Pályaorientáció	Az intézményben oktatott szakmákról
21		**V**	Febr.		
22	K		Febr.	Tanulás tanítása	Könyvtárhasználati ismeretek
23	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Lelkiismeret, szabadság, erkölcsi értékek

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 9. évfolyam	A foglalkozás anyaga
24		**V**	Márc.		
25	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Erkölcsi felelősség
26	K		Márc.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai
27		**V**	Ápr.		
28	K		Ápr.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	A diák-önkormányzati munka
29	K		Ápr.	Testi és lelki egészség	A rendszeres testmozgás szerepe egészségünkben
30		**V.**	Máj.		
31	K		Máj.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Hátrányos helyzet, fogyatékosság, együttérzés
32	K		Máj.	Fenntarthat. körny. tudatosság	A természeti környezetet védő tevékenységek
33	K		Máj.	Gazdasági pénzügy. nevelés	Jövedelem és javak, szolgáltatások
34		**V**	Jún.		
35	K		Jún.	Pályaorientáció	Hogyan mérlegeljük saját pályaválasztási lehetőségeinket?
36		**V**	Jún.		

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 10. évfolyam	A foglalkozás anyaga
	K		Szept.	Tanulás tanítása	Tanulási technikák. Az egyéni tanulás módszerei.
1	K		Szept.	Tanulás tanítása	A bevésés és ismétlés a hatékonyság segítői.
2		V	Szept.		
3	K		Szept.	Testi és lelki egészség	Egészségkárosító szerek, káros szenvedélyek
4		V	Okt.		
5	K		Okt.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra n	Településeink kultúrtörténete, hagyományai
6	K		Okt.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Demokratikus jogállam működési elvei.
7		V	Okt.		
8	K		Nov.	Önismeret és társas kultúra fejl.	Kulturált társas kapcsolatok
9		V	Nov.		
10	K		Nov.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Elesettség, rászorultság, karitász
11	K		Nov.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Közvetlen környezetünk és alakíthatósága
12		V	Dec.		
13	K		Dec.	Családi életre nevelés	Idősebb családtagjaink és a segítségadás
14		V	Dec.		
15		V	Jan.		
16	K		Jan.	Gazdasági pénzügy. nevelés	A helyes és a helytelen gazdálkodás következményei
17		V	Jan.		
18		V	Jan		
19	K		Febr.	Médiatudatosságra nevelés	Közösségi tartalmak etikus és jogszabályszerű használata
20	K		Febr.	Pályaorientáció	Pályamódosítások és a folyamatos tanulás összefüggései
21		V	Febr.		
22	K		Febr.	Családi életre nevelés	A helyes szexuális kultúra jellemzői
23	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Az ember, mint erkölcsi lény
24		V	Márc.		
25	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Lelkiismereti szabadság és az erkölcsi felelősség
26	K		Márc.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	Közösségi összetartozás, közösségi értékrend.
27		V	Ápr.		
28	K		Ápr.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	A jog és a törvényesség. Társadalom és jogszolgálat.
29	K		Ápr.	Testi és lelki egészség	Érzelem és feszültségszabályozás. Relaxáció
30		V	Máj.		
31	K		Máj.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Egymásra figyelés és együttműködés

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 10. évfolyam	A foglalkozás anyaga
32	K		Máj.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Természetes és újrahasznosítható anyagok környezetünkben
33	K		Máj.	Gazdasági pénzügyi nevelés	Banki műveletek
34		V	Jún.		
35	K		Jún.	Pályaorientáció	Munkahelyi feladatok és elvárások
36		V	Jún.		

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 11. évfolyam	A foglalkozás anyaga
	K		Szept.	Tanulás tanítása	Iskolai követelmények és a felkészülés formái
1	K		Szept.	Tanulás tanítása	Vizsgákra történő tanulás
2		V	Szept.		
3	K		Szept.	Testi és lelki egészség	Egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek
4		V	Okt.		
5	K		Okt.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	Közösséghez tartozás, hazaszeretet, nacionalizmus.
6	K		Okt.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Kis és nagyobb közösségek működése
7		V	Okt.		
8	K		Nov.	Önismeret és társas kultúra fejl.	Mások megértése és tisztelete
9		V	Nov.		
10	K		Nov.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Az egymásra figyelés közösségekben
11	K		Nov.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Környezetünk tudatos védelme
12		V	Dec.		
13	K		Dec.	Családi életre nevelés	Szerepek és szabályok a családi életen belül
14		V	Dec.		
15		V	Jan.		
16	K		Jan.	Gazdasági pénzügyi nevelés	Vállalkozások és működésük
17		V	Jan.		
18		V	Jan		
19	K		Febr.	Médiatudatosságra nevelés	Adatbiztonság és média
20	K		Febr.	Pályaorientáció	Munkaerő-piaci lehetőségek választott szakmánkban
21		V	Febr.		
22	K		Febr.	Családi életre nevelés	Mit jelent nekünk a család?
23	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Egyéni döntések, morális helytállások
24		V	Márc.		
25	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Erkölcsi viselkedés és irodalmi alkotásaink
26	K		Márc.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra n	Nemzetiségeink és kapcsolataink
27		V	Ápr.		
28	K		Ápr.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Jogkövető és törvénytisztelő állampolgári magatartás
29	K		Ápr.	Testi és lelki egészség	Egészségünket fenyegető tényezők és szenvedélybetegségek
30		V	Máj.		
31	K		Máj.	Felelősségvállallás másokért, önkéntesség	Önkéntes feladatvállalás, az önkéntes munka
32	K		Máj.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Természet tisztelete, környezetünk megbecsülése
33	K		Máj.	Gazdasági pénzügy. nevelés	Gazdálkodás, kockázatok
34		V	Jún.		
35	K		Jún.	Pályaorientáció	Munkavállalás, munkanélküliség
36		V	Jún.		

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 12. évfolyam	A foglalkozás anyaga
	K		Szept.	Tanulás tanítása	Szelektálás a megszerzett ismeretek között
1	K		Szept.	Tanulás tanítása	Vizsga és vizsga helyzeteK A relaxáció és a légzésszabályozás szerepe a vizsgadrukk lekezelésében
2		V	Szept.		
3	K		Szept.	Testi és lelki egészség	Rendszeres fizikai aktivitás szerepe az egészségmegőrzésben
4		V	Okt.		
5	K		Okt.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	Nemzeti és Európai identitás, kapcsolatunk Európával
6	K		Okt.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Demokrácia a gyakorlatban
7		V	Okt.		
8	K		Nov.	Önismeret és társas kultúra fejl.	Sorsunk alakításának lehetőségei és korlátai
9		V	Nov.		
10	K		Nov.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Önkéntes munka szerepe a közösség életében
11	K		Nov.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Film a természet és az ember kapcsolatáról
12		V	Dec.		
13	K		Dec.	Családi életre nevelés	Konfliktusok és kezelése a családon belül
14		V	Dec.		
15		V	Jan.		
16	K		Jan.	Gazdasági pénzügyi nevelés	Vállalkozások formái és működésük
17		V	Jan.		
18		V	Jan.		
19	K		Febr.	Médiatudatosságra nevelés	Jogszabályok és etika a médiában és az interneten
20	K		Febr.	Pályaorientáció	Pályázatírás, bemutatkozás, interjú - álláskeresés
21		V.	Febr.		
22	K		Febr.	Családi életre nevelés	Családalapítás, családtervezés, felelősségvállalás
23	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzetek
24		V	Márc.		
25	K		Márc.	Családi életre nevelés	Szabályok, szerepek a családon belül
26	K		Márc.	Gazdasági pénzügyi nevelés	Kockázatelemzés és kockázatvállalás a vállalkozásokban
27		V	Ápr.		

óraszám	kötelező	választható	időpont	TÉMAKÖRÖK 12. évfolyam	A foglalkozás anyaga
28	K		Ápr.	Pályaorientáció	Pályaválasztási dokumentumok és használata
29	K		Ápr.	Testi és lelki egészség	Prevenció, betegségek utáni visszakerülés a munka világába
30	K		Ápr.	Fenntarthatóság és környezettudatosság	Film: környezetvédő tevékenységek
31	K		Máj.	Gazdasági pénzügyi nevelés	Pénzkezelési technikák
32		V	Máj.		
33		V	Máj.		

óraszám	kötelező	választ-ható	időpont	TÉMAKÖRÖK 13-14. évfolyam	A foglalkozás anyaga
	K		Szept.	Tanulás tanítása	Segítés másokon
1	K		Szept.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Választási rendszerünk működése
2		**V**	Szept.		
3	K		Szept.	Testi és lelki egészség	Sportkörök, sportegyesületek
4		**V**	Okt.		
5	K		Okt.	Nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelés	Magyarság a nagyvilágban
6	K		Okt.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Önkormányzatiság és választása
7		**V**	Okt.		
8	K		Nov.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Döntési helyzetek és felelősségvállalás
9		**V**	Nov.		
10	K		Nov.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	A karitász, mint segítség
11	K		Nov.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Gyakorlati természetvédő tevékenység
12		**V**	Dec.		
13	K		Dec.	Családi életre nevelés	Felelősségteljes párkapcsolat kialakítása, működése
14		**V**	Dec.		
15		**V**	Jan.		
16	K		Jan.	Gazdasági pénzügy. nevelés	Munka, fogyasztás, gazdálkodás
17		**V**	Jan.		
18		**V**	Jan		
19	K		Febr.	Médiatudatosságra nevelés	Internet függőség, játékfüggés
20	K		Febr.	Pályaorientáció	Életpályák, életpályamodellek
21		**V**	Febr.		
22	K		Febr.	Családi életre nevelés	Konfliktusok a párkapcsolatokban
23	K		Márc.	Erkölcsi nevelés	Jog és erkölcs viszonya
24		**V**	Márc.		
25	K		Márc.	Családi életre nevelés	Család és otthon
26	K		Márc.	Gazdasági pénzügy. nevelés	Helytelen gazdálkodás következményei
27		**V**	Ápr.		
28	K		Ápr.	Pályaorientáció	Szakma és hívatás
29	K		Ápr.	Testi és lelki egészség	Az úszás hatása a szervezeti egészségünkre
30	K		Ápr.	Fenntarthat. körny. tudatosság	Gyakorlati természetvédő tevékenység

5.6.3 A kollégium foglalkozásai szorgalmi évben

Kötelező foglalkozások:

- FELKÉSZÍTŐ, FEJLESZTŐ FOGLALKOZÁSOK (14 ÓRA/HÉT)
- TANULÁST SEGÍTŐ FOGLAKOZÁSOK (12 ÓRA/HÉT): Naponta 3x45 (további szabályozás a házirendben).
- FELZÁRKÓZTATÓ, VAGY TEHETSÉGGONDOZÓ FOGLALKOZÁSOK (1 ÓRA/HÉT): Minden évben az előző évi eredmények alapján, (szeptember 01-től az egyéni munkarend szerint), valamint az egyéni diákjelentkezések (igények) alapján október 01-től a tanulószobai rendbe építve. Időpontja az év eleji megbeszélés szerint alakul. Tantárgyait minden évben a szükségletek és a rendelkezésre álló oktatói háttér határozza meg. A tanév során oktatói javaslatra is indítható.
- CSOPORTFOGLALKOZÁS (1 ÓRA/HÉT)

Szabadon választható foglalkozások

- SZAKKÖRÖK: általában 14-16 óráig és 19-21 óráig: A szakkörök szervezése szeptember 20-ig történik. A foglalkozásokat a szakkörök megalakulása után kell kezdeni, október 01-től.
- SZAKMAI KÖRÖK: igény szerint a diákok jelentkezései és a oktatói háttér alapján. Szervezésük lehetőleg szeptember 20-ig megtörténik.
- ÉNEKKAR: a tapasztalatok szerint és az iskola szervezésében.
- HÁZI VERSENYEK: hagyományaink szerint. Szervezésük év közben a diákönkormányzattal közösen történik.

Kollégiumi foglalkozások és egyéni foglalkozások

- KOLLÉGIUMI GYŰLÉS, DIÁKGYŰLÉS: évente legalább 1 alkalommal, illetve a diákok igényei szerint. További szabályozás az éves munkatervben.
- EGYÉNI FOGLALKOZÁSOK (legalább heti 1-4 óra): a nevelők részéről elsősorban saját csoportjuk diákjai felé irányuló egyéni problémákat feltáró és kezelő, törődések, gondoskodások. Időpontjait az oktatói munkabeosztások tartalmazzák előre, heti leosztásban, de szükség esetén tömbösíthetők.

5.7 Hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett képességkibontakoztató, vagy beilleszkedést segítő, és tehetséggondozó tevékenység. Vadas Jenő Tehetséggondozó Szakkollégium programja

5.7.1 Szakkollégiumi foglalkozások

a) Természetjáró-honismereti foglalkozás

A foglalkozás leírása:

A természetjárás és az iskola adottságainak köszönhetően a Mátra megismerése, ráéreztetni őket a természet törékenységére és arra, hogy az ember mennyit képes tenni a környezet megvédéséért. Fontos, hogy megtanuljanak a természetben emberhez méltóan viselkedni és óvni azt. Ismerjék a természetben való tájékozódást és tisztában legyenek azzal, hogy évszakonként milyen változások következnek be a Mátra élővilágában. Ismerjék meg a Mátrában és környékén található történelmi emlékeinket (pl. Benevár)
A tanulók többletinformációkat kapjanak a történelem órán tanultak mellé. Erősítsük magyarságtudatukat, felelősségüket az országunk iránt. Büszkék legyenek őseinkre, büszkén vállalják, hogy „magyarok vagyunk”!, ami a mostani internetközpontú és globalizálódó világban különösen fontos.

A foglalkozás célja:

- Tudjon tájékozódni az erdőben.

- Ismerje meg a Mátra élővilágát, geológiáját, történetét és történelmi eseményeit.
- Egyéni és közösségi sikerek és személyiségformáló közösségi élmények nyújtása.
- Ismerje meg és tegye magáévá a magyar történelem fontosabb eseményeit, ha lehet a Mátra és Gyöngyös vonatkozásában.
- A magyarságtudatuk erősítése a történelmi és a természeti örökségeink ismerete által.
- A környezetvédelem fontosságára való nevelés, a környeztünk megismerése által.
- Közösségi kultúrájuk, együttműködési készségük, konfliktuskezelési készségük fejlesztése

Várt eredmény:

- Minden, a foglalkozáson részt vevő gyermek jelentős fejlődést tanúsítson a környezetvédelem, a természetben való létezés, a magyarságtudat vonatkozásában.
- Minden diák mutasson fejlődést önmagához, a tanév elején felmért készségekhez és jártasságokhoz képest.
- Tudja meghatározni a térképen hol jár, és mi a célja.
- Tudja és ismerje a Mátra élővilágát és geológiáját alapszinten.
- Tudja, hogyan kell az erdőben viselkedni, hol és hogyan lehet tüzet rakni.
- Tudja a Mátra és Gyöngyös magyar történelemre vonatkozó eseményeit.
- Ismerje magyar nemzeti ereklyéinket és tisztelje azokat.
- Óvja természeti értékeinket.
- Tanulja meg tisztelni a természetet és óvja azt.
- A környezetvédelem szerepével és fontosságával legyen tisztában.

b) Környezet- és természetvédelmi szakkör

A foglalkozás leírása:

Iskolánkban a környezettudatosságra nevelés leginkább alkalmazott színtere a hagyományos és nem hagyományos tanórai foglalkozások, valamint számos tanórán kívüli foglalkozás. Mostani programunkkal lehetőséget kívánunk nyújtani érdeklődő diákjainknak, hogy még inkább el tudjanak mélyedni a környezetvédelem egyes témáiban.
Kiemelt jelentőségű az élmény-, a tevékenységközpontú és az interaktív módszerek alkalmazása. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal alkalmazkodunk a tanulók között meglévő nagyobb különbségekhez. Feldolgozott témák: a levegő, a levegőszennyezés és egészségügyi hatásai; allergiás megbetegedések- előtérben a pollenallergia; üvegházhatás; ózonpajzs és védelme; a nem megújuló energiaforrások; az atomenergia; megújuló energiaforrások; energiatakarékosság; a talaj, a talajszennyezés és a talajvédelem; a hulladékok fajtájai; a veszélyes hulladékok és kezelésük; a szelektív hulladékgyűjtés; víz a mindennapi életünkben- kísérletek vízzel; a vizek szennyezettsége; a savas esők; szelíd növényvédelem- természetes védő-és riasztó, rovarölő anyagok; látogatás ökofarmon, nemzeti parkokban.
A tanév folyamán fotópályázatot hirdetünk meg a diákoknak. Létrehozzuk a Környezetvédelmi Híradót. A szaktanterem előtti faliújságon rendszeresen tájékoztatjuk a tanulókat a legfrissebb környezet- és természetvédelmi problémákról, megoldási lehetőségekről, a kutatás legújabb eredményeiről.
A „jeles napokhoz”kapcsolódó anyagok gyűjtése, megjelenítése: Ózon Világnapja (szeptember 16.); Autómentes Nap (szeptember 22.); Takarítási Világnap (szeptember 23.);Állatok Napja (október 04.); Földünkért Világnap (október 21.); Füstmentes Nap (november 17.); „Ne vásárolj semmit” Nap (november 27.);Biodiverzitás Napja (december 29.); Tisza élővilágának emléknapja (február 01.); A Víz Világnapja (március 22.); A Föld Napja (április 22.); Kísérleti Állatok Védelmének Napja (április 24.); Madarak és Fák Napja (május 10.);Környezetvédelmi Világnap (június 05.).

A foglakozás célja:

- A környezeti kultúrára szeretnénk nevelni tanítványainkat. A környezeti kultúra magában foglalja a környezet tényleges védelmét is, de annál lényegesen több; összetettebb, gazdagabb, komplexebb. A környezeti kultúra ugyanis: életmód, gondolkodás-és viselkedésmód, védelem, fejlesztés, okos és mértéktartó fölhasználás.

Várt eredmény:

- megismerik szűkebb környezetük természeti adottságait;
- megismerik néhány természeti képződményekben, népszokásokban gazdag hazai tájunkat;
- megtanulják tisztelni a természet értékeit,
- magukévá teszik az egészséges életmódot, megismerik a betegségek megelőzésének módjait;
- elsajátítják a környezettudatos magatartásformák alapjait, a helyes környezeti attitűdöket;
- képesek elemezni és felhasználni a különböző információhordozókból (szakmai folyóiratok, Internet) szerzett ismereteket;
- jártasságot szereznek néhány egyszerű természeti jelenség kísérletekkel történő bemutatásában;
- méréseiket fel tudják dolgozni számítógépen;
- kívülállókat is képesek bevonni környezetvédelmi akciókba;
- megismerik a hulladék feldolgozásának és újrahasznosításának módjait;
- képesek érvelni a természet megóvása mellett;
- képesek írásba foglalni környezetvédelmi elképzeléseiket.

c) Filmklub és természetfotózás

A foglalkozás leírása:

A programban sor kerül szűkebb környezetünk, a Kárpát-medence élőhelyeinek bemutatására, Magyarország kiemelt erdőségeinek adaptálására, a Mátra, a Bükk, a Cserhát vadállományának feltárására a filmes élményeknek köszönhetően. Természetesen a nagyobb átfogó események is bemutatásra kerülnek, így például David Attenborough forgatásai vagy éppen Jacques-Yves Cousteau maradandó alkotásai. A természet örök körforgása, az alapvető törvényszerűségek, összefüggések bemutatása révén egy átfogó képet kaphatnak a részt vevők mindarról, ami érdeklődésük középpontjában áll. A filmeket követő beszélgetéseken beszámolhatnak saját erdei élményeikről, melyekből mindenki okulhat. A program hatékonyan ötvözi a vizuális kultúrát a gyakorlati tapasztalattal, így segítve a diákok képzését.

A foglalkozás célja:

- a vizuális kultúra révén a diákok emlékezőképességének, lényeglátásának fejlesztése,
- az elméletben tanultak összekapcsolása a képpel;
- a természeti összefüggések láttatása.

Várt eredmény:

- fejlődik a tanuló emlékezőképessége;
- nő a tanulási motiváció;
- fejlődik vita- és együttműködési készségük.

d) Méhész szakkör

A foglalkozás leírása:

A digitális tananyagon, képeken, filmeken alapuló gyakorlati oktatással kiegészített foglalkozások. Alapvetően elméleti alapú, tanteremi oktatáson nyugvó, évi 3- 4 méhesben, gyakorlati feladatok végrehajtásán alapuló képzés. Fontosabb munkaformák, módszerek: előadás, oktatói magyarázat, közös beszélgetés, fényképek, filmek megtekintése, gyakorlati bemutatás, önálló feladatmegoldás.

A foglalkozás célja:

A méhek világának megismerése, alapismeretek szerzése: a méhészet története, a méhbiológia, a méhlegelő; a méhészeti anyagok eszközök és gépek, a méhészeti technológia, méhegészségügy, méhtenyésztés, méhészeti termékfeldolgozás területén.

Várt eredmény:

Elméleti téren alapvető méhbiológiai, kaptárkezelési ismeretek elsajátítása, gyakorlati téren méhcsaládkezelés önálló kaptárbontással, személyi védőeszközök (kalapos arcvédő, védőkesztyű), méhész füstölő használata.

e) Horgászat-rovarászat

A foglalkozás leírása:

A foglalkozás gyakorisága heti 2 tanóra, délutáni foglalkozás. A tanulók fokozatos megismertetése a horgászati eszközökkel, a magyarországi horgászok által alkalmazott módszerekkel. Az első órákon megismerik horgászható halfajokat, azok jellemzőit és gyakorolhatják azok felismerését Tanácsokat kapnak a megfelelő szerelék-választáshoz, a megfelelő és praktikus ruházat, valamint a szükséges tanfolyami ismereteket illetően. A horgászat mellett a természetismeret témakör lehetőséget nyújt a környezetünkben élő legfontosabb rovarfajok felismeréséhez, betekintést nyújtva azok életmódjába, kiemelt jelentőséggel azok erdészeti illetve mezőgazdasági jelentőségére Fő cél, hogy a foglalkozások alkalmával a diákok megszeressék az élő környezetet, megtanulják tisztelni azok értékét, illetve az otthonukba és a későbbiekben is hasznos információkat szerezzenek. Ugyancsak fontos, hogy közben jól érezzék magukat, hasznos időtöltésként éljék meg a tanulást.

A foglalkozás célja:

A természet értékeinek megismertetése, megszerettetése a gyerekekkel.

Várt eredmény:

Az első szakköri év végén saját, önálló tevékenységként képesek legyenek az egyes fajok felismerésére, a rovarok önálló gyújteménybe szervezésére, illetve a horgászati alapismereteket elsajátítsák.

f) Íjászat

A foglalkozás leírása:

Azon diákoknak ad gyakorlási lehetőséget, akik valamilyen íjjal (csigás-tradicionális-reflex) rendelkeznek, illetve akik ki akarják próbálni az íjászatot. Heti két nap van, hétfő és szerda 14.30-tól a gyakorlásokra, de az igény alapján más időpontokban is lőhetnek a tanulók, felügyelettel.

A foglakozás célja:

Maga az íj használata több célú. Van, aki a hagyományápolási céllal kezd el tradicionális íjjal lőni. Vannak, kik sport célból használják a reflex íjukat és vannak, akik vadászati célzatból lőnek csigás vagy vadász reflex íjjal. Az iskolánkban induló szakkör ezen gyerekeknek szeretne segítséget nyújtani. Maga az íj sok esetben a használójához van igazítva, így azok a tanulók, akik már rendelkeznek vele, mindig jártasabbak a lövésben. Az iskolánk által vásárolt 3 íj viszont a mozgás-lövés kipróbálására tökéletes. A gyerekek egymástól, oktatójuktól elsajátíthatják a különböző íjak kezelését.
A diákok közt jó páran vadászati célzattal kezdtek el íjjal lőni. Az iskolánk „íjászpályája” az íjászvizsga felkészülésére, gyakorlására megfelel.
A vadászíjászattal kapcsolatban értékes tapasztalatokat tudok a leendő vadászíjászoknak átadni.

Fontosnak találom, hogy az iskolánk ezt a szabadidős tevékenységet, sportot támogassa, hisz országos szinten is nő az íjászok tábora. Tudomásom szerint talán mi vagyunk az első az erdészeti-vadgazdálkodási iskolák közül.

Várt eredmény:

Rremélhetőleg lesznek diákok, akik ezzel a hagyományos vadászati móddal fogják a vadászatot folytatni.

g) Vadász –lövész tehetséggondozó foglalkozás

A foglalkozás leírása:

A foglalkozáson résztvevő diákok megismerkednek a lövészet alapvető elemeivel, és elsajátíthatják és gyakorolhatják a lövészetet. Légfegyverrel és 022-es kispuskával, valamint ”ökopuskával”csiszolhatják lövőkészségüket. Másrészt a tanulók kaphatnak egy komplex képet a vadgazdálkodásról az év hónapjaira lebontva, gyakorlati oldalról megközelítve.

A foglalkozások célja:

- a sportlövészet (céllövészet) alapjainak elsajátítása;
- a lövőkészség fejlesztése;
- a legjobb tanulók versenyekre való felkészítése.

Várt eredmény:

- a tanulók elsajátítják az álló lövészet alapjait;
- a versenyző tanulók eredményesebbé válnak a lövészetben.

h) Asztalitenisz sportkör

A foglalkozás leírása:

Az asztali tenisz szakkört a kollégium az egészséges életmódra nevelés céljából indította. A szakkörbe olyan diákok jelentkeznek, akik különböző településekről érkeztek és nem ápolnak baráti viszonyt egymással. Ezért célként fogalmazódott meg ezen tanulók szorosabb közösséggé való kovácsolása. Várakozásaink szerint ezáltal tanulmányaik folytatásában is segítségükre lesznek egymásnak. A diákok mindegyike ismeri az asztalitenisz sportot, de szabályait, valamint a játék gyakorlatát már kevésbé.

Tervezett feladatok:

- szabályismertetés, a játék eredete,
- a legeredményesebb magyar sportolók megismertetése,
- az adogatás elsajátítása, gyakorlása,
- tenyeres ütésfajták elsajátítása, gyakorlása,
- fonákütésfajták elsajátítása, gyakorlása,
- gyakorló mérkőzések játszása,
- páros játék szabályainak megismertetése,
- páros gyakorló mérkőzések.

A foglalkozás célja:

- - a sportág iránt érdeklődő tanulók alapszinten ismerjék meg a játék szabályait,
- - tanulják meg a helyes sportszertartást,
- - a diákok sajátítsák el a szabályos adogatást,
- - ismerjék meg és gyakorolják a különféle ütésmódokat.

Várt eredmény:

- a tanuló biztosan tudjon adogatni,
- tenyeres ütéssel magabiztosan tudjon jobb- illetve baloldalra felváltva ütni,
- fonák ütéssel tudjon nyesett illetve pörgetett labdát is ütni,
- tehetséges diákok versenyen való szerepeltetése.

i) Teremlabdarúgó sportkör

A foglalkozás leírása:

A foglalkozást heti 2 órában szervezzük, a diákok délutáni szabadidejében.
Iskolánkban, részben a helyi adottságok, a kialakított feltételek, részben a tanulói igények alapján két labdajáték élvez prioritást: a röplabda és a labdarúgás. Ezekre épül a körzeti és lehetőségek szerint a magasabb szervezettségű versenyeztetés is. Több kollégista diákunk sportol a gyöngyösi labdarúgó és futsal csapatokban is. A kollégium délutáni szabadidős tevékenységének is egyik kiemelt játéka a foci. Évről évre jelentkezik igény a diákok felől a rendszeres és szakember segítésével irányított sporttevékenységre. Az iskolának is van, elsősorban kispályás és teremlabdarúgást rendszeresen gyakorló csapata, amely részt vesz minden környékben szervezendő tornán, versenyen. Kiemelt éves rendezvény a nemzetközi teremlabdarúgó torna minden tavasszal Kiskunhalason, amelyen rendszeres részt veszünk.
Kollégiumunk hagyományai közé tartoznak a kollégiumok közötti őszi Vadas Jenő Vándorkupa, és a Hatvan-Gyöngyös-Mátrafüred csapatainak részvételével szervezett Tavaszi Kupa labdarúgó tornák. Szintén hagyományos, a kollégiumi szobák közötti évenként szervezett labdarúgó háziverseny.

A foglalkozás célja:

- Lehetőség biztosítása a sportág gyakorlásához az érdeklődő kollégiumi diákjaink számára.
- Az iskolai versenyeken, tornákon is induló (elsősorban 10-13. évfolyamos diákokból felépülő) csapat számára utánpótlás nevelése a tehetségesebb diákok felkészítésével.
- Hozzájárulni a mindennapos testnevelés és mozgás lehetőségeihez.
- Tartalmas és szervezett délutáni tevékenység nyújtása a kollégium szabadidős tevékenységeihez.
- A sport számtalan lehetőségeit kihasználva, játék közben segíteni a nevelés-oktatás általános céljait, és az intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott célok megvalósítását.

Várt eredmény:

- Fejlődjön általános fizikai erejük és általános állóképességük.
- Tudjanak a labdával minden alapvető, a kispályás és teremfocihoz szükséges technikai elemet önállóan és játékostárssal biztosan végrehajtani.
- Ismerjék, és tartsák be a játék szabályait.
- Tudjanak eredményesen együttműködni játék közben, ismerjék a legalapvetőbb taktikai elemeket és szabályokat.
- Azokon a versenyeken és tornákon, ahol lehetőségük lesz, méltó módon és eredményesen képviseljék intézményünket.
- A csoport kiemelkedő képességű diákjai felkerülhessenek az iskolai csapat tagjai közé.

j) Tanulásmódszertan a 9. évfolyamos diákok számára

A foglalkozás leírása:

Két nevelő foglalkozik a négy csoporttal A ill. B heti bontásban, két tanórányi időkeretben.

A foglalkozás célja:

A tanulók részképességeinek (figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd, olvasás) fejlesztése. A diákok ösztönzése, önismeretük fejlesztése, a tanulással kapcsolatos problémáikra a megoldás együttes keresése. Valamint olyan módszerek elsajátítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához sikeresen felhasználhatók (vázlatkészítés, lényegkiemelés, kulcsszó keresése, visszamondás, átfogalmazás, tanítva tanulás, társas tanulás). Az egyes szaktárgyak memorizálása kapcsán alkalmazható módszerek és technikák is részei a tanulásmódszertan foglalkozásoknak (idegen szavak tanulása, verstanulás, évszámok megjegyzése).

Várt eredmény:

A tanulással kapcsolatos problémáikkal a diákok szembenéznek, azokra megoldást keresnek. A megismeréssel pozitív, örömteli viszonyt alakítanak ki. A tanulást a mindennapjaik részének tekintik, és fontosságának megfelelően illesztik be a kollégiumi szokásrendszerükbe, az életük ritmusába.

k) Kürtszakkör

A foglalkozás leírása:

Zenetanár segítségével kürt hangszeren tanulnak a diákok játszani.

A foglalkozás célja:

A tanulók ismerjék meg a kürtkezelés technikáját; ismereteik bővüljenek a zene világában; a zene révén kerüljenek közelebb egymáshoz

Várt eredmény:

Vadászjeleket és egyéb zenei műveket képesek eljátszani kapcsolódva az iskola vadászprofiljához.

5.7.2 Egyéb rendezvények, programok

- *Országos ásványbörze:* országos ásványkiállítás az iskolában november elején, melyen saját ásványaival diákjaink is részt vesznek
- *Regionális gombakiállítás szervezése az iskolában*
- *„Ki-mit-tud" helyi és megyei kulturális verseny*: háziversenyen eredménye alapján 6 diákunk nevez a megyei versenyre
- *József Attila helyi és megyei szavalóverseny*: háziversenyen eredménye alapján 4 diákunk nevez a megyei versenyre
- Két szakmai jellegű *komplex tehetséggondozó hétvége* lebonyolítása
- *Múzeumi órákon való részvételt* az egri Vármúzeum szervezésében

5.7.3 Fenntarthatóság

A szakkollégium működtetésének felelőse a mindenkori kollégiumvezető.
Az egyes tanévekre felkínált tehetséggondozási foglakozások listája az iskola honlapján megtalálható. A tanulók a tanév elején a kollégiumi hirdetőtáblán és csoportvezető nevelőtől is informálódhatnak a lehetőségekről. Olyan foglalkozásokat tervezünk, amelyek szorosan illeszkednek az intézmény képzési stratégiájába, fő célunk az iskolai, szakmai ismeretek elsajátításának megkönnyítése, segítése.
Minden tanulót igyekszünk bevonni valamilyen programba. Különös figyelmet fordítunk a HH, HHH és a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókra.
A bevezető foglalkozásokon a csoport tagjai maguk határozzák meg a kitűzött célt, és az ehhez kapcsolódó indikátorokat. Ugyancsak a csoport lehetőséget kap a foglalkozások tartalmának kialakítására is.
Félévente a kollégium vezetője beszámolót tart a szakkollégiumi működés személyi, tárgyi és egyéb feltételeit, valamint a megvalósult programokon elért eredményeket illetően. Mindezek ismeretében, valamint a tanulóktól érkező igényeket figyelembe véve a következő tanévben bővítjük a kínálati listát, illetve módosítjuk annak tartalmát. A tanulói tehetséghez igazítjuk a módszereket is.
A programok megvalósítása során arra törekszünk, hogy minél kisebb legyen a tanulói lemorzsolódás.
A szakkollégium munkaterve és beszámolója szerves része lesz az iskolai munkatervnek és beszámolónak.
Fontos, hogy az iskolai és a szakkollégiumi célrendszer koherens legyen, hogy szabad kapacitásainkat a lehető leghatékonyabban ki tudjuk használni.

6. AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZABÁLYAI

Az érettségi vizsgára jelentkezés feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése.

A köznevelési közösségi szolgálat keretei között folytatható tevékenységek területei:

- egészségügyi (mentor segítségével lehet ellátni ilyen feladatot; a mentort a fogadóintézmény biztosítja);
- szociális és jótékonysági (mentor segítségével lehet ellátni ilyen feladatot, sérült emberek esetén; a mentort a fogadóintézmény biztosítja);
- oktatási (lehet saját iskolánk is a fogadóintézmény, az iskolai mentorral);
- kulturális és közösségi;
- környezet- és természetvédelmi;
- polgári és katasztrófavédelmi;
- közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel (mentort kell alkalmazni).

A tevékenységet a tanulók önkéntesen választják az iskola közvetítette lehetőségek közül, vagy tanulók is javasolhatnak fogadó szervezetet. A fogadó szervezetek számára egy kapcsolatfelvételi lapot kell kitölteni. Az iskolai koordinátor tartja a fogadó szervezetekkel a kapcsolatot, a szervezetek munkáját gyakorlati útmutatóval segítjük.

Számtalan szervezet lehet, akik a feladatok ellátását szolgálják, mint például:

- Katasztrófavédelmi igazgatóságok, Tűzoltóságok
- Polgárőrszövetségek
- Önkormányzatok
- Szociális és gondozási központok
- Kórházak
- Állatmenhelyek
- Civil szervezetek, egyesületek

A Fogadó szervezetekről az iskolai koordinátor tud felvilágosítást adni. Az intézmény koordinátorainak nevét és elérhetőségét a honlapon fel kell tüntetni. A törvény részletesen határozza meg a munkavégzés napi, heti időkereteit, valamint részletesen kitér a pihenőidő biztosítására is.

A közösségi szolgálat a tanulók lakókörnyezetében, vagy az iskola székhelyén szervezhető meg. Iskolánkban mentor segítségével szervezik a feladatot.

A közösségi szolgálatot dokumentálni kell:

- a tanulók részéről: a diákoknak Jelentkezési lapot kell kitölteni, valamint a tevékenységükről folyamatosan naplót kell vezetni. Ennek tartalmaznia kell a ledolgozott órák számát, időpontját, a Fogadó intézmény igazolását, valamint a szolgálat során szerzett tapasztalatokat, élményeket,
- az iskola a napi adminisztrációs tevékenységén túl, az osztálynaplóban és a tanuló törzslapján is dokumentálja a szolgálat teljesítését,
- iskolánknak a fogadó intézményekkel együttműködési megállapodási kell kötni.

Az iskolánkba érkező 9. évfolyamosok számára felkészítő foglalkozást tartunk, melynek során megismerik a közösségi szolgálat folyamatát. Az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iskola iratkezelési szabályzatában rögzíti, a szükséges dokumentumokat pedig 5 évig meg kell őriznie.
Az intézmény honlapján elérhetőek a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok: tájékoztató, együttműködési megállapodás, jelentkezési lap, közösségi szolgálati napló, az együttműködő partnerek listája.

7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

7.1 A Szakmai Program érvényességi ideje

Az iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e Szakmai Program alapján.

7.2 A Szakmai Program értékelése, felülvizsgálata

A Szakmai Programban megfogalmazott célok, feladatok megvalósulását az oktatói testület folyamatosan vizsgálja.
Az oktatók szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a Szakmai Programban megfogalmazott általános célok és feladatok megvalósulását, és az Oktatási illetve Képzési Program céljainak megvalósulását.
Ha jogszabály elrendeli, az oktatói testületnek el kell végeznie a Szakmai Program teljes, minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen Szakmai Programot módosítani kell, vagy teljesen új Szakmai Programot kell kidolgoznia.

7.3 A Szakmai Program módosítása

A Szakmai Program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója,
- az oktatói testület bármely tagja,
- az oktatók szakmai munkaközösségei,
- az iskola fenntartója,
- a diákönkormányzat.

A módosítást jogszabály is elrendelheti.
A Szakmai Program módosításait a diákönkormányzat véleményezi, az oktatói testület fogadja el, és az Északi Agrárszakképzési Centrum főigazgatójának és kancellárjának együttes jóváhagyásával válik érvényessé.
A módosított Szakmai Programot a jóváhagyást követő tanév első napjától kell bevezetni.

7.4 A Szakmai Program nyilvánosságra hozatala

Az iskola Szakmai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető, közzétételre kerül az iskola honlapján.
A Szakmai Program 1-1 példánya elhelyezésre kerül:

- az iskola igazgatójánál,
- az iskola irattárában,
- az igazgatóhelyetteseknél,
- a kollégiumvezetőnél,
- a titkárságon.

A tanulók értékelésének és tovább haladásának részletes szabályai

1. A tanulói teljesítmény értékelésének elvei és területei

1.1 Az értékelésre vonatkozó alapelvek

Az értékelés legyen objektív, érvényes és megbízható! Az értékelés arra irányul, hogy a deklarált céloknak *(követelményeknek)* mennyire felelnek meg az eredmények *(a tanuló teljesítménye, és nem csak a tárgyi tudása)*. Kiemeli a pozitívumokat, javaslatot tesz a hiányosságok kijavítására, és a tanuló fejlődését helyezi előtérbe.
Objektív az értékelés, ha tárgyszerű *(megfelel a szakmai, tantervi követelményeknek)*, a teljesítményre vonatkozik és az értékelés eredménye független az értékelő, illetve a tanuló személyétől *(pl. pontos, egyértelmű javítókulcs)*. Az objektivitás érdekében tudatosan mérsékelni kell a tudat alatt működő ismert szociálpszichológiai jelenségek hatásait *(a tanuló „skatulyázás”-a, előítéletek, „holdudvarhatás” stb)*.
Érvényes *(valid)* az értékelés, ha valóban azt a teljesítményt mértük, amit célul tűztünk ki *(az ismeretelemekhez pontosan meg kell határozni a kompetenciaszintet és ennek megfelelően kell a feladatokat megfogalmazni)*. Kétféle aspektusa a fogalmi *(azt kérjük számon, amit megtanítottunk)* és a tartalmi *(a tanuló és az értékelő azonosan értelmezi a feladatot)* érvényesség.
Megbízható az értékelés akkor, ha az adott tárgykörre vonatkozó azonos típusú feladatokra kapott megoldások korrelálnak egymással *(az azonos tudást, képességet mérő feladatoknál a hasonló képességű, felkészültségű tanulók teljesítményében nincs nagy szórás)*. Megbízhatóságról akkor beszélhetünk, ha a kérdés vagy a feladat valid, tehát minden diák számára ugyanazt jelenti. A megbízhatóság ezért csak az érvényesség biztosítása után értelmezhető.

Az értékelés ne legyen ítélet! Az értékelés eszköz a tanulási motiváció kialakításában és fejlesztésében. Az értékelés során – a pozitívumok, az erősségek hangsúlyozásával – sikerélmény biztosítása mellett fejlesztjük a reális énkép kialakulását, segítjük a tanuló motivációjának fenntartását. A tanár értékelésekor a tanulót tájékoztatja a fejlődés lehetőségéről, esélyéről, rámutat arra, hogy az aktuális teljesítmény miben jobb, vagy több a megelőzőnél, s az esetleges hiányok milyen módon pótolhatóak, javíthatóak.

Az értékelési formák *(mint a dolgozat, röpdolgozat, teszt, szóbeli felelet, házi dolgozat, házi feladat, önálló feladat, gyakorlati produktum, órai vagy gyakorlati foglalkozáson végzett munka, projektmunka és online feladat stb.)* változatos alkalmazása elvárás. A tanuló értékelésére az írásbeli formák mellett kötelező legalább egy, ettől eltérő értékelési módot alkalmazni minden félévben.

Az értékelési módszerek és az értékelési alapelvek kiegészítik, támogatják egymást.

1.2 Az érdemjegyek kialakítása

Az érdemjegyek kialakítása becsléssel (szóbeli értékelés) vagy méréssel (írásbeli értékelés) történik. Mindkét esetben a viszonyítás az optimális (jeles) és a minimum (elégséges) követelményszinthez történik.
A minimum követelményeket a szakmai munkaközösségek dolgozzák ki és a tanmenetek tartalmazzák. A továbbhaladáshoz szükséges minimum követelményeket a tanév elején ismertetni kell a tanulókkal, majd a tananyag feldolgozása során minden tematikus egységnél újra fel kell rá hívni a figyelmet.

<u>Szóbeli értékelésnél</u>
Jeles (5) érdemjegyet kap a tanuló, ha a tantervben meghatározott kompetenciák döntő részének birtokában van. Nem elvárt a tökéletesen hibátlan teljesítmény, kisebb pontatlanság – korrigálás utáni ismételt, helyes megoldás esetén – megengedhető!

Jó (4) érdemjegyet kap a tanuló, ha kevés és kis súlyú hibát ejt, illetve egy közepes súlyú hiba esetén akkor, ha gondolkodásra késztethető és rávezethető a tévedésére.
Közepes (3) érdemjegyet kap a tanuló, ha a teljesítés pontatlan, az ismeretekben sok a bizonytalanság és a hiány, a hibák korrigálása többé-kevésbé rendszeres tanári segítséget igényel.
Elégséges (2) érdemjegyet kap a tanuló, ha az ismeretekben és a készségekben súlyos hibák, hiányok tapasztalhatók, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális kompetenciával rendelkezik.
Elégtelen (1) az érdemjegy, ha a tanuló a továbbhaladáshoz szükséges minimális kompetenciával sem rendelkezik.

Írásbeli értékelésnél
Az érdemjegyek kialakítása az elérhető maximális teljesítmény (pontszám) százalékában meghatározott sávok szerint történik. A sávok kialakítását a tantárgy sajátosságai, a vizsgán szokásos arányok, vagy az értékelés célja, típusa határozzák meg.
Csak olyan feladatlap, teszt, vagy egyéb mérőeszköz használható, amelyen a kérdések jól olvashatóak, az 1.1. pontban felsorolt alapelvek figyelembe vételével készült és tartalmazza az elérhető pontszámokat, valamint az érdemjegyekhez rendelt százaléksávokat.
Értékelés után az elért eredményt, teljesítményt a feladatlapon fel kell tüntetni. Az értékelést a javító tanár kézjegyével szignálja.
Témazáró felmérésre a témakör végén, az összefoglalást és ismétlést követően kerülhet sor. Egy tanítási napon 2-nél több témazáró felmérés (dolgozat) nem íratható!
A nem teljesített témazáró pótlására a tanulónak egyszeri pótlási lehetőséget kell biztosítani.

1.3 Az osztályzatok kialakítása

Az osztályzatot – amennyiben az érdemjegyek átlaga eléri vagy meghaladja a 2,00-át – a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagából kell képezni a kerekítés szabályai szerint. Amennyiben az érdemjegyek átlaga nem éri el a 2,00-át az osztályzat kialakításakor 1,71-től felfelé kell, 1,71 alatt lefelé lehet kerekíteni.
A tanuló év végi osztályzata – a tanuló teljesítményében bekövetkezett tartós és jelentős romlás miatt – elégtelen, amennyiben második félévi teljesítménye nem éri el az 1,71-et.
A tanítási év során egy-egy tanulási szakaszt lezáró, összegző értékelés (témazáró) során adott érdemjegyet kettes súlyszorzóval kell figyelembe venni az osztályzat kialakításakor.

1.4 A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

„A szakmai vizsga megkezdésének előfeltétele a T járműkategóriára korlátozás nélkül, vagy B járműkategóriára érvényes vezetői engedély megléte, amelyet a vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottságnak be kell mutatni."
(Forrás: Erdésztechnikus szakma 2024.09.01-től hatályos Képzési és Kimeneteli Követelmények)

A tanulóink vizsgára bocsátásának feltételeként meghatározott jogosítvány megszerzése érdekében minden tanév december 10.-ét követő első munkanapon minden 12. évfolyamos tanulónk köteles a már meglévő jogosítványát bemutatni. Amennyiben a jogosítvány nem, de a „B" kategóriás jogosítványhoz szükséges sikeres KRESZ vizsga rendelkezésre áll, a tanuló március 10-ig annak megszerzéséhez szükséges egyéb követelményeit teljesítheti. Az a 12. évfolyamos tanuló, aki a március 10-ét követő első munkanapon a „B" kategóriás vezetői engedélyét bármely okból bemutatni nem tudta, a „T" kategóriás vezetői engedély megszerzésére indított tanfolyamra kötelezően beiskolázásra kerül.

1.5 A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó külön szabályok

Az írásbeli vizsga érékelése:

0-39 %:	elégtelen
40-59 %:	elégséges
60-79 %:	közepes
80-90 %:	jó
91-100 %:	jeles

1.6 A szakmai gyakorlat értékelésének további speciális szabályai

A tanuló a gyakorlati vizsgára történő sikeres felkészítés érdekében gyakorlati naplót vezet, a tanítási év elején meghatározott gyűjteményt, feladatot készít és ad be a jelen szabályzatban meghatározott módon és időben, valamint az egyes évfolyamokon előírt feladatokból gyakorlati házi vizsgát tesz.
A gyűjtemények leadási határidejének elmulasztása esetén a tanuló további két póthatáridőre pótolhatja mulasztását, amelyet a feladat értékelésével megbízott oktató határoz meg a szorgalmi időszak alatt. Az utolsó leadási határidőre le nem adott gyakorlati feladat esetén a tanuló félévi vagy év végi osztályzata az adott tantárgyból elégtelen. Az adott évfolyamból való továbblépés feltétele az adott feladat leadása.
A gyakorlati házi vizsgát a vizsga időpontja előtt legalább 30 nappal kell meghirdetni. A tanuló a gyakorlati házi vizsgát két oktató jelenlétében teszi le.
A szakmai gyakorlaton nyújtott teljesítmény minősítésekor az osztályzat kialakítása a tantárgyak szerinti valamennyi témakör érdemjegyeinek, a gyakorlati naplóra, beadandó gyűjteményre/feladatra, valamint a gyakorlati házi vizsgára kapott érdemjegyek, illetve a 1.3. pontban foglaltak figyelembe vételével történik. A gyakorlati házi vizsgán kapott érdemjegyet a témazáróval azonos módon súlyozzuk.
A sikertelen gyakorlati házi vizsgát a következő előírások szerint lehet megismételni:
A házivizsga első alkalommal akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte. Az a vizsgázó, aki az első vizsganapon a megszerezhető pontszám 40-49% közötti teljesítményt ért el, ugyanekkor egy másik felismerési kollekción javíthat. Az a vizsgázó, aki az első vizsganapon nem érte el a megszerezhető pontok legalább 40%-át, egy másik időpontban szervezett vizsgán javíthat. Amennyiben egyik vizsgaalkalommal sem sikerül a vizsgát legalább elégséges érdemjeggyel lezárni, a tanuló a félévi vagy év végi tantárgyi érdemjegye elégtelen.

Elégtelen a tanuló gyakorlati teljesítménye, ha a gyakorlati napló félév-, vagy év végi zárás során hiányos, a beadandó gyűjteményre, feladatra, illetve a gyakorlati házi vizsgán bármely vizsgafeladatra, vizsgarészre kapott érdemjegye elégtelen.

2. Általános irányelvek a kötelező gyűjtemények leadásához és értékeléséhez

A gyűjtemény/feladat elkészítésének célja:
A gyűjtemények/feladatok elkészítésének célja, hogy javuljon és megszilárduljon a tanulók fajismerete, fejlessze a rendszerező képességüket, ismerjék meg az egyes fajok élőhelyét és életmódját, a gazdasági állatok és növények tulajdonságait. A feladat neveljen az önálló, rendszeres, gondos munkavégzésre, tudatos és ésszerű időbeosztásra, az esztétikus külső forma iránti igényre.
A gyűjtés általános követelményei:
A gyűjtési munka, vagy feladat kivitelezése nem okozhat kárt a természetben. A gyűjthető fajok körét, az egyes feladatok részletes követelményeit a függelékek tartalmazzák. Ahol csak nemzetségnév szerepel, ott különösen ügyelni kell a védett fajokra, amelyek gyűjtése tilos!
A tanulmányi idő alatt a következő gyűjteményeket/feladatokat kell leadni:

Technikumi szakmai oktatásban

Évfolyam	Kiadás ideje	Gyűjtemény típusa	Leadás ideje*
9.		nincs gyűjtemény	
10.	szeptember	Téli hajtás gyűjtemény 60 db	10. évfolyam március
10.	szeptember	Leveles hajtás gyűjtemény 60 db	11. évfolyam október
11. erdész	szeptember	Termés- és maggyűjtemény 30 db	12. évfolyam október
11. erdész	szeptember	Típusjelző 30 db	12. évfolyam október
11. vadász	szeptember	Vadnyom 10 db	11. évfolyam március
11. vadász	szeptember	Hullaték 10 db	11. évfolyam március

Érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés esetén
(Erdésztechn/erdőgazd)

Évfolyam	Kiadás ideje	Gyűjtemény típusa	Leadás ideje*
13.	szeptember	Téli hajtás gyűjtemény 60 db	március
13.	szeptember	Vadnyom gyűjtemény 10 db	március
13.	szeptember	Termés- és maggyűjtemény 30 db	május
13.	szeptember	Leveles hajtás gyűjtemény 60 db	14. évfolyam október
13.	szeptember	Típusjelző 30 db	14. évfolyam október

Szakképző iskolai szakmai oktatásban

Évfolyam	Kiadás ideje	Gyűjtemény típusa	Leadás ideje*
9.	március	Leveles hajtás gyűjtemény 40 db	10. évfolyam október
10.	szeptember	Termés- és maggyűjtemény 20 db	11. évfolyam október
11.	szeptember	Vadnyom 10 db	11. évfolyam március

Megjegyzés:
* *A Szabályzat hatályba lépése előtt kiadott gyűjteményeket és feladatokat a kiadáskor ismertetett követelmények és határidő szerint kell leadni.*

A gyűjtési munka megismerése és a gyűjtés részben a gyakorlatokon történik. Azon fajok esetében, amelyeknél a gyakorlaton csak az élőhely tanulmányozására van lehetőség, a növényeket a gyűjtésre alkalmas időben önállóan kell begyűjteni.
A preparálást, a gyűjtemények követelmények szerinti formai kialakítását a tanuló önálló munkával végzi, amelyhez a feladatot kiadó tanártól segítséget kérhet.
A beadási határidőként megjelölt napon az ellenőrzéssel megbízott tanár beszedi a gyűjteményeket. A gyűjtemények határidőben történő beszedése és értékelése az aktuális tantárgyfelosztás szerinti gyakorlati oktatók feladata.

A gyűjtemények ellenőrzése, értékelése:

A gyűjtemények tartalmi érdemjegyének (T) kialakítása elsősorban a fajok helyes meghatározása, a preparálás minősége, illetve a feliratozás szakmai helyessége (Pl. a faj tudományos és magyar neve, gyűjtés helye, ideje) alapján történik az alábbiak szerint:

Értékelés	**Technikus**		**Szakmunkás**
	10-12. évf.	13-14. évf.	
jeles (5)	0-9 % hiba	0-9 % hiba	0-9 % hiba
jó (4)	10-19 % hiba	10-19 % hiba	10-19 % hiba
közepes (3)	20-34 % hiba	20-29 % hiba	20-34 % hiba
elégséges (2)	35-49 % hiba	30-39 % hiba	35-49 % hiba
elégtelen (1)	50 % vagy több hiba	40 % vagy több hiba	50 % vagy több hiba

Külön kerül értékelésre a gyűjtemény külalakja (K), illetve a feladatok kivitelezésnek minősége (K), amelyet elsősorban a feliratozás gondossága, illetve a kivitelezés egyéb esztétikai jellemzői határoznak meg. A részérdemjegyek átlagából a kerekítés szabályi szerit képezzük a gyűjteményre adandó érdemjegyet.
Bármely elégtelen részérdemjegy (T vagy K) esetén a tanuló nem teljesítette a követelményeket, ami elégtelen értékelést von maga után. Az esti munkarend szerinti képzésen a külalakot nem osztályozzuk. Itt a gyűjtemény formai értékelése a tartalmi jegybe kerül beépítésre.
A javítás befejezése után az oktató tanórán vagy gyakorlaton közli az érdemjegyeket, és minden tanuló munkáját néhány mondattal értékeli. A nem elfogadható gyűjtemények hiányainak pótlására határidőt jelöl ki.
Az a tanuló, aki gyűjteményét nem adja le határidőre, gyakorlatból elégtelen osztályzatot kap, s részére az oktató új beadási időpontot határoz meg.
A javító tanár a gyűjteményre adott érdemjegyet a Szakmai gyakorlat tantárgyhoz írja be. Ez a jegy a félévi, illetve év végi osztályzat kialakításánál **kétszeres súllyal** kerül beszámításra. Aki a póthatáridőre nem ad le legalább elégséges érdemjegyű gyűjteményt, annak a Szakmai gyakorlat osztályzata elégtelen. A pótlást az év végi osztályozó értekezletig kell elvégezni.
Aki az év végi osztályozó értekezletig nem rendelkezik – az évfolyamra előírt valamennyi gyűjteményre – legalább elégséges értékeléssel, annak év végi Szakmai gyakorlat osztályzata elégtelen és évet kell ismételnie.
Ha a mulasztás jellege lehetővé teszi, hogy a tanuló a nyári időszakban pótolja a gyűjtemény hiányosságait, akkor az oktatói testület osztályozó értekezleten hozott határozata alapján, ezt a javítóvizsgák idejéig elvégezheti.

2.1 Útmutató a téli hajtásgyűjtemény elkészítéséhez

Követelmények:

A gyűjteménynek a kiadott listán szereplő fajokból 60 darabot kell tartalmaznia! A hajtásokat A/2-es fehér kartonlapokon kell beadni. A gyűjtőlapok sablonját az útmutatóhoz mellékeljük.
A fafajokból 8-10 cm-es, azonos méretű, tipikus, kifejlett és jellemzően beszíneződött rügyű hajtásvégek gyűjtendők (kivéve az iszalagból, ahol a hajtás közbeeső darabja). A hajtásokon a csúcsrügyön kívül a keresztben átellenes rügyállású fafajoknál legalább két pár oldalrügynek, a többinél legalább egy oldalrügynek kell lennie.
A hajtások rögzítését kalapgumival, feliratozását a feladatot kiadó tanár által meghatározott módon kell elvégezni.

2.2 Útmutató a leveles hajtás gyűjtemény elkészítéséhez

Követelmények:

Az egyes fajokból tipikus, kifejlett levelű, ép, egészséges hajtások gyűjthetők. A válogatásnál vegyük figyelembe a gyűjtőlap méretét is! A virágos hajtások emelik a gyűjtemény értékét!
A begyűjtött anyagot a fonnyadás és összeszáradás elkerülése érdekében a lehető legrövidebb időn belül préselni kell. A leveleket gondosan ki kell simítani és két nedvszívó papírréteg (pl. újságpapír) közé helyezve le kell nyomtatni (pl. súlyosabb könyvekkel). A növények addig préselődnek, amíg légszárazak nem lesznek.
A hajtásokat a papírboltokban kapható gyűjtőlapokra átlátszó ragasztóval úgy rögzítjük, hogy a többszöri lapozás se tehessen kárt bennük. A leveles hajtások legalább három ép, egészséges levelet tartalmaznak, melyből egynek a fonákja látható.
A gyűjtőlapon feltüntetendő:
- a faj magyar neve,
- a faj tudományos neve,
- a gyűjtő neve, osztálya
- a gyűjtés helye, ideje.

A gyűjtőlapokat egyetlen szalagos iratgyűjtőben kell elhelyezni. A lapokat a jobb alsó sarokban folyamatos számozással kell ellátni.

2.3 Útmutató a termés- és meggyűjtemény elkészítéséhez

Követelmények:

A gyűjteménynek 30 féle (erdőművelő-fakitermelő esetén 20 féle) fás növény magját, illetve termését kell tartalmaznia a fajlistából.
Tipikus, fajra jellemző, érett magot és termést kell gyűjteni. A húsos burkú magokat a buroktól meg kell tisztítani és meg kell szárítani. A gyűjteményben a teljesen száraz magokat olyan módon kell elhelyezni, ahogy a csemetekertben felhasználásra kerülnek. *(Pl. a fenyőket szárnytalanítva, a bibircses nyírt a pikkelyekkel együtt.)*
A magokat és terméseket zárható fóliatasakba kell tenni, a tasakokat egy kartondobozban kell elhelyezni.
A fóliatasakon feltüntetendő:

- sorszám,
- a faj magyar neve, vagy a kódjegyzék szerinti rövidítése
- a gyűjtés helye, ideje.

A fóliatasakba a nagyobb magvúakból néhány darabot, az apró magvúakból annyit kell elhelyezni, hogy a mag színe, mérete, alakja jól látható legyen. A dobozon fel kell tüntetni a gyűjtő nevét és osztályát.

FAJLISTA A LEVELES HAJTÁS-, TÉLI HAJTÁS- ÉS TERMÉSGYŰJTEMÉNYEKHEZ

*Nyitvatermők**

1. Erdeifenyő (EF) +
2. Feketefenyő (FF) +
3. Lucfenyő (LF) +
4. Vörösfenyő (VF) +
5. Közönséges jegenyefenyő (JF) +
6. Duglászfenyő (DF) +
7. Simafenyő (SF)
8. Tiszafa (TF) +
9. Oregoni hamisciprus (OC)
10. Keleti tuja (KTH)
11. Nyugati tuja (NYTH)
12. Közönséges boróka (KBO) +
13. Virginiai boróka (VBO)

Zárvatermők (állományalkotók)

1. Kocsányos tölgy (KST) +
2. Kocsánytalan tölgy (KTT) +
3. Csertölgy (CS) +
4. Molyhos tölgy (MOT) +
5. Vörös tölgy (VT) +
6. Bükk (B) +
7. Fehér akác (A) +
8. Rezgő nyár (RNY) +
9. Fehér nyár (FRNY) +
10. Szürke nyár (SZNY) +
11. Fekete nyár (FTNY) +
12. Nemes nyár (NNY) +
13. Fehér fűz (FFŰ) +
14. Törékeny fűz (TFŰ)
15. Kecskefűz (KFŰ)

Zárvatermők (kísérő/elegyfajok)

1. Gyertyán (GY) +
2. Hegyi juhar (HJ) +
3. Korai juhar (KJ) +
4. Mezei juhar (MJ) +
5. Tatár juhar (TJ) +
6. Zöld juhar (ZJ) +
7. Ezüst juhar (EZJ)
8. Ezüst hárs (EH) +
9. Kislevelű hárs (KH) +
10. Nagylevelű hárs (NH) +
11. Hegyi szil (HSZ) +
12. Mezei szilek (MSZ) +
13. Vénic-szil (VSZ) +
14. Turkesztáni szil (TUSZ)
15. Magas kőris (MK) +
16. Magyar kőris (MAK) +
17. Virágos kőris (VK) +
18. Amerikai kőris (AK) +
19. Szelídgesztenye (SZG) +
20. Madárcseresznye (CSNY) +
21. Mézgás éger (MÉ) +
22. Bibircses nyír (NYI) +

Zárvatermők (egyéb fajok)

1. Barkócaberkenye (BABE)
2. Madárberkenye (MBE)
3. Vadkörte (KT)
4. Vadalma (AL)
5. Közönséges dió (KD)
6. Fekete dió (FD) +
7. Lepényfa (GL)
8. Juharlevelű platán (JP)
9. Keskenylevelű ezüstfa (EZ)
10. Bálványfa (BL) +
11. Fehér eper (EP)
12. Csörgőfa (CSÖF)
13. Japánakác (JA)
14. Nyugati ostorfa (NYO)
15. Vadgesztenye (VG)
16. Török mogyoró (TMO)

Zárvatermők (cserjék)

1. Sóskaborbolya (SBO)
2. Erdei iszalag (ISZ)
3. Kökény (KÖK)
4. Egybibés galagonya (EBG)
5. Cseregalagonya (CSG)
6. Vadrózsa (VR)
7. Málna (MÁL)
8. Földi szeder (FSZE)
9. Hamvas szeder (HSZE)
10. Zselnicemeggy (ZSM)
11. Sajmeggy (SM)
12. Kései meggy (KM) +
13. Csepleszmeggy (CSM)
14. Csíkos kecskerágó (CSKR)
15. Bibircses kecskerágó (BKR)
16. Varjútövisbenge (VBN)
17. Kutyabenge (KBN)
18. Húsos som (HUSO)
19. Veresgyűrű som (VGY)
20. Fekete bodza (FBD)
21. Ostorménbangita (OBG)
22. Kányabangita (KBG)
23. Aranyeső (AES)
24. Vesszős fagyal (FA)
25. Borostyán (BOR) **!**
26. Cserszömörce (CSSZ)
27. Mogyorós hólyagfa (MOHO)
28. Közönséges mogyoró (KMO)
29. Sárga fagyöngy (SFGY)
30. Fehér fagyöngy (FFGY) **!**
31. Gyalogakác (GYA) +

* Téli hajtásgyűjteményben csak a vörösfenyő fogadható el

! Téli hajtásgyűjteményben nem fogadható el

\+ Tévesztésük dupla hibapont

2.4 Útmutató a lágyszárú gyűjtemény elkészítéséhez

Követelmények:

A gyűjteménynek 30 db lágyszárút kell tartalmaznia a listán szereplő fajok közül.

Ügyeljünk arra, hogy védett növényekben ne tegyünk kárt! Az egyes fajokból tipikus, kifejlett, ép, egészséges, a növény valamennyi képletét (gyökér, szár, levél, lehetőség szerint virág) tartalmazó példányt kell gyűjteni. A válogatásnál vegyük figyelembe a gyűjtőlap méreteit is. A begyűjtött anyagot a fonnyadás és összeszáradás elkerülése érdekében a lehető legrövidebb időn belül préselni kell. A leveleket gondosan ki kell simítani és két nedvszívó papírréteg (pl. újságpapír) közé helyezve le kell nyomtatni (pl. súlyosabb könyvekkel). A növények addig préselődnek, amíg légszárazak nem lesznek.

A növényeket a papírboltokban kapható gyűjtőlapokra kell rögzíteni átlátszó ragasztóval úgy, hogy a többszöri lapozás se tehessen kárt bennük.

A gyűjtőlapon feltüntetendő:

- a faj magyar neve,
- a faj tudományos neve,
- a gyűjtő neve, osztálya
- a gyűjtés helye, ideje.

A gyűjtőlapokat szalagos iratgyűjtőben kell elhelyezni. A lapokat a jobb alsó sarokban folyamatos sorszámozással kell ellátni. A gyomnövényeket a gyűjtemény végére kell tenni 1-től kezdődő sorszámozással.

Gyűjtőeszközök: növényásó vagy erős kés, tőr (a növények kiásásához), zsebkés, metszőolló (fás szárú növények ágainak levágásához), jegyzőkönyv vagy munkanapló, növényhatározó, kézi nagyító, növénygyűjtő táska vagy növénygyűjtő rács, gyűjtőpapiros (itatós vagy enyvmentes újságpapír), műanyagzacskók.

Általános gyűjtési tanácsok: csak teljesen ép, a fajra nézve jellegzetes növényeket gyűjtsünk. Törekedjünk arra, hogy példányunknak legyen gyökere, szára, levele, virága és termése. A növényeket sohase tépjük ki kézzel a talajból, mert gyökérzetük megsérül, száruk elszakad, ezáltal alkalmatlanná válnak a további tanulmányozásra, és a természetet is károsítjuk (ha nem gyomnövényekről van szó). A növényásó vagy kés segítségével ássuk körbe a növényt, földlabdával emeljük ki, és a földet óvatosan rázogatva távolítsuk el a tövéről.

A növények előkészítése préseléséhez. A kiemelt növényt legszélszerűbb azonnal meghatározni, mert így a virágrészek vizsgálat, a egyéb morfológiai jegyek megállapítása könnyebb, mint a megszárított, felragasztott példányon. A meghatározott növényt nylonzacskóban szállítjuk a préselés helyére, vagy a helyszínen két réteg gyűjtőpapír közé helyezzük. A növény nevét az alsó papírra vagy egy papírdarabkára írjuk, melyet a növény mellé helyezünk. Itt, vagy a jegyzőkönyvben tüntessük fel a gyűjtés idejét, helyét.

A rövid idő alatt hervadó virágokat, amelyeknek a szirma hamar lehullik (pl. mákfélék, len, ökörfarkkóró, kutyatejfélék), begyűjtés után azonnal el kell rakni! A nagyobb termetű, de még egy lapon elférő növényeket "Z" alakban meghajlítjuk, és úgy igazítjuk el, hogy jellemzőek és esztétikusak legyenek. A meghajlítást két szárcsomó között végezzük, mert a növények a szárcsomóknál általában könnyen elpattannak. A még nagyobb termetű, méteres hosszúságot meghaladó növényeket (nád, bürök) jellegzetes részeikre vágjuk, és ezekből kisebb, de minden, fajukra jellemző bélyeget viselő darabokat ragasztunk fel egy lapra. A vastagabb növényi részeket (gyöktörzs, gumó, hagyma) hosszában

kettévágjuk, kihámozzuk, hogy vastagságát csökkentsük. Nagy, vastag virágzatokat (fészek, torzsa) el kell vágnunk hosszában. Akár a terepen rakjuk be a növényeket gyűjtőpapírok közé, akár azután, hogy nylonzacskóban hazaszállítottuk őket, nagy gondot kell fordítani a berakásra, mert a pontatlanul végzett munka hibáit később csak üggyel-bajjal lehet kijavítani. A virágokat úgy igazítjuk el, hogy a szirmok ne tapadjanak össze, és legalább egy virágnak a porzó- és termőtája látható legyen. Levél ne takarja a virágot vagy a termést és ne legyen összesodródva. A finom leplű vagy szirmú virágokat (kikerics, pipacs) különös gonddal kell kezelni. A virágtakaró leveleket simítsuk ki, tegyünk közéjük méretre odaillő itatóspapír darabkákat, majd egy nagyobbal az egész virágot fedjük be.

A növények préselése: a nylonzsákban vagy növénygyűjtő táskában szárítópapírok között hazaszállított növényeket minél előbb végleges présbe kell helyezni, különben a levelek megráncosodnak, megfeketednek, megpenészednek vagy torzulnak. A szárításhoz nagy mennyiségű teljesen száraz szárítópapírra (nagyon megfelelő az enyvmentes újságpapír) és alkalmas présre van szükség. A szárítópapírokból 5-10 ívet fogjunk egybe (esetleg tűzőkapoccsal is). A prések sokfélék lehetnek, az a lényeges, hogy a növényekre roncsolódás- és zúzódás mentesen gyakoroljanak egyenletes nyomást. Jól használható présként két db 25x40 cm méretű sima deszkalap, melyek közé helyezzük a növényeket, és azok víztartalmától függően 10-25 kg súlyig téglákkal, kövekkel terheljük. A prés aljára tegyünk 10 újságpapaír ívből álló köteget, erre egy kettéhajtott itatóst vagy újságpapírt, melyet nyissunk ki és helyezzük belé a gyűjtött növényt, az adatait tartalmazó cédulával együtt. A szárítópapíron a növényi részek lehetőleg ne fedjék egymást, és az esetleges gyűrődéseket igazítsuk ki. Amennyiben az nem sikerül, jobb kezünkkel nyomjuk le a gyűrt részt, és az ívet bal kezünkkel óvatosan ráhajlítva a gyűrődést kisimíthatjuk. Fedjük le a szárítópapírt újabb köteg újságpapírral, majd így váltakozva 30-35 cm magasságig folytathatjuk a szárítandó növények berakását. A működő prést száraz, szellős helyen kell tartani, majd 12, de legalább 24 óránként nyissuk fel, és az átnedvesedett papírköteget cseréljük ki újabb száraz lapokkal. Ha nem így cselekszünk, növényeink megbarnulnak, sőt megpenészednek. A kiszedett papírok teljesen megszárítva újra felhasználhatók. A növényeket addig kell a présben tartani, míg teljesen megszáradnak. Ezt jelzik a szárazon maradó szívókötegek. A száraz növény nem hajlik, merev, törékeny, nem hideg tapintású.

A herbárium készítése: a begyűjtött, megfelelően kiszárított növényeket felragasztjuk a gyűjtőlapra és értelem szerűen kitöltjük, majd mappába rendezzük azokat.

FAJLISTA LÁGYSZÁRÚ GYŰJTEMÉNYHEZ

1. Angol perje
2. Barázdált csenkesz
3. Berki szellőrózsa
4. Bogláros szellőrózsa
5. Borostyán
6. Borostyánlevelű veronika
7. Borsos keserűfű
8. Bükksás
9. Cérna tippan
10. Csomós ebír
11. Egyvirágú gyöngyperje
12. Enyves zsálya
13. Erdei füzike
14. Erdei gyöngyköles
15. Erdei ibolya
16. Erdei madársóska
17. Erdei nádtippan
18. Erdei nenyúljhozzám
19. Erdei pajzsika
20. Erdei sás
21. Erdei sédbúza
22. Erdei szálkaperje
23. Erdei tisztesfű
24. Évelő szélfű
25. Ezüstperje
26. Fedél rozsnok
27. Fehér perjeszittyó
28. Fehér sás
29. Fekete áfonya
30. Fekete nadálytő
31. Felemáslevelű csenkesz
32. Francia perje
33. Galambvirág
34. Gumós nadálytő
35. Gyepes sédbúza
36. Gyöngyvirág
37. Hagymás fogasír
38. Hamvas szeder
39. Hegyi csenkesz
40. Hegyi sás
41. Homoki csenkesz
42. Hölgypáfrány
43. Kányazsombor
44. Kékperje
45. Keskenylevelű réti perje
46. Kis télizöld
47. Ligeti perje
48. Magas aranyvessző
49. Magyar varfű
50. Meddő rozsnok
51. Medvehagyma
52. Mocsári gólyahír
53. Mocsári nefelejcs
54. Nadragulya
55. Nagy csalán
56. Nagy kékperje
57. Nagy szittyó
58. Naprózsa
59. Nyúlánk sás
60. Odvas keltike
61. Olocsány csillaghúr
62. Parti sás
63. Pettyegetett tüdőfű
64. Podagrafű
65. Posvány sás
66. Ragadós galaj
67. Réti ecsetpázsit
68. Réti peremizs
69. Ritkás sás
70. Salátaboglárka
71. Sárga árvacsalán
72. Saspáfrány
73. Selyem sás
74. Selymes zanót
75. Siskanád
76. Sovány csenkesz
77. Sudár rozsnok
78. Szagos müge
79. Sziki üröm
80. Szőrfű
81. Szőrös repkény
82. Szürke káka
83. Tavaszi lednek
84. Tollas szálkaperje
85. Varázslófű
86. Vékony csenkesz
87. Vérehulló fecskefű
88. Vörös acsalapu
89. Zamatos turbolya
90. Zsombéksás

Gyomnövények

1. Alkörmös
2. Betyárkóró
3. Csillagpázsit
4. Ebszékfű
5. Egynyári perje
6. Erdei lórum
7. Fakó muhar
8. Fehér libatop
9. Fekete üröm
10. Földi bodza
11. Földi szeder
12. Erdei iszalag
13. Kakaslábfű
14. Kicsiny gombvirág
15. Közönséges cickafark
16. Tarackbúza
17. Mezei aszat
18. Mezei szulák
19. Mezei zsurló
20. Parlagfű
21. Parlagi madársóska
22. Pásztortáska
23. Pipacs
24. Piros árvacsalán
25. Pongyolapitypang
26. Porcsin keserűfű
27. Selyemkóró
28. Szőrös disznóparéj
29. Tyúkhúr
30. Vadkomló

2.5 Útmutató az erdei melléktermék-gyűjtemény elkészítéséhez

A gyűjtemények 20 darab szabadon választott erdei mellékterméket kell tartalmaznia a mellékelt listából. A begyűjtött anyagokat természetben, a terméseket (gyümölcsöket) megfelelően kiszárított állapotban, vagy a jellemző bélyegeket jól láthatóan megjelenítő fotón lehet beadni. Védett növényt, vagy olyan mellékterméket, amely csak az élőhely, illetve növényegyed károsításával gyűjthető *(pl. mohák, gyöngyvirág, hóvirág, ciklámen, hunyor, csodabogyók, farkas boroszlán, salamonpecsét, zsurló, zanót, lisztes berkenye, fekete galagonya, homoktövis, tiszafa, magyar tölgy stb.)* kizárólag fotódokumentációval adható le.

A melléktermékeket beszámozva, külön lapra rögzítve, zárható műanyag tasakban kell elhelyezni. A számokhoz tartozó megnevezést a gyűjtőlapon kell feltüntetni.

A gyűjtőlapokat egy megfelelő méretű dobozba kell elhelyezni. A dobozok reklám feliratait papírral le kell ragasztani. A dobozon fel kell tüntetni a gyűjtő nevét és osztályát.

LISTA A GYŰJTEMÉNYHEZ

1. erdei gyümölcsök (szárítva)
2. tobozok és magjuk
3. mohák
4. száraz termések (pl.: bükk, tölgy, cser makkja)
5. faszén
6. gyanta
7. gyógynövények
8. gombák (pl.: tapló)
9. hullott őzagancs

2.6 Útmutató a vadnyomgyűjtemény elkészítéséhez

A gyűjteménynek a kiadott listán szereplő fajokból, azok nyomáról készült fényképből, vagy gipszből kiöntött nyomlenyomatból 10 darabot kell tartalmaznia. A felsorolt vadfajok listájából egy fajon belül csak egy ivar nevezhető meg. A gyűjtemény tartalmazzon 5 db nagyvadfaj nyom lenyomatát és 5 db egyéb vadfaj nyom lenyomatát a felsoroltak közül.
A gyűjtemény kétféleképpen készíthető el.

1. Miután a terepen felfedeztük a kívánt nyomot, a helyszínen összekeverjük a gipszet, hogy pozitív nyomot készíthessünk. A gipszkeverésnél mindig be kell tartani a gipsz és a víz helyes arányát, a keverési időtartamot és kellő önthetőségét. A gipsz beöntéskor figyeljünk arra, hogy egy pontból indulva terítse be a mintafelületet, elkerülve ezzel a levegő bezáródását. Az így elkészült pozitív nyomot haza visszük és otthon készítünk belőle negatív nyomot. Nagyon fontos, hogy a terepen elkészített nyomot száraz és hűvös helyen tároljuk, hőtől és közvetlen napsugárzástól védjük a további munkálatokig, így elkerülhető az elektrosztatikus feltöltődés (por és egyéb szennyezőanyagok megtapadása a felületén). Ezután a pozitív nyomból negatív nyomot készítünk. A pozitív nyomból úgy tudunk negatív nyomot készíteni, hogy először szobahőmérsékleten 20-25 °C-on vékony rétegben, finom ecsettel felvisszük a lemintázandó formára a formaleválasztó folyadékot. Ezután várunk 5-10 percet, hogy az anyag beszívódjon a gipszformába. A kezelés után a formát leönthetjük a gipsszel vagy magát a formát helyezzük bele az előzőleg valamilyen formába kiöntött gipszbe (ügyelve a helyes arányokra és az öntési technikára). A gipsz kikeményedése után könnyedén, de mégis óvatosan leválasztható a gipsz az eredeti formáról. Az elkészült gipszformát a továbbiakban nem kell bekenni a formaleválasztóval.
Ezután helyezze el a lenyomatokat egy megfelelő méretű papírdobozban, az egyes formákat papírral válassza el egymástól.
A formák aljára írja rá a vadfaj magyar nevét. A papírdobozon tüntesse fel a gyűjtő nevét, osztályát.

2. A terepen megtalált nyomokról fényképfelvételt is készíthet. A fénykép készítésénél nagyon fontos, hogy a nyom mellé helyezzen el egy vonalzót vagy egyéb hosszúságmérő eszközt, hogy jól kivehető legyen a nyom mérete. Az egyediség miatt helyezzen el a nyom mellett egy személyes tárgyat vagy írja rá a vonalzóra a nevét. Arra oda kell figyelni, hogy mindig ugyanaz a tárgy és vonalzó vagy egyéb hosszúságmérő eszköz legyen minden nyom mellett.
Ezután nyomtassa ki vagy hívassa elő a képeket színes formában. Nagyon ügyeljen a minőségre. Homályos, nehezen kivehető képeket nem tudunk elfogadni. Az sem fogadható el, ha a vonalzón nem lehet leolvasni a nyom méretét. A fénykép vagy nyomtatott kép mérete 10 x 15–ös. A fénykép hátuljára írja rá a vadfaj magyar megnevezését. A képeket helyezze el egy borítékban. A borítékra írja rá a nevét, osztályát.

FAJLISTA A GYŰJTEMÉNYHEZ

1. gímszarvas
2. dámszarvas
3. őz
4. muflon
5. vaddisznó
6. róka
7. borz
8. aranysakál
9. farkas
10. nyest
11. nyuszt
12. nyestkutya
13. mosómedve
14. hermelin
15. házi görény
16. menyét
17. vidra
18. vadmacska
19. mezei nyúl
20. üregi nyúl
21. fácán
22. fogoly
23. balkáni gerle
24. dolmányos varjú
25. tőkés réce
26. csörgő réce
27. vetési lúd
28. szárcsa
29. túzok
30. holló
31. kárókatona

2.7 Útmutató a hullatékgyűjtemény elkészítéséhez

A gyűjteménynek a kiadott listán szereplő fajokból, azok hullatékáról készült fényképből vagy kiszárított hullatékából 10 darabot kell tartalmaznia. A felsorolt vadfajok listájából egy fajon belül csak egy ivar nevezhető meg. A gyűjtemény tartalmazzon 5 db nagyvadfaj hullatékát és 5 db egyéb vadfaj hullatékát a felsoroltak közül.

A gyűjtemény kétféleképpen készíthető el.

1. A terepen megtalálva az adott vadfaj hullatékát felszedjük, papírzacskóba csomagolva haza visszük. Ha szükséges szobahőmérsékleten kiszárítjuk. A kiszárított hullatékot önzáró tasakba helyezzük. A tasakokat számokkal látjuk el. A számok alapján géppel írott listát kell készíteni a vadfaj magyar megnevezésével. A listát tartalmazó papírlapon tüntesse fel a gyűjtő nevét, a gyűjtés helyét. Ezután a tasakokat egy dobozban helyezze el.

A tasakokat egy megfelelő méretű parafa vagy fa táblán is elhelyezheti. Ebben az esetben a vadfaj megnevezése a tasakok alatt szerepeljen.

CSAK MEGFELELŐEN KISZÁRÍTOTT GYŰJTEMÉNY FOGADHATÓ EL!

2. A terepen megtalált hullatékról fényképfelvételt is készíthet. A fénykép készítésénél nagyon fontos, hogy a hullaték mellé helyezzen el egy vonalzót vagy egyéb hosszúságmérő eszközt, hogy jól kivehető legyen a hullaték mérete. Az egyediség miatt helyezzen el a hullaték mellett egy személyes tárgyat vagy írja rá a vonalzóra a nevét. Arra oda kell figyelni, hogy mindig ugyanaz a tárgy és vonalzó vagy egyéb hosszúságmérő eszköz legyen minden hullaték mellett.

Ezután nyomtassa ki vagy hívassa elő a képeket színes formában. Nagyon ügyeljen a minőségre. Homályos, nehezen kivehető képeket nem tudunk elfogadni. Az sem fogadható el, ha a vonalzón nem lehet leolvasni a hullaték méretét. A fénykép vagy nyomtatott kép mérete 10 x 15–ös. A fénykép hátuljára írja rá a vadfaj megnevezését. A képeket helyezze el egy borítékban. A borítékra írja rá a nevét, osztályát.

FAJLISTA A GYŰJTEMÉNYHEZ

1. gímszarvas
2. dámszarvas
3. őz
4. muflon
5. vaddisznó
6. róka
7. borz
8. aranysakál
9. farkas
10. nyest
11. nyuszt
12. nyestkutya
13. mosómedve
14. hermelin
15. házi görény
16. menyét
17. vidra
18. vadmacska
19. mezei nyúl
20. üregi nyúl
21. fácán
22. balkáni gerle
23. dolmányos varjú
24. tőkés réce
25. vetési lúd

3. A gyakorlati házi vizsgák rendje

A gyakorlati házi vizsgák megszervezéséről a gyakorlati oktató saját hatáskörében dönthet, amennyiben a házi vizsga megszervezésre kerül, az alábbi tartalmi követelmények alapján, illetve az 1.6-ban részletezett feltételek szerint végezhető:

SZJ 4 0821 17 01 Erdőművelő-fakitermelő

10. évf.

1. Felismerés *(gyakorlati vizsga felismerési jegyzéke alapján)*
   - leveles és téli hajtás, gombák
2. A motorfűrész biztonságos kezelése *(üzembe helyezés, napi karbantartás és alapvágásformák)*

11. évf.

3. Felismerés *(gyakorlati vizsga felismerési jegyzéke alapján)*
   - vadfajok és erdei melléktermékek

SZJ 5 0821 17 02 Erdésztechnikus mindkét szakmairány

11. évf.

1. Felismerés (gyakorlati vizsga felismerési jegyzéke alapján)
   - Állat- és növényfelismerés a károsítók és kórképek kivételével

13. évf.

1. Felismerés (gyakorlati vizsga felismerési jegyzéke alapján)
2. A motorfűrész biztonságos kezelése *(üzembe helyezés, napi karbantartás és alapvágásformák)*
3. Vadászlőfegyver biztonságos kezelése *(szét- és összeszerelés, lőfegyver hordmódja, lőfegyver tűzkész állapotba hozása, lőfegyver karbantartása)* és kispuska lövészet *(3 próbalövést követően 10 lövés leadása kispuskával, álló testhelyzetből)*.

A **felismerés vizsgafeladat** értékelése a Herman Ottó Intézet által – *3587-97/2014/NAKVI, 2673-125/2016/HERMAN, 2673-134/2016/HERMAN, 2673-146/2016/HERMAN és 2673-168/2016/HERMAN számon* – kiadott felismerési jegyzék és értékelési útmutató szerint történik, a megadott ponthatárok %-ra váltásával.

A **motorfűrész biztonságos kezelése vizsgafeladat** értékelése a komplex szakmai vizsgán szokásos módon történik. Az eredményes vizsga követelménye, hogy a tanuló ne szegje meg súlyosan az EBSZ előírásait *(műtárgyakat, a munkaeszközt, valamint saját és mások testi épségét ne veszélyeztesse)*, az alapvágásformák kivitelezése során a motorfűrész nem fullad le, a vezetőlemez nem szorul meg, a szúróvágásnál nincs visszacsapódás.

A **vadászlőfegyver biztonságos kezelése és használata vizsgafeladat** értékelése:
Az eredményes vizsga követelménye, hogy a tanuló ne szegje meg súlyosan a lőfegyvertartás és -kezelés biztonsági előírásait és a fegyverhasználat során

- Vadgazdálkodási technikus képzésben részt vevő tanuló 100-ból 60 köregységet,
- Erdésztechnikus képzésben részt vevő tanuló 100-ból 50 köregységet érjen el.

A biztonságos fegyverhasználat súlyos megszegésének minősül és eredménytelen annak a vizsgája, aki a lőállásból kifordul, a lezárt zárdugattyújú fegyverrel úgy forog, hogy a fegyver csöve emberre mutat, ill. a töltés – ürítés alkalmával bármilyen veszélyhelyzetet idéz elő.
A vizsgarészeket külön-külön érdemjeggyel értékelik. A vizsgafeladatra kapott érdemjegyet a részérdemjegyek átlagából kell képezni a kerekítés szabályai szerint.

4. A gyakorlati napló alaki és tartalmi követelményei

Alaki követelmények:

A gyakorlat megkezdésekor **minden diáknak új füzetet kell kezdenie**, melynek formai követelményei a következők:

A **füzet A4-es méretű**, NEM LEHET SPIRÁLOZOTT, a benne lévő lapok mintája vonalas . A füzet külső kinézete az alábbi, 1. ábra alapján.

(a Saját Névnek, a „Gyakorlati napló" feliratnak, az évszámnak és az osztálynak minden esetben a külső borítón kell szerepelnie!) A füzet kinyitása után a borító belső oldalára a **nyomtatott és kiadott** „GYAKORLATOK" feliratú táblázatot kell beragasztani a 2. ábra szerint, melyet az egyes gyakorlatok után ki kell tölteni. A füzetlapok széleire a 2 cm-es margót tollal, vonalzó mellett kell megrajzolni (ha nincs eredetileg a lapokra nyomtatva)!

A füzetborító kinézete:

1.ábra

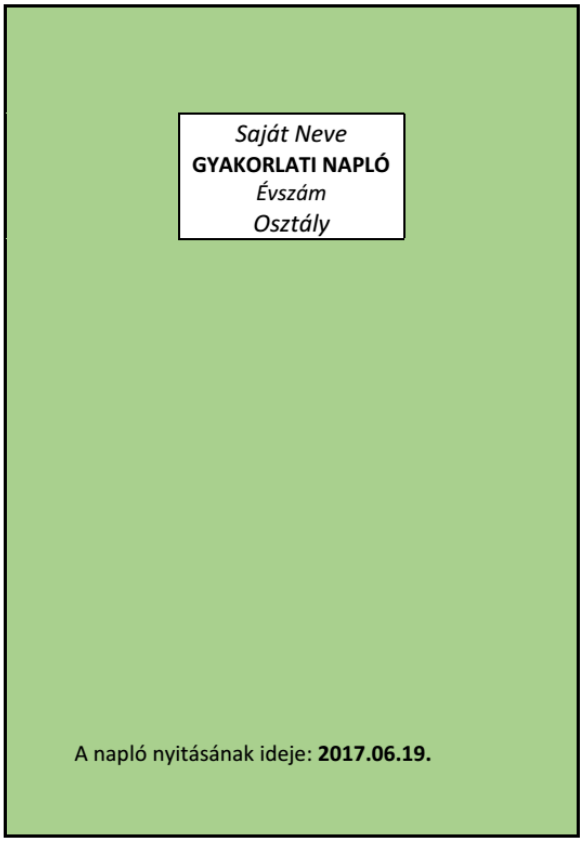

A füzet belső, bal első oldala:

2.ábra

GYAKORLATOK

SZÁMA	IDEJE	HELYSZÍNE	VEZETŐJE	TÉMÁJA
1.				
2.				

A gyakorlati füzetet kinyitva, a jobb oldalon lehet kezdeni az első gyakorlat beírását. Ezt követően a többi (2., 3., stb…) gyakorlatot folytatólagosan kell vezetni, egy oldalon egy gyakorlati nap kerüljön beírásra.

A füzet jobb első és valamennyi további oldalát a következő minta szerint kell vezetni:

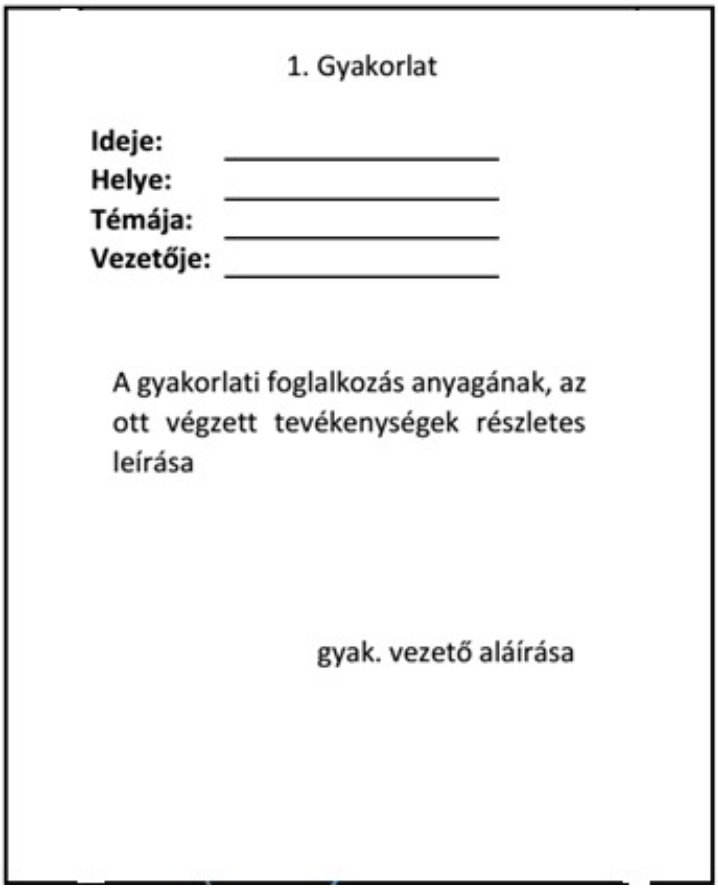

Tartalmi követelmények:

A gyakorlati napló a gyakorlaton látottak, illetve elvégzett tevékenységek rögzítésére szolgál. Az egyes napok gyakorlati tananyagának beírása a tanítási éven kívüli egybefüggő szakmai gyakorlat (továbbiakban: nyári gyakorlat) esetében **minimum fél**, tanév közbeni gyakorlatok esetében minimum egy oldal terjedelemben fogadható el. A fél oldalnál rövidebb, nem a gyakorlatról szóló, szakmai hibákkal teli napló nem elfogadható (elégtelen), melynek pótlása a következő osztályba lépés feltétele!

A tanév közbeni gyakorlatokról készített naplót naprakészen kell vezetni és minden gyakorlati foglalkozásra kötelező a tanulónak magával hozni. Hiányzás esetén a gyakorlaton feldolgozott témát utólag pótolni kell.

A nyári gyakorlati napok beírását olvashatóan, minden oldal alján, a felügyelettel megbízott gyakorlatvezető aláírásával kell igazolni. A betegség miatt elmulasztott gyakorlati napokat pótolni kell! Az utolsó gyakorlati napot lezáró oldalon a gyakorlatvezető aláírása és pecsétje igazolja a hiánytalan napok számát. A nem igazolt gyakorlati napló nem elfogadható (elégtelen).

A tanulónak felróható okból hiányosan letöltött nyári gyakorlat, valamint határidőre le nem adott gyakorlati napló, osztályismétlést von maga után.

A befejezett és leigazolt gyakorlati naplókat a leadási határidőre, vagy azt megelőzően az iskolatitkárságon lehet leadni.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Diákönkormányzat)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) Diákönkormányzatának vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola Diákönkormányzata a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

Lacházki Blanka

Baranya Ábel

DÖK vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Munkaközösség)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) természettudományi munkaközösségének vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola természettudományi munkaközössége a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Fehér Gábor

természettudományi munkaközösség vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Munkaközösség)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) humán munkaközösségének vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola humán munkaközössége a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

Zsóder Zsolt

humán munkaközösség vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Munkaközösség)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) osztályfőnöki munkaközösségének vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola osztályfőnöki munkaközössége a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Dr. Hágenné Páll Andrea
osztályfőnöki munkaközösség vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Munkaközösség)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) vadgazdálkodási munkaközösségének vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola vadgazdálkodási munkaközössége a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Budai László

vadgazdálkodási munkaközösség vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Munkaközösség)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) erdész munkaközösségének vezetője

nyilatkozom,

hogy az iskola erdész munkaközössége a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Lászka István Attila
erdész munkaközösség vezetője

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Képzési tanács)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) Képzési tanácsának képviselője

nyilatkozom,

hogy az iskola Képzési tanácsa a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását véleményezte és azt elfogadásra javasolja.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Gembiczkyné Gál Irén

Képzési tanács képviselője*

*NYILATKOZAT

Alulírott igazgató neve, mint az Iskola alapító okiratbeli neve (Iskola címe) igazgatója

nyilatkozom,

hogy az intézményünkben nem működik képzési tanács.

Település, 2025. hó. nap.

.....

igazgató neve

igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
(Oktatói testület)

Az Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző iskola és Kollégium (3232 Gyöngyös, Erdész utca 11.) oktatói testülete nevében

nyilatkozom,

hogy az iskola oktatói testülete a 2026.03.02. napi ülésén az iskola szakmai programjának módosítását elfogadta.

Mátrafüred, 2026. március 2.

.....

Szalai Éva
oktatói testület képviseletében